

Απολογισμός Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης

(Ανεξάρτητα Ελεγμένος και Πιστοποιημένος)

2000
2010

ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ, ΑΥΤΟΒΕΛΤΙΩΣΗ
ΑΥΤΟΔΕΣΜΕΥΣΗ

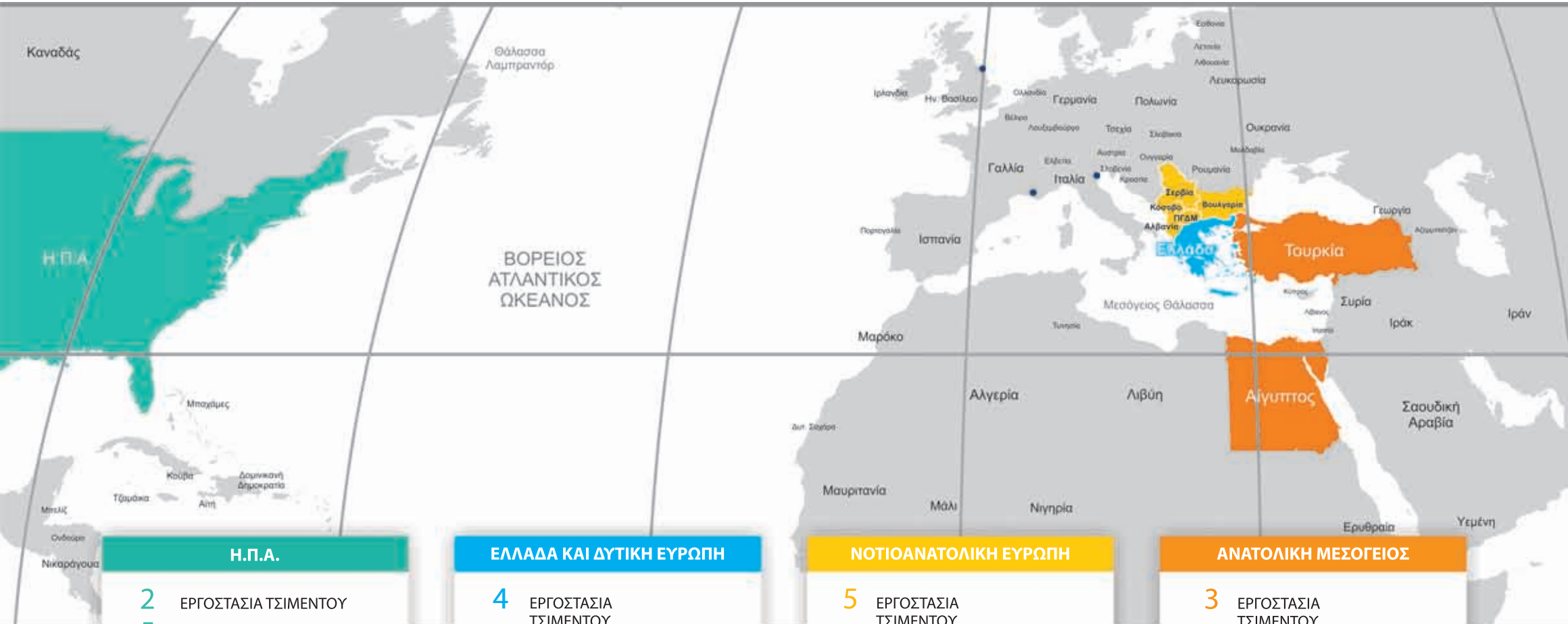
2000
2010

σελίδα

5	Σχετικά με τον Απολογισμό του 2010
6	Μήνυμα του Διευθύνοντος Συμβούλου
10	Γενική Επισκόπηση του Ομίλου TITAN το 2010
12	• Επιδόσεις έναντι Στόχων 2015
14	• Διακυβέρνηση και Βιώσιμη Ανάπτυξη
16	• Δέσμευση με τους Εργαζόμενους και τους Συμ-μετόχους
18	Κατανοώντας τον Κλάδο και το Αποτύπωμά μας
22	Κοινωνικό Αποτύπωμα
24	• Ασφάλεια στην Εργασία
26	• Απασχόληση
27	• Ανθρώπινα Δικαιώματα και Ίσες Ευκαιρίες
27	• Κατάρτιση και Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού
29	Δράσεις ανά Περιφέρεια
30	• Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη
32	• Η.Π.Α.
34	• Νοτιοανατολική Ευρώπη
36	• Ανατολική Μεσόγειος
42	Περιβαλλοντικό Αποτύπωμα
44	• Κλιματική Αλλαγή και Βιώσιμη Ανάπτυξη
46	• Ενεργειακή Αποδοτικότητα και Πρώτες Ύλες
48	• Κατανάλωση Νερού
49	• Εκπομπές Αερίων
50	• Διαχείριση Λατομείων και Βιοποικιλότητα
52	Δράσεις ανά Περιφέρεια
54	• Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη
56	• Η.Π.Α.
58	• Νοτιοανατολική Ευρώπη
60	Αξιολόγηση και Διασφάλιση Απολογισμού
62	• Δομή Απολογισμού και Μεθοδολογία
63	• Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών
66	• Έκθεση Προόδου κατά WBCSD/CSI
68	• Αναφορά στοιχείων κατά GRI

	σελίδα	σελίδα	
Σχετικά με τον Απολογισμό του 2010	5	5	Ο Όμιλος Τσιμέντων TITAN
Μήνυμα του Διευθύνοντος Συμβούλου	6	6	Προς τους Μετόχους
Γενική Επισκόπηση του Ομίλου TITAN το 2010	10	8	Ανασκόπηση
• Επιδόσεις έναντι Στόχων 2015	12	8	• Ο Όμιλος το 2010
• Διακυβέρνηση και Βιώσιμη Ανάπτυξη	14	10	• Η Μετοχή
• Δέσμευση με τους Εργαζόμενους και τους Συμ-μετόχους	16		
Κατανοώντας τον Κλάδο και το Αποτύπωμά μας	18	12	Στρατηγική
		12	• Στρατηγική του Ομίλου
		14	• Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και Βιώσιμη Ανάπτυξη
Κοινωνικό Αποτύπωμα	22		Αποτελέσματα Επιχειρηματικής Δραστηριότητας
• Ασφάλεια στην Εργασία	24		• Οικονομικά Αποτελέσματα
• Απασχόληση	26		• Καθετοποίηση στα Δομικά Υλικά και Βιώσιμη Ανάπτυξη
• Ανθρώπινα Δικαιώματα και Ίσες Ευκαιρίες	27		• Ανασκόπηση Αγορών
• Κατάρτιση και Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού	27		> Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη
Δράσεις ανά Περιφέρεια	28	16	> Η.Π.Α.
• Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη	30	16	> Νοτιοανατολική Ευρώπη
• Η.Π.Α.	32	18	> Ανατολική Μεσόγειος
• Νοτιοανατολική Ευρώπη	34		
• Ανατολική Μεσόγειος	40		
Περιβαλλοντικό Αποτύπωμα	42	20	Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου
• Κλιματική Αλλαγή και Βιώσιμη Ανάπτυξη	44	22	• Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου
• Ενεργειακή Αποδοτικότητα και Πρώτες Ύλες	46	24	> Οικονομικά Στοιχεία και Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη
• Κατανάλωση Νερού	48	26	> Κίνδυνοι και Αβεβαιότητες
• Εκπομπές Αερίων	49		• Διοικητικό Συμβούλιο και Επιτροπές
• Διαχείριση Λατομείων και Βιοποικιλότητα	50		• Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης
Δράσεις ανά Περιφέρεια	52	28	> Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης
• Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη	54	36	> Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας Δ.Σ. και Επιτροπών
• Η.Π.Α.	56	39	> Προγράμματα Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών
• Νοτιοανατολική Ευρώπη	58	39	> Συστήματα Εσωτ. Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων
		46	> Δικαιώματα των Μετόχων
		48	> Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης
		50	• Επεξηγηματική Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου
		54	
		55	
Αξιολόγηση και Διασφάλιση Απολογισμού	60		Οικονομικά Αποτελέσματα
• Δομή Απολογισμού και Μεθοδολογία	62		
• Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών	63		
• Έκθεση Προόδου κατά WBCSD/CSI	66		
• Αναφορά στοιχείων κατά GRI	68		

Δραστηριότητες Ομίλου TITAN ανά γεωγραφική περιοχή

Η.Π.Α.

- 2 ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΟΥ
- 5 ΛΑΤΟΜΕΙΑ
- 107 ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΤΟΙΜΟΥ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ
- 14 ΣΤΑΘΜΟΙ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΤΣΙΜΕΝΤΟΥ ΚΑΙ ΑΔΡΑΝΩΝ
- 9 ΜΟΝΑΔΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΣΙΜΕΝΤΟΛΙΘΩΝ
- 6 ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΠΕΞ. ΙΠΤΑΜΕΝΗΣ ΤΕΦΡΑΣ ΣΤΙΣ Η.Π.Α.
- 1 ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΕΞ. ΙΠΤΑΜΕΝΗΣ ΤΕΦΡΑΣ ΣΤΟΝ ΚΑΝΑΔΑ

ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΔΥΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

- 4 ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΟΥ
- 28 ΛΑΤΟΜΕΙΑ
- 30 ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΤΟΙΜΟΥ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ
- 4 ΣΤΑΘΜΟΙ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΤΣΙΜΕΝΤΟΥ
- 1 ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΞΗΡΩΝ ΚΟΝΙΑΜΑΤΩΝ
- 1 ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΠΤΑΜΕΝΗΣ ΤΕΦΡΑΣ

ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

- 5 ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΟΥ
- 9 ΛΑΤΟΜΕΙΑ
- 7 ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΤΟΙΜΟΥ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ
- 2 ΣΤΑΘΜΟΙ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΤΣΙΜΕΝΤΟΥ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ

- 3 ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΟΥ
- 2 ΜΟΝΑΔΕΣ ΑΛΕΣΗΣ ΤΣΙΜΕΝΤΟΥ
- 15 ΛΑΤΟΜΕΙΑ
- 4 ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΤΟΙΜΟΥ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ

Ο ΤΙΤΑΝ είναι ένας καθιερωμένος Όμιλος εταιριών που δραστηριοποιείται σε πολλούς κλάδους της τσιμεντοβιομηχανίας, έχει παρουσία σε τέσσερις γεωγραφικές περιοχές και έχει σκοπό :

“... να αναπτύσσει τους επιχειρηματικούς του στόχους με δεοντολογικό και κοινωνικά υπεύθυνο τρόπο, δημιουργώντας αξία, ελαχιστοποιώντας το όποιο κακό και μεγιστοποιώντας το καλό”

Όμιλος ΤΙΤΑΝ

Όραμα για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

- Ακεραιότητα
- Γνώση
- Αξία στον Πελάτη
- Δέσμευση έναντι Στόχων
- Συνεχής Βελτίωση
- Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Όμιλος ΤΙΤΑΝ

Εταιρικές Αξίες

Σχετικά με τον Απολογισμό του 2010

Καλώς ήλθατε στον Απολογισμό Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ομίλου ΤΙΤΑΝ (αναφερόμενος επίσης ως “Απολογισμός ΕΚΕ και Βιώσιμης Ανάπτυξης” ή “Απολογισμός”), ο οποίος περιλαμβάνει συνοπτική επισκόπηση των πολιτικών, των προκλήσεων και των επιδόσεων του Ομίλου από την 1η Ιανουαρίου 2010 ως την 31η Δεκεμβρίου 2010.

Αυτός είναι ο 8ος κατά σειρά Απολογισμός που εκδίδεται από τον Όμιλο ΤΙΤΑΝ για όλες τις θυγατρικές εταιρίες και τις δραστηριότητές του, συμπληρώνοντας το Γενικό Απολογισμό και τα Ετήσια Οικονομικά Αποτελέσματά του.

Η ηλεκτρονική έκδοση του Απολογισμού περιέχει πιο αναλυτικές πληροφορίες για όλα τα επιμέρους θέματα και είναι διαθέσιμος στο δικτυακό τόπο:
<http://report2010.titan.gr/el>

Για τη σύνταξη του παρόντος Απολογισμού ακολουθήθηκαν τα πρότυπα των «βέλτιστων πρακτικών» καθώς επίσης και οι εξής διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες:

- του Οικουμενικού Συμφώνου του Ο.Η.Ε. για την έκδοση απολογισμών (Communication Progress),
- της Πρωτοβουλίας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στον κλάδο Τσιμέντου (CSI) που λειτουργεί στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Επιχειρηματικού Συμβουλίου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (WBCSD), και
- της Διεθνούς Πρωτοβουλίας για την Έκδοση Απολογισμών Βιωσιμότητας (Global Reporting Initiative, GRI, έκδοση G3, 2006)

Επιδίωξη του Ομίλου είναι η ενσωμάτωση των νέων κατευθυντηρίων αρχών του ISO 26000 για την ΕΚΕ και η συμβατότητα των εφαρμοζόμενων συστημάτων με τις σχετικές προδιαγραφές.

Λόγω της ανάγκης των βασικών συμ-μετόχων (“stakeholders”) για μια πληρέστερη κατανόηση του αντίκτυπου και της προστιθέμενης αξίας των δραστηριοτήτων του Ομίλου ΤΙΤΑΝ, οι πρωτοβουλίες και οι πρακτικές που συνδέονται με το κοινωνικό και το περιβαλλοντικό αποτύπωμα παρουσιάζονται ανά περιφέρεια δραστηριότητας του Ομίλου.

Τα περιεχόμενα του Απολογισμού επίσης επικεντρώνονται στα θέματα που επισημάνθηκαν ως προτεραιότητας τόσο από τη διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης, όσο και από τη διαβούλευση με τους κύριους συμ-μετόχους του Ομίλου ΤΙΤΑΝ.

Για μεγαλύτερη διευκόλυνση στην αναζήτηση συμπληρωματικών πληροφοριών, τα περιεχόμενα του παρόντος Απολογισμού παρουσιάζονται σε συνάρτηση με τα περιεχόμενα του Γενικού Απολογισμού (βλ. σ. 4)

Δηλώνεται ότι ο Απολογισμός καλύπτει το επίπεδο διασφάλισης A+ για τα συναφή κριτήρια του GRI και το “προηγμένο” (“Advanced”) επίπεδο σύμφωνα με τα κριτήρια του Οικουμενικού Συμφώνου του Ο.Η.Ε. για τις σχετικές αναφορές.

Η Έκθεση Αξιολόγησης και Διασφάλισης των Ανεξάρτητων Ελεγκτών (σελ. 63- 65) του παρόντος περιλαμβάνει σχετικές αναφορές, ενώ στην ηλεκτρονική έκδοση του Απολογισμού περιλαμβάνονται και δύο αναλυτικότερες Εκθέσεις σχετικά με τη διασφάλιση του Απολογισμού.

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΟΝΤΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Μολοντί οι οικονομολόγοι υποστηρίζουν ότι η παγκόσμια οικονομική κρίση υποχωρεί, η ανάκαμψη είναι στην καλύτερη περίπτωση εύθραυστη στο μεγαλύτερο μέρος του δυτικού κόσμου. Ο δημόσιος διάλογος εστιάζεται ολοένα περισσότερο στη μακροπρόθεσμη αντοχή και βιωσιμότητα: του χρηματοπιστωτικού συστήματος, της οικονομίας, του περιβάλλοντος, της κοινωνίας μας. Στο πλαίσιο αυτό, ο τρόπος που προσεγγίζουμε την εταιρική κοινωνική ευθύνη αποκτά αυξημένη σημασία. Ενσωματώνοντας τη βιωσιμότητα και τη σύμπραξη με τους συμ-μετόχους, στις αξίες, στις αντιλήψεις και στις διαδικασίες, έτσι ώστε να αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του τρόπου που ασκούμε την επιχειρηματική δραστηριότητα, συμβάλλουμε στην κοινωνική πρόοδο και ταυτόχρονα βελτιώνουμε τη μακροπρόθεσμη ικανότητα βιωσιμότητας του Ομίλου μας.

Το 2010 συνεχίσαμε και εντείνουμε ακόμη περισσότερο τις προσπάθειες αυτοβελτίωσης και στους τρεις τομείς προτεραιότητας του Ομίλου ΤΙΤΑΝ: την ασφάλεια στην εργασία, την περιβαλλοντική βιωσιμότητα και τη σύμπραξη με τους συμ-μετόχους.

Με ικανοποίηση αναφέρουμε ότι το 2010 μειώσαμε κατά 12% τη συχνότητα των ατυχημάτων σε σύγκριση με το 2009. Επιπλέον, δεν σημειώθηκαν σοβαρά ατυχήματα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, ενώ η κατασκευή του εργοστασίου τσιμέντου Αντέα στην Αλβανία ολοκληρώθηκε χωρίς ούτε ένα σοβαρό τραυματισμό που να οδηγεί σε απώλεια χρόνου εργασίας στο σύνολο των 4,5 εκατομμυρίων εργατο-ωρών. Αναγνωρίζουμε ότι η επίτευξη και διατήρηση κουλτούρας πρόληψης

ατυχημάτων σε όλες τις δραστηριότητές μας προϋποθέτει διαρκή προσπάθεια μάθησης και βελτίωσης. Όσον αφορά στη δέσμευσή μας για περιβαλλοντική βιωσιμότητα, παραμένουμε προσηλωμένοι στους πενταετείς στόχους του Ομίλου όπως ορίστηκαν το 2009.

Το 2010 το αποτύπωμα άνθρακα στην παραγωγή κλίνκερ βελτιώθηκε συγκρινόμενο με το 2009, αντίθετα με την παραγωγή τσιμέντου. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι αυξήθηκε αναλογικά η παραγωγή και ζήτηση τσιμέντου σε χώρες όπως η Αλβανία και η Αίγυπτος, όπου τόσο η υφιστάμενη νομοθεσία, όσο και η ζήτηση, δεν ευνοούν τη χρήση σύμμεικτων τσιμέντων. Επιπρόσθετα αυξήθηκε σημαντικά ο ανταγωνισμός από χώρες που δεν υπόκεινται σε περιορισμούς εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Παραμένουμε αποφασισμένοι να ελαχιστοποιήσουμε τις δυσμενείς επιπτώσεις των δραστηριοτήτων μας στο περιβάλλον και συνεχίζουμε να επενδύουμε ώστε να εξασφαλίσουμε την υλοποίηση των δεσμευσεών μας.

Κοινός στόχος όλων των μονάδων παραγωγής παραμένει η περαιτέρω βελτίωση της αποδοτικής χρήσης της ενέργειας, η ελαχιστοποίηση των εκπομπών και της εξάρτησης από τα συμβατικά καύσιμα, η βελτίωση των συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης και η καλύτερη κατανόηση και μέτρηση του κύκλου ζωής των προϊόντων.

Το 2010 εντείνουμε τις προσπάθειες σύμπραξης με τους συμ-μετόχους μας: τους εργαζόμενους, τις τοπικές κοινωνίες, τις Αρχές και άλλους βασικούς συμ-μετόχους. Στο πλαίσιο αυτό θέσαμε σε εφαρμογή σε συνεργασία και με άλλες επιχειρήσεις, ένα φιλόδοξο πρόγραμμα

ευαισθητοποίησης και κατάρτισης για την ασφάλεια, απευθυνόμενο στους εργολάβους.

Σε συνεργασία με το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών διοργανώσαμε την πρώτη Ημερίδα Επικοινωνίας για τους βασικούς συμ-μετόχους μας στην Π.Γ.Δ.Μ., ενώ ταυτόχρονα ολοκληρώσαμε με επιτυχία το πρώτο έτος συνεργασίας με το Παγκόσμιο Πρόγραμμα Επισιτισμού του Ο.Η.Ε. στην Αίγυπτο.

Η τελευταία δεκαετία υπήρξε περίοδος σημαντικών εξελίξεων στον τομέα της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Ήταν μια δεκαετία δράσης, αυτογνωσίας, βελτίωσης και προόδου. Η συμμετοχή και η δέσμευσή μας στο Οικουμενικό Σύμφωνο του Ο.Η.Ε., ως και στην Πρωτοβουλία για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στον κλάδο του Τσιμέντου του Παγκόσμιου Επιχειρηματικού Συμβουλίου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, συνετέλεσαν καθοριστικά σε αυτή την πρόοδο. Ο Απολογισμός του 2010 μας δίνει έτσι νέα ευκαιρία για να αξιολογήσουμε τη μακρόπνοη προσπάθειά μας.

Αν και συνεχίζεται η αβεβαιότητα στις αγορές όπου λειτουργούμε και υπάρχουν βραχυχρόνια εμπόδια στην επίτευξη των στόχων μας, είμαστε αποφασισμένοι να παραμείνουμε άξιοι της μακροχρόνιας εμπιστοσύνης των μετόχων μας και όλων των άλλων συμ-μετόχων μας.

Δημήτρης Παπαλεξόπουλος
Διευθύνων Σύμβουλος

Συνεχής δέσμευση της Διοίκησης στην Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και τη σύμπραξη με τους Συμ-μετόχους

Φόρουμ, Καμάρι, Ελλάδα, 2010

Φόρουμ, Καμάρι, Ελλάδα, 2010

Ημέρα Επικοινωνίας με Συμ-μετόχους, Π.Γ.Δ.Μ., 2010

Ημέρα Επικοινωνίας Εργαζομένων, Αλεξάνδρεια, Αίγυπτος, 2010

10 χρόνια

«Είναι εύκολο να μιλάει κανείς για «βιώσιμη ανάπτυξη», αλλά για να την κάνουμε πράξη πρέπει να είμαστε διατεθειμένοι να επιφέρουμε μεγάλες αλλαγές... Το πρόγραμμα δράσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη είναι το πρόγραμμα οικονομικής μεγέθυνσης για τον 21ο αιώνα... Είναι καιρός πια να ανακτήσουμε την αίσθηση της αρμονίας μεταξύ οικονομίας και κοινωνίας.»

Σχόλιο του Γενικού Γραμματέα του Ο.Η.Ε. στη Συνεδρία για ένα νέο ορισμό της Βιώσιμης Ανάπτυξης στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, που διοργανώθηκε στο Νταβός της Ελβετίας στις 28 Ιανουαρίου 2011.

Αναλαμβάνοντας δράση σε διεθνές επίπεδο

Από το ξεκίνημά του, το Οικουμενικό Σύμφωνο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.) ζήτησε από τους ηγέτες επιχειρήσεων και οργανισμών δύο βασικές δεσμεύσεις:

- να υλοποιήσουν τις δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου, και
- να λάβουν μέτρα στήριξης των ευρύτερων στόχων και προτεραιοτήτων του

Η εξάπλωση του Οικουμενικού Συμφώνου του Ο.Η.Ε την τελευταία δεκαετία ασφαλώς αντικατοπτρίζει την αυξανόμενη υιοθέτηση των αρχών της βιωσιμότητας για την επιχειρηματική ανάπτυξη από εταιρίες κάθε μεγέθους, κάθε τομέα και κάθε γεωγραφικής περιοχής.

Σήμερα, περισσότερες από 6.000 εταιρίες σε ολόκληρο τον κόσμο έχουν αναλάβει δεσμεύσεις και αναπτύσσουν πολιτικές για να εντάξουν και να διαδώσουν τις γενικές αρχές που ισχύουν στους τομείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της εργασίας, του περιβάλλοντος και της καταπολέμησης της διαφθοράς.

Η δεκαετής εμπειρία από το Οικουμενικό Σύμφωνο του Ο.Η.Ε. μάς διδάσκει δύο καιρία μαθήματα:

Πρώτον, ότι οι προηγμένες επιδόσεις των πρωτοπόρων εταιριών προσφέρουν καίρια σημασία έμπνευση σε εκείνες που βρίσκονται σε χαμηλότερες βαθμίδες προόδου στην πυραμίδα της βιώσιμης ανάπτυξης.

Δεύτερον, ότι, για να απαντηθεί μια σειρά κρίσιμων παγκόσμιων προκλήσεων σε έναν κόσμο αβεβαιότητας, πολυπλοκότητας και ρευστότητας, απαιτείται ένα βελτιωμένο επίπεδο επιδόσεων, καθώς επίσης και έμπρακτη υλοποίηση της δέσμευσης για βιώσιμη ανάπτυξη.

Αναγνωρίζοντας τα παραπάνω, το Γραφείο του Οικουμενικού Συμφώνου του Ο.Η.Ε. ξεκίνησε την εκπόνηση ενός σχεδίου για την Ηγεσία στην Εταιρική Βιώσιμη Ανάπτυξη σηματοδοτώντας τη δεύτερη δεκαετία του Οικουμενικού Συμφώνου, με βάση τα πραγματικά στοιχεία της επερχόμενης εποχής και την ανάγκη για υψηλότερα επίπεδα επιδόσεων, αποτελεσματικότητας και συλλογικής δράσης.

«Ένα νέο επίπεδο επιδόσεων απαιτείται για την αντιμετώπιση των κρίσιμων παγκόσμιων προκλήσεων και την έμπρακτη εκπλήρωση της υπόσχεσης για βιώσιμη ανάπτυξη.»

Υπάρχει ωστόσο μια ακόμη υποχρέωση που προκύπτει από το Οικουμενικό Σύμφωνο, η τήρηση της οποίας έχει αποδειχθεί εξαιρετικά δυσχερής : η μεταλαμπάδευση και έμπρακτη εφαρμογή των αρχών του Συμφώνου στη σφαίρα επιρροής της κάθε επιχείρησης που συμμετέχει σε αυτό. Αυτή τη μεγάλη αντικειμενική δυσκολία αντιμετωπίζει ο ΤΙΤΑΝ ιδρύοντας ή συμμετέχοντας στην ίδρυση εθνικών δικτύων στις χώρες όπου αναπτύσσει παραγωγική δραστηριότητα. Έτσι ιδρύθηκαν στην Ελλάδα το Ελληνικό Δίκτυο για την ΕΚΕ το 2000 και στη συνέχεια το Εθνικό Δίκτυο για το Οικουμενικό Σύμφωνο το 2007. Στη Βουλγαρία το αντίστοιχο δίκτυο ιδρύθηκε το 2002 και στην πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας το 2008. Επίσης από το 2009 ο Όμιλος συμμετέχει στο Εθνικό Δίκτυο για το Οικουμενικό Σύμφωνο στην Αίγυπτο, ενώ έχει αναλάβει ήδη πρωτοβουλίες για την ίδρυση αντίστοιχου Δικτύου ΕΚΕ με άλλες επιχειρήσεις στο Κόσσοβο.

Από το 2002, αφότου συνυπέγραψε το Οικουμενικό Σύμφωνο του Ο.Η.Ε., ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ έχει δώσει ακόμη μεγαλύτερη έμφαση στην ενίσχυση του διαλόγου και της σύμπραξης με τους συμ-μετόχους σε όλα τα επίπεδα.

Στο πλαίσιο αυτό, ο ΤΙΤΑΝ υιοθέτησε ήδη από το 2003 τις αρχές της Πρωτοβουλίας για την Έκδοση Απολογισμών Βιωσιμότητας (Global Reporting Initiative - GRI) και συμμετείχε ενεργά στις διαβουλεύσεις για την προσθήκη της δέκατης αρχής κατά της δωροδοκίας και της διαφθοράς στις αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου, όπως και στην εκπόνηση των σχετικών οδηγιών για τις «Εκθέσεις Προόδου».

Πρόσφατα ο ΤΙΤΑΝ συμμετείχε στην κατάρτιση του Προσχεδίου για την Ηγεσία στη Βιώσιμη Ανάπτυξη, ενώ σε συνεργασία με το Παγκόσμιο Πρόγραμμα Επισιτισμού του Ο.Η.Ε. υλοποιεί στην Αίγυπτο από το 2009 το πρόγραμμα «Feed Minds - Change Lives» το οποίο στοχεύει στην καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας.

Το 2010 με την ευκαιρία της συμπλήρωσης δέκα ετών από την Πρωτοβουλία για το Οικουμενικό Σύμφωνο του Ο.Η.Ε., ο ΤΙΤΑΝ παρουσίασε τον πρώτο Απολογισμό για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στην Π.Γ.Δ.Μ. σε μια ανοικτή εκδήλωση για τους συμ-μετόχους που διοργανώθηκε σε συνεργασία με το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα του Ο.Η.Ε. Επιπλέον, το 2010 ο ΤΙΤΑΝ ανέλαβε την προεδρία της νεοσύστατης Συμβουλευτικής Ομάδας Ιδιωτικού Τομέα που λειτουργεί στο πλαίσιο της υπηρεσίας του

Ο.Η.Ε. για τη Διεθνή Στρατηγική Περιορισμού των Καταστροφών (U.N. International Strategy for Disaster Reduction).

Ο Απολογισμός αυτός έχει ετοιμασθεί ώστε να πληροί τα νέα κριτήρια «προηγμένου» επιπέδου σύνταξης των αναφορών προόδου (Communication on Progress) που πρόσφατα υιοθετήθηκαν από το αρμόδιο Γραφείο του Ο.Η.Ε. για το Οικουμενικό Σύμφωνο. Στη διαδικασία αυτή ανταποκρίθηκε ο ΤΙΤΑΝ μετά από σχετική πρόσκληση του αρμοδίου Γραφείου του Ο.Η.Ε. και το αποτέλεσμα ελέγχθηκε από ανεξάρτητη αρχή στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης και διασφάλισης των περιεχομένων του παρόντος Απολογισμού (βλ. σ. 63 - 65).

Γενική επισκόπηση του Ομίλου ΤΙΤΑΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΤΙΤΑΝ ΤΟ 2010

Πρόσφατες εξελίξεις

- Έναρξη παραγωγής στο νέο εργοστάσιο τσιμέντου στην Αλβανία.
- Σύμπραξη με τη Διεθνή Εταιρία Χρηματοδοτήσεων (International Finance Corporation - IFC, αναπτυξιακός κλάδος της Παγκόσμιας Τράπεζας) στην Αίγυπτο.
- Αγορά νέου εργοστασίου τσιμέντου στο Κόσοβο.
- Νέες άδειες λειτουργίας εικοσαετούς διάρκειας για λατομικές δραστηριότητες στη Φλόριντα των Η.Π.Α.

Εξελίξεις στην ΕΚΕ

Διοίκηση και οργάνωση

- Διακυβέρνηση: Δύο Ομάδες Έργου ανέλαβαν την επανεξέταση των Εταιρικών Αξιών και του Κώδικα Δεοντολογίας.
- Αξιολόγηση κοινωνικών και περιβαλλοντικών κινδύνων: Νέα εργαλεία διαχείρισης υπό κατάρτιση, ανεξάρτητη αξιολόγηση και ιεράρχηση προτεραιοτήτων σε Αίγυπτο, Η.Π.Α. και Βουλγαρία.
- Επικοινωνία του οράματος και της πολιτικής του Ομίλου για την ΕΚΕ στις τοπικές γλώσσες.
- Λειτουργία Δικτύου Εκπροσώπων από όλες τις χώρες και τις τοπικές Επιτροπές ΕΚΕ.

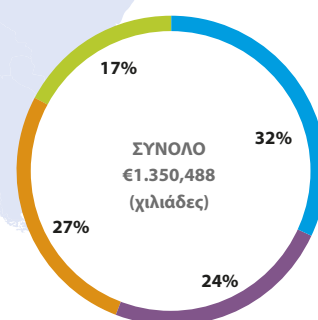
Επιδόσεις

- Ασφάλεια: συνεχής βελτίωση (μηδενικός αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων και σοβαρών ατυχημάτων που οδηγούν σε απώλεια χρόνου εργασίας), διεξαγωγή έρευνας για τα ατυχήματα, εσωτερική αξιολόγηση, νέα προγράμματα κατάρτισης για τους εργολάβους.
- Περιβάλλον: καθορισμός στόχων για το 2015 ανά εργοστάσιο, παρακολούθηση και αξιολόγηση επιδόσεων, νέα προγράμματα για χρήση εναλλακτικών καυσίμων.
- Οικοδόμηση εμπιστοσύνης με τους συμ-μετόχους:
 - > Οργάνωση τοπικών Φόρουμ στην Έλβυσίνα και στο Καμάρι
 - > Οργάνωση ανοικτής Εκδήλωσης Επικοινωνίας στο Usje, Π.Γ.Δ.Μ.
 - > Έκδοση πρώτου απολογισμού ΕΚΕ και Βιώσιμης Ανάπτυξης στην Π.Γ.Δ.Μ.
 - > Παρουσιάσεις σε επενδυτές και ειδικούς αναλυτές
 - > Εφαρμογή προτύπων ISO στην Αλβανία

Βελτίωση ικανοτήτων

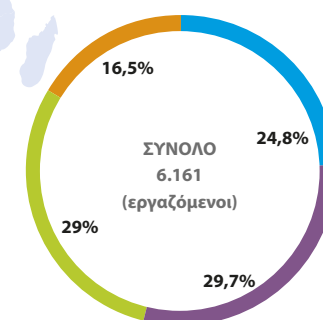
- Εκπαιδευτικά Εργαστήρια Στελεχών για διαβούλευση και σύμπραξη με τους συμ-μετόχους στη Βουλγαρία.
- Πρόγραμμα κατάρτισης και υποστήριξης των τοπικών Επιτροπών ΕΚΕ.
- Συνάντηση ανταλλαγής απόψεων των Εκπροσώπων τοπικών Επιτροπών ΕΚΕ.
- Πρόγραμμα ανάπτυξης εσωτερικών ελεγκτών.

Κύκλος εργασιών ανά γεωγραφική περιοχή 2010

- Ελλάδα και Δυτ. Ευρώπη 32%
- Ανατολική Μεσόγειος 27%
- Η.Π.Α. 24%
- Νοτιοανατολική Ευρώπη 17%

Απασχόληση ανά γεωγραφική περιοχή 2010

- Η.Π.Α. 29,7%
- Νοτιοανατολική Ευρώπη 29%
- Ελλάδα και Δυτ. Ευρώπη 24,8%
- Ανατολική Μεσόγειος 16,5%

Μη Οικονομικά Μεγέθη Ομίλου

	2010	2009	2008
Άμεση απασχόληση	6.161	5.903	6.504
Ανθρωπόωρες κατάρτισης ανά εργαζόμενο	30	20,4	23,5
Δείκτης συχνότητας ατυχημάτων άμεσου προσωπικού	2,33	2,64	3,42
Άμεσες εκπομπές CO ₂ (κιλά/τόνο προϊόντος)	697,7	672,6	684,3
Περιβαλλοντικές επενδύσεις (εκατ. €)	27,1	20,0	26,6

Ο ΤΙΤΑΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ 1.000 ΠΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Ο ΤΙΤΑΝ κατέλαβε την 278η θέση στον πίνακα του 2009 με τις 1.000 πιο Υπεύθυνες Κοινωνικά Επιχειρήσεις στον κόσμο (Sustainable Performance Leaders) καταγράφοντας άνοδο 172 θέσεων σε σύγκριση με το 2008.

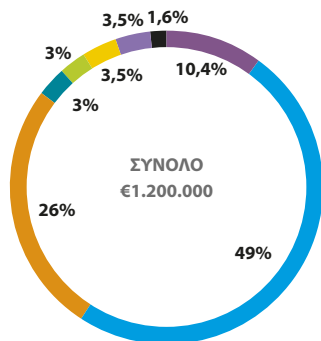
Η κατάταξη πραγματοποιείται από τη διεθνή εταιρία CRD Analytics, η οποία επεξεργάζεται δείκτες μέτρησης επιδόσεων για τις μεγαλύτερες χρηματιστηριακές και χρηματοπιστωτικές εταιρίες σε συνεργασία με την Justmeans. Η έρευνα αφορά εταιρίες εισηγμένες σε χρηματιστήρια οι οποίες δημοσιεύουν κοινωνικούς απολογισμούς για τις επιδόσεις τους χρησιμοποιώντας τους δείκτες GRI, G3.

Οι εταιρίες που πληρούν τα κριτήρια αξιολογούνται σε τέσσερις τομείς: τον οικονομικό, τον περιβαλλοντικό, τον κοινωνικό και τον τομέα εταιρικής διακυβέρνησης.

Ο πλήρης κατάλογος με τις 1.000 πιο Κοινωνικά Υπεύθυνες Επιχειρήσεις του κόσμου είναι διαθέσιμος στο διαδικτυακό τόπο: www.justmeans.com/top-global-1000-companies

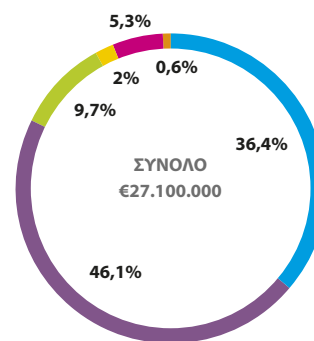
Χαρακτηριστικά Μεγέθη Ομίλου (χιλιάδες €)	2010	2009	2008	2007	2006
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	3.080,474	3.005,620	3.194,090	2.325,864	1.976,612
ΕΠΕΝΔΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	2.348,583	2.420,127	2.509,873	1.741,587	1.407,247
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	1.350,488	1.360,571	1.578,458	1.496,915	1.568,109
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΕΡΔΗ (ΕΒΙΤΔΑ)	314.407	332.695	380.052	427.926	480.671
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ	129.161	158.139	210.016	300.346	380.823
ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ	102.212	123.393	208.224	239.739	259.185

Επενδύσεις για την εκπαίδευση ποσοστιαία κατανομή ανά Χώρα

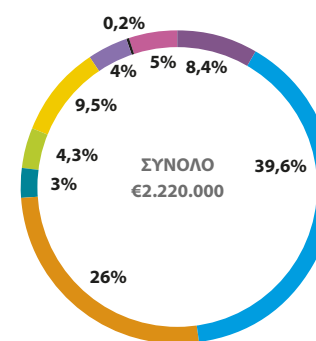
- Ελλάδα 49%
- Αίγυπτος 26%
- Η.Π.Α. 10,4%
- Σερβία 3,5%
- Π.Γ.Δ.Μ. 3,5%
- Τουρκία 3%
- Βουλγαρία 3%
- Αλβανία 1,6%

Περιβαλλοντικές επενδύσεις

- Περιβαλλοντική Διαχείριση 46,1%
- Εφαρμογή Τεχνολογιών φιλικών προς το Περιβάλλον 36,4%
- Διαχείριση Αποβλήτων 9,7%
- Αναδάσωση 5,3%
- Αποκατάσταση Λατομείων 2%
- Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Ενημέρωση 0,6%

Ποσοστιαία κατανομή δωρεών ανά Χώρα

- Ελλάδα 39,6%
- Αίγυπτος 26%
- Σερβία 9,5%
- Η.Π.Α. 8,4%
- Βουλγαρία 4,3%
- Τουρκία 3%
- Κόσσοβο 5%
- Αλβανία 0,2%

Επιδόσεις Ομίλου TITAN έναντι στόχων

Την τελευταία δεκαετία, ο TITAN αναπτύσσεται ως Όμιλος Εταιρειών με πολλαπλή γεωγραφική παρουσία και ξεκάθαρο και συνεπή επιχειρηματικό στόχο. Οι εταιρικές αξίες καθορίζουν την εταιρική στρατηγική του Ομίλου, η οποία επικεντρώνεται στην επιδίωξη των επιχειρηματικών του σκοπών με κοινωνικά υπεύθυνο τρόπο.

Καθώς αναπτύσσεται ο Όμιλος, καταβάλλεται σημαντική προσπάθεια προκειμένου το όραμα και η κουλτούρα του να καταστούν κοινό κτήμα όλων των εργαζόμενων. Πρόκειται για μια συστηματική προσπάθεια μεταλαμπάδευσης της κουλτούρας κατά την απόκτηση νέων δραστηριοτήτων, ιδίως σε χώρες με διαφορετικά πολιτισμικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά, ενώ ταυτόχρονα επιδιώκεται η διατήρηση της ταυτότητάς τους.

Η μέτρηση των επιδόσεών μας, ωστόσο, αφορά κυρίως την «ελαχιστοποίηση» των αρνητικών επιπτώσεων, χωρίς να καλύπτει πλήρως τα αποτελέσματα των πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στη «μεγιστοποίηση του καλού». Ο προσδιορισμός των παραμέτρων που αφορούν τη μέτρηση της προσιθέμενης αξίας που δημιουργείται για τον TITANA και όλους τους κύριους συμ-μετόχους του από την ενσωμάτωση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στη σφαίρα επιρροής του, παραμένει πρόκληση για όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές. Σε κάθε περίπτωση η σύγκριση των επιδόσεων με τους στόχους του Ομίλου συμβάλλει στην αυτοβελτίωση.

Πρόκειται κατά συνέπεια για μια μακρόχρονη και συνεχή διαδικασία που επιφέρει αλλαγές σε όλα τα επίπεδα.

Το 2006 ο Όμιλος TITAN έθεσε τους αρχικούς στόχους του για τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, σκόνης, οξειδίου του αζώτου και οξειδίου του θείου, καθώς και την εφαρμογή των διεθνών προτύπων ISO σε όλες τις δραστηριότητές του. Οι στόχοι υπολογίστηκαν με βάση το μετοχικό κεφάλαιο του Ομίλου TITAN το 2006. Ως ορίζοντας επίτευξης αυτών των στόχων ορίστηκε το 2010.

Έχοντας εκπληρώσει σημαντικό μέρος αυτών των στόχων ήδη από το 2009, η Επιτροπή ΕΚΕ του Ομίλου τους αναθεώρησε προσθέτοντας και νέους σχετικά με το ποσοστό υποκατάστασης των συμβατικών με εναλλακτικά καύσιμα και την κατανάλωση

νερού. Όλοι οι νέοι στόχοι υπολογίστηκαν λαμβάνοντας υπόψη την απόκτηση νέων εγκαταστάσεων, τις αλλαγές του μετοχικού κεφαλαίου και τις νέες γραμμές κλιβάνων που τέθηκαν εν τω μεταξύ σε λειτουργία. Ο Όμιλος TITAN είναι αποφασισμένος να υλοποιήσει τους στόχους αυτούς μέχρι το 2015, εκτός από αυτόν που αφορά το ποσοστό υποκατάστασης των εναλλακτικών καυσίμων ο οποίος έχει προβλεφθεί να υλοποιηθεί έως το 2017.

Συνεπώς, όλα τα στοιχεία που αφορούν στη σύγκριση επιδόσεων και στόχων βασίζονται στο μετοχικό κεφάλαιο του 2009.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΟΜΙΛΟΥ TITAN		
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ	2006	2009
Καμάρι	100%	100%
Πάτρα	100%	100%
Θεσσαλονίκη	100%	100%
Ελευσίνα	100%	100%
Kosjeric	100%	100%
Usje	100%	100%
Zlatna Panega	100%	100%
Pennsuco	100%	100%
Roanoke	100%	100%
Alexandria	50%	100%
Beni Suef	50%	100%
Tokat	-	50%
Αντέα	-	100%

Εργοστάσιο TITAN, Zlatna Panega, Βουλγαρία 2010

Επιδόσεις Ομίλου TITAN : 5-ετές πρόγραμμα 2010 - 2015

Έτος Αναφοράς	2009	2010	Πρόοδος	Νέοι Στόχοι ¹	
	Στοχο-θέτηση	Υλοποίηση		2015	2017
Περιβαλλοντικό Αποτύπωμα					
Πιστοποίηση κατά ISO14001 ή άλλου ισοδύναμου όλων των εργοστασίων τσιμέντου που ανήκουν πλήρως στον Όμιλο (%)	66	89	▶	100	
Πιστοποίηση κατά ISO14001 ή άλλου ισοδύναμου όλων των ενεργών λατομείων που ανήκουν πλήρως στον Όμιλο (%)	50	88	▶	100	
Πιστοποίηση κατά ISO14001 ή άλλου ισοδύναμου όλων των εργοστασίων παραγωγής κονιαμάτων που ανήκουν πλήρως στον Όμιλο (%)	100	100	▶▶	100	
Προετοιμασία μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και εφαρμογή πλάνων αποκατάστασης για όλα τα ενεργά λατομεία που ανήκουν πλήρως στον Όμιλο (%)	60	60	▶	100	
Μείωση ειδικών εκπομπών ^{2,3} CO ₂ ανά τόνο προϊόντος ⁴ σε σύγκριση με το 1990 (g/τ προϊόντος)	805	672,6	✖	628	
Μείωση εκπομπών σκόνης ⁵ ανά τόνο κλίνκερ σε σύγκριση με το 2003 (g/τ κλίνκερ)	367	142,5	✖	95	
Μείωση εκπομπών ⁶ SO _x ανά τόνο κλίνκερ σε σύγκριση με το 2003 (g/τ κλίνκερ)	494	234,4	▶▶	240	
Μείωση εκπομπών ⁶ NO _x ανά τόνο κλίνκερ σε σύγκριση με το 2003 (g/τ κλίνκερ)	3.028	1.982	▶	1.670	
Αύξηση της χρήσης εναλλακτικών καυσίμων για την παραγωγή κλίνκερ	1,53	1,43	✖		10
Μείωση κατανάλωσης νερού ανα τόνο τσιμέντου σε σύγκριση με το 2009 (lt/τ τσιμέντου)	447,8	362,3	▶	350	
Ανάπτυξη και εφαρμογή ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης του νερού για όλα τα εργοστάσια τσιμέντου και σκυροδέματος έως το 2012			▶		
Εκπόνηση μελετών περιβαλλοντικής επίδοσης για κάθε ένα από τα εργοστάσια τσιμέντου που ανήκουν στον Όμιλο ανά διετία		75%	▶		
Κοινωνικό Αποτύπωμα					
Κανένα θανατηφόρο ατύχημα	0	0	▶▶	0	
Κανένα σοβαρό ατύχημα	0	0	▶▶	0	
Εμπέδωση και διατήρηση «νοοτροπίας και συμπεριφοράς πρόληψης ατυχημάτων» σε όλο το άμεσα και έμμεσα απασχολούμενο δυναμικό			▶		
Επίτευξη άριστων επιδόσεων στο Δείκτη Συχνότητας Ατυχημάτων που σχετίζεται με απώλεια χρόνου εργασίας	2,64	2,33	✖	1 ⁷	

▶ Υπο εξέλιξη ▶▶ Εκπλήρωση στόχου ✖ Μη εκπλήρωση στόχου

¹ Όλοι οι νέοι στόχοι έχουν υπολογισθεί με το ποσοστό συμμετοχής που κατείχε ο Όμιλος το 2009, ενώ οι στόχοι που αφορούν την περίοδο 2006-2010 έχουν υπολογισθεί βάσει του ποσοστού συμμετοχής του Ομίλου TITAN το 2006.

² Οι στόχοι για τις εκπομπές CO₂ έχουν σημείο αναφοράς το 1990 σύμφωνα με το Πρωτόκολλο του Κιότο.

³ Συνολικές εκπομπές CO₂ δεν περιλαμβάνουν εκπομπές προερχόμενες από οδικές μεταφορές προϊόντων, υλικών και προσωπικού εκτός των εγκαταστάσεων του Ομίλου.

⁴ Ός προϊόν ορίζονται τα παραγόμενα από τσιμέντο προϊόντα σύμφωνα με τον ορισμό του WBCSD/CSI.

⁵ Ο στόχος επικαιροποιείται κάθε χρόνο σύμφωνα με τα αποτελέσματα των άριστων επιδόσεων μεταξύ των μελών της Πρωτοβουλίας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στον κλάδο τσιμέντου (WBCSD/CSI).

Κατανομή του Κοινωνικού Προϊόντος του Ομίλου TITAN το 2010

> Για μισθούς, συντάξεις και κοινωνικές παροχές, συμπεριλαμβανομένων των πρόσθετων παροχών πλέον εκείνων που προβλέπονται από το νόμο, ο Όμιλος κατέβαλε στους εργαζόμενους το ποσό των :

€ 239,1 εκατ.

> Σε τοπικούς και διεθνείς προμηθευτές:

€ 801,8 εκατ.

> Για νέες επενδύσεις σε ακίνητες

ενσωματώσεις:
€ 87,2 εκατ.

> Με τη μορφή φόρων στο Δημόσιο και την

Τοπική Αυτοδιοίκηση:
€ 90 εκατ.

> Προς τους μετόχους*: € 17,2 εκατ.

*Περιλαμβάνονται τα δικαιώματα μειοψηφίας

Διακυβέρνηση και Βιώσιμη Ανάπτυξη

Ο ΤΙΤΑΝ επιδιώκει να εφαρμόζει τα υψηλότερα πρότυπα στην εταιρική διακυβέρνηση και στο πλαίσιο αυτό το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, εκτός από τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από το ελληνικό δίκαιο, να υιοθετήσει και επίσημα τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου, όπως αυτός αναθεωρήθηκε το 2010.

Στην Επιτροπή ΕΚΕ του Ομίλου, μία από τις Επιτροπές του Δ.Σ., προεδρεύει ο Διευθύνων Σύμβουλος και μετέχουν δύο ακόμη μέλη του Δ.Σ., οι Γενικοί Διευθυντές των περιφερειών και οι υπεύθυνοι της Οικονομικής Διεύθυνσης, της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού, της Τεχνικής Διεύθυνσης και της Διεύθυνσης ΕΚΕ του Ομίλου.

Έχοντας οριοθετήσει ένα πλαίσιο για την εφαρμογή της ΕΚΕ σε όλο τον Όμιλο, οι τοπικές και περιφερειακές Επιτροπές ΕΚΕ που έχουν δημιουργηθεί, λειτουργούν πλέον με τακτικές συναντήσεις σε όλες τις χώρες, εκτός από εκείνες στις οποίες μόλις πρόσφατα ανέπτυξε παραγωγική δραστηριότητα ο Όμιλος.

Με διαδικασίες εσωτερικής και ανεξάρτητης αξιολόγησης ολοκληρώθηκε, σε όλες τις χώρες που ο ΤΙΤΑΝ έχει τον πλήρη έλεγχο, η ιεράρχηση προτεραιοτήτων και τοπικά προγράμματα δράσης έχουν αναπτυχθεί αντίστοιχα και υλοποιούνται με συνεχή παρακολούθηση και αξιολόγηση.

Το Δίκτυο Εκπροσώπων για την ΕΚΕ, με μέλη που αντιπροσωπεύουν όλες τις χώρες και περιφέρειες, εστιάζει, αφενός στη μάθηση από την υφιστάμενη εμπειρία και τις βέλτιστες πρακτικές και αφετέρου στην υποστήριξη των τοπικών προγραμμάτων δράσης, συμβάλλοντας στην επίτευξη των στόχων που έχει θέσει ο Όμιλος για το 2015. Η πρώτη συνάντηση του Δικτύου φιλοξενήθηκε στην Αθήνα τον Οκτώβριο του 2010 και ασχολήθηκε με την ανάλυση των στόχων για το 2011, τις δυνατότητες για βελτίωση της μέτρησης του κοινωνικού αποτυπώματος, τα αποτελέσματα της διαβούλευσης με συμμέτοχους και τις πρωτοβουλίες συλλογικής δράσης, ειδικότερα με τους εργαζόμενους στο πλαίσιο δράσεων εθελοντισμού.

Αναγνωρίζοντας τη σημασία της πολιτισμικής διαφορετικότητας στην έμπρακτη εφαρμογή των εταιρικών αξιών και στην ανταπόκριση στις εθελοντικές δεσμεύσεις του Ομίλου, το Δ.Σ. ανέθεσε σε δύο Ομάδες Έργου αποτελούμενες από στελέχη όλων των περιφερειών, να επανεξετάσουν την ενσωμάτωση των προτύπων και αρχών του ΤΙΤΑΝΑ, όπως διατυπώνονται στον Κώδικα Δεοντολογίας και να προτείνουν βελτιώσεις για καλύτερη επικοινωνία και παρακολούθηση της εφαρμογής τους. Μία αναθεωρημένη έκδοση του Κώδικα Δεοντολογίας κατατέθηκε για συζήτηση στο Δ.Σ., ενώ πρωτοβουλίες για την εμπέδωση των αξιών στην λειτουργία της οργάνωσης αξιολογήθηκαν με σκοπό οι καλύτερες να διαδοθούν ευρύτερα στον Όμιλο.

Συμμόρφωση με τα πρότυπα και τον Κώδικα Δεοντολογίας του ΤΙΤΑΝΑ

Ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ υιοθέτησε το 2004 τον Κώδικα Δεοντολογίας του ενσωματώνοντας σε αυτόν όλες τις αρχές και τα διεθνή πρότυπα που συνδέονται με τις αξίες και τις οικειοθελείς δεσμεύσεις του για τον άνθρωπο, την κοινωνία και το περιβάλλον (βλ. σ. 67).

Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου του Ομίλου είναι υπεύθυνη για την καταγραφή όλων των περιπτώσεων μη συμμόρφωσης και την παρουσίασή τους μέσω της ετήσιας Έκθεσής της στο Διοικητικό Συμβούλιο. Ωστόσο, για την ευρύτερη συμμετοχή των εργαζομένων στην εφαρμογή των αξιών και των προτύπων που έχει υιοθετήσει ο Όμιλος, το 2008 εγκαινιάστηκε στην Ελλάδα μια τηλεφωνική γραμμή άμεσης επικοινωνίας και από το 2009, η γραμμή αυτή έγινε προσβάσιμη και μέσω του διαδικτύου. Την ίδια χρονιά ξεκίνησε και στις Η.Π.Α. η λειτουργία αντίστοιχης Γραμμής Επικοινωνίας για τους εκεί εργαζόμενους. Η συστηματική και έγκαιρη διεκπεραίωση όλων των κλήσεων με τη λήψη των απαιτούμενων μέτρων έχει διασφαλισθεί με κατάλληλες διαδικασίες και όργανα. Το 2010, καταγράφηκαν μέσω των γραμμών αυτών συνολικά επτά κλήσεις, τρεις στην Ελλάδα και τέσσερις στις Η.Π.Α.

Ανάλογα με το είδος των αναφορών που έγιναν μέσω αυτών των κλήσεων, μπορούμε να τις διαιρέσουμε στις εξής κατηγορίες:

- Ανησυχίες και παράπονα για πιθανές παραβιάσεις της πολιτικής διοίκησης της εταιρίας (4 περιπτώσεις)
- Ανησυχίες για πιθανές παραβιάσεις της πολιτικής για τα ανθρώπινα δικαιώματα (2 περιπτώσεις)
- Καταγγελία μη ασφαλών συνθηκών εργασίας (1 περίπτωση)

Διαχείριση κινδύνων και ευκαιριών

Από το 2007, ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ έχει ξεκινήσει μία ενδεδειγμένη και ευρείας εμβέλειας διαδικασία αξιολόγησης των επιδόσεων του στην εταιρική κοινωνική ευθύνη και τη βιώσιμη ανάπτυξη, αρχίζοντας από την Ελλάδα. Οι πρωταρχικοί στόχοι είναι να καταγραφούν τα συναφή και σημαντικά θέματα που επηρεάζουν ή μπορεί να επηρεάσουν τις δραστηριότητες του ΤΙΤΑΝΑ και τους κύριους συμμέτοχους του. Μία συνεχής αυτοαξιολόγηση εστιασμένη στη συνεχή αυτοβελτίωση αναπτύσσεται σταδιακά και επεκτείνεται σε όλες τις δραστηριότητες του Ομίλου.

Το 2010 ολοκληρώθηκε η ένταξη όλων των περιφερειακών δραστηριοτήτων που ανήκουν πλήρως στον Όμιλο ΤΙΤΑΝ στην προσπάθεια αυτή, που συνδυάζει εσωτερικές αξιολογήσεις με ανεξάρτητους ελέγχους και αξιολογήσεις από τρίτα μέρη. Τα αποτελέσματα από αυτή την τετραετή συνολικά προσπάθεια ενσωματώνονται στον παρόντα Απολογισμό. Η καταγραφή των σημαντικών θεμάτων για τον ΤΙΤΑΝΑ και τους συμμέτοχους του πραγματοποιείται σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και ειδικότερα τις αρχές της «σχετικότητας», της «συμμετοχής» και της «ουσιαστικότητας», όπως αυτές ορίζονται από το διεθνές πρότυπο για τη διαβούλευση με τους συμμέτοχους AA1000 SES. Όλα τα θέματα που προκρίνονται κατά προτεραιότητα αποτελούν στη συνέχεια το αντικείμενο ειδικών συναντήσεων και συνεντεύξεων με τα στελέχη και τη διοίκηση του Ομίλου σε κάθε περιφέρεια. Η Επιτροπή ΕΚΕ του Ομίλου

συντονίζει όλη την προσπάθεια και εξετάζει σε ετήσια βάση τα αποτελέσματα αφενός της διαβούλευσης με τους συμμέτοχους και αφετέρου της εσωτερικής αξιολόγησης. Το 2010 η Επιτροπή ΕΚΕ του Ομίλου αποφάσισε την περαιτέρω εξέλιξη του συστήματος αξιολόγησης των κινδύνων στους τομείς της ασφάλειας στην εργασία, της υγείας και της προστασίας του περιβάλλοντος με νέα εργαλεία και μεθόδους.

Οι κοινωνικές διάστασης κίνδυνοι είναι άμεσα συνδεδεμένοι με τις τοπικές συνθήκες και τις επικρατούσες κοινωνιολογικές, πολιτικές και πολιτισμικές αντιλήψεις. Για το σκοπό αυτό η τελική αξιολόγηση των σχετικών θεμάτων εξετάζει τις ειδικές εκθέσεις και τα αποτελέσματα ερευνών αναγνωρισμένων διεθνών οργανισμών, όπως ο Δείκτης Αντίληψης για την Διαφάνεια, της Διεθνούς Διαφάνειας.

Διάλογος και σύμπραξη με τους συμμέτοχους

Μία διαδικασία διπλής προσέγγισης για τον προσδιορισμό, την αξιολόγηση και την ιεράρχηση των θεμάτων που έχουν πιθανές επιπτώσεις στις δραστηριότητες του Ομίλου και στους κύριους συμμέτοχους του ακολουθείται από τον ΤΙΤΑΝΑ συστηματικά.

Έκθεση χωρών στη δωροδοκία και στη διαφθορά

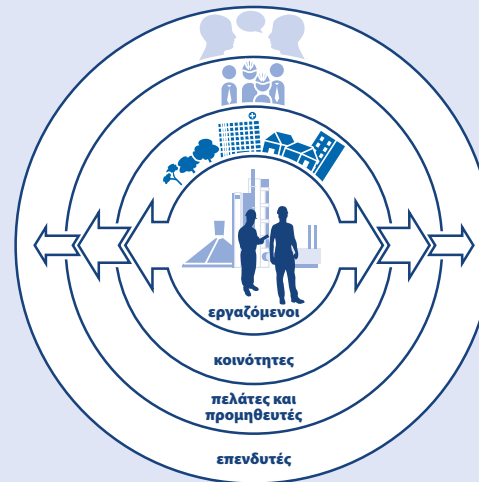
Χώρα	Βαθμολογία	Ποσοστό εργαζομένων στον Όμιλο ΤΙΤΑΝ ανά χώρα	
			%
Η.Π.Α	7,1		30
Τουρκία	4,4		4
Π.Γ.Δ.Μ.	4,1		6
Βουλγαρία	3,6		5
Ελλάδα	3,5		25
Σερβία	3,5		5
Αλβανία	3,3		3
Αίγυπτος	3,1		13
Κόσοβο	2,8		9

Ειδικές συναντήσεις εργασίας και συνεντεύξεις με στελέχη που έχουν την ευθύνη των επιμέρους δραστηριοτήτων και εκπροσωπούν τις γεωγραφικές περιφέρειες όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος, πραγματοποιούνται κάθε χρόνο με σκοπό την αξιολόγηση όλων των θεμάτων σε συνάρτηση με συγκεκριμένους άξονες που παράγουν αξία και ειδικότερα:

- την εταιρική φήμη και την αξιοπιστία της εταιρίας
- την υφιστάμενη νομοθεσία και τις επιπτώσεις από τη μη έγκαιρη προσαρμογή σε αυτή
- το ανθρώπινο δυναμικό
- την ικανότητα αποτελεσματικής λειτουργίας
- την πρόσβαση στις αγορές

Οι διαφορετικές ομάδες συμ-μετόχων κατα-

γράφονται και ιεραρχούνται σε συνάρτηση με το βαθμό σημασίας και σχετικότητάς τους για τις δραστηριότητες του TITAN. Η θέση της κάθε ομάδας συμ-μετόχων στη σφαίρα επιρροής του TITAN είναι μία από τις παραμέτρους που εξετάζεται για την ιεράρχηση των επιμέρους ομάδων κάθε φορά. Διαφορετικά μέσα επικοινωνίας, όπως φόρουμ, ημερίδες, διμερείς συναντήσεις και άλλα κατάλληλα για κάθε περίπτωση αξιοποιούνται για να διασφαλίσουν ανοικτή και εποικοδομητική ανταλλαγή απόψεων στο πλαίσιο ενός συνεχούς διαλόγου με όλους τους συμ-μετόχους. Το αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας διαμορφώνει την εξέλιξη της στρατηγικής, των πολιτικών, των στόχων και των πρακτικών του Ομίλου TITAN για την εταιρική κοινωνική ευθύνη και τη βιώσιμη ανάπτυξη σε τοπικό και διεθνές επίπεδο.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΜΕ ΤΙΣ ΟΜΑΔΕΣ ΚΥΡΙΩΝ ΣΥΜ-ΜΕΤΟΧΩΝ

ΟΜΑΔΕΣ "ΣΥΜ-ΜΕΤΟΧΩΝ"	ΚΥΡΙΑ ΘΕΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΟΜΙΛΟΥ 2011-2015
Εργαζόμενοι και εκπρόσωποι	Υγεία και ασφάλεια, συνθήκες εργασίας, σταθερότητα, συνέχεια	Ασφάλεια και υγεία, ικανότητες ηγεσίας και προσαρμογής, εμπέδωση των εταιρικών αξιών και ενίσχυση του εθελοντισμού
Μέτοχοι	Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση για την ΕΚΕ, ανάληψη ηγετικού ρόλου στις τοπικές αγορές, περισσότερο επιθετικοί στόχοι για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, καλός συσχετισμός εστίασης στο κοινωνικό και το περιβαλλοντικό αποτύπωμα.	Συναντήσεις, επαφές και βελτίωση της επισκόπησης των αποτελεσμάτων και της επικοινωνίας σε στόχους κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς, επίτευξη στόχων και συνεχής αυτοβελτίωση σε όλα τα επίπεδα
Εργολάβοι και προμηθευτές	Ασφάλεια, συνθήκες εργασίας, προώθηση συνεργασίας πέραν των συμβατικών υποχρεώσεων, συνθήκες αγοράς	Συνέχεια και επέκταση της προσπάθειας για μεταφορά γνώσης, συστημάτων, μεθόδων εργασίας και εμπειρίας στη σφαίρα επιρροής
Πελάτες	Ποιότητα, συνθήκες αγοράς, περιβαλλοντική βιωσιμότητα προϊόντων	Βελτίωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των προϊόντων, προώθηση της αξιοποίησης νέων προϊόντων, συνεργασία για την καλύτερη ανάλυση και μέτρηση του κύκλου ζωής των προϊόντων
Κοινότητες	Βελτίωση του κοινωνικού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος, συμβολή στην τοπική ανάπτυξη και στην δημιουργία αμοιβαίας ωφέλειας	Μεταφορά εμπειριών, γνώσης και καλών πρακτικών, ανάληψη συλλογικής δράσης για την υποστήριξη των αναγκών των τοπικών κοινοτήτων
Κυβερνητικές Αρχές	Έμφαση σε εθνικές προτεραιότητες, όπως η παιδική φτώχεια, η ανεργία των νέων, κ.α.	Συμμετοχή και δράση στο πλαίσιο τοπικών και εθνικών δικτύων και πρωτοβουλιών για την ΕΚΕ, σύνδεση επιχειρηματικών στόχων και πρωτοβουλιών με εθνικές προτεραιότητες και ανάγκες
Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις	Εστίαση στο να "κάνεις περισσότερο καλό εκεί όπου κατ' ανάγκη υπάρχουν οι περισσότερες δυνητικά αρνητικές επιπτώσεις" από τη δραστηριότητα, επέκταση των συνεργασιών και συμπράξεων, ανάληψη ηγετικού ρόλου σε εθνικό και τοπικό επίπεδο	Επένδυση στη βελτίωση ικανοτήτων και δεξιοτήτων σε τοπικό επίπεδο, ενίσχυση των τοπικών συμπράξεων και πρωτοβουλιών, περαιτέρω βελτίωση της δημοσίευσης πληροφοριών και της διαβούλευσης
Διεθνείς Οργανισμοί και Οργανώσεις	Προώθηση και υποστήριξη της εφαρμογής του προτύπου ηγεσίας που προτείνει το Οικουμενικό Σύμφωνο του Ο.Η.Ε. Συμμετοχή και υποστήριξη της υλοποίησης του Προγράμματος Δράσης της Πρωτοβουλίας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στον κλάδο Τσιμέντου για το 2015	Υποστήριξη των τοπικών δικτύων και συνεργασιών για την προώθηση της ΕΚΕ στην Αλβανία και το Κόσοβο, συμμετοχή στην ηγετική ομάδα της Πρωτοβουλίας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στον κλάδο Τσιμέντου

Οργάνωση Διοίκησης ΕΚΕ Ομίλου

Δέσμευση με τους Εργαζόμενους και τους Συμ-μετόχους

Εργαζόμενοι

Κάθε εργαζόμενος στον ΤΙΤΑΝΑ είναι πρεσβευτής των εταιρικών αξιών και της κουλτούρας του Ομίλου. Η σύμπραξη με τους εργαζόμενους αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση των κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιδιώξεων του ΤΙΤΑΝΑ και συνδέεται άμεσα με την απαιτούμενη αλλαγή συμπεριφοράς, την καινοτόμο σκέψη και τα κίνητρα για συνεχή αυτοβελτίωση.

Πρώτα από όλα, όλοι οι εργαζόμενοι ενημερώνονται πλήρως για κάθε θέμα, πιθανές αλλαγές και μελλοντικές προοπτικές μέσα από τακτικές συναντήσεις με τη διοίκηση, οι οποίες οργανώνονται σε κάθε επιχειρησιακή μονάδα και χώρα. Ημέρες επικοινωνίας με τους εργαζόμενους, σφυγμομετρήσεις γνώμης, καθώς επίσης ψηφιακές ψηφοφορίες και υπηρεσίες εσωτερικού διαδικτύου χρησιμοποιούνται για να γίνουν γνωστές οι απόψεις των εργαζόμενων για διάφορα θέματα, τα οποία καλύπτουν την επιχειρηματική στρατηγική, τα εταιρικά πρότυπα και τις πολιτικές, τις επιδόσεις και τις πρωτοβουλίες του Ομίλου.

Οι εργαζόμενοι και οι εκπρόσωποι των ενώσεών τους καλούνται να παρακολουθήσουν τα φόρουμ συμ-μετόχων και να ενώσουν τις προσπάθειές τους με εκείνες των εταιρικών προγραμμάτων εθελοντισμού, όπως οι δένδροφυτεύσεις, η αιμοδοσία, τα στεγαστικά προγράμματα για όσους έχουν ανάγκη και άλλα πολλά. Το 2010 μία προσπάθεια για την καλύτερη αξιοποίηση της εμπειρίας, της γνώσης και των καλών πρακτικών από την υλοποίηση προγραμμάτων εθελοντισμού ξεκίνησε με έμφαση στους τομείς προτεραιότητας του Ομίλου και συγκεκριμένα :

- Ασφάλεια
- Μέριμνα για το περιβάλλον
- Εκπαίδευση και Κοινωνική αλληλεγγύη

Νέες ιδέες και προγράμματα έχουν αρχίσει να πολλαπλασιάζονται από την άμεση ανταπόκριση των τοπικών ομάδων διοίκησης και των εργαζομένων. Μεταξύ άλλων, η συνερ-

γασία «Amber Alert» με ειδικευμένη Μη Κυβερνητική Οργάνωση στην Ελλάδα, η οποία συνδέει τους εργαζόμενους του ΤΙΤΑΝΑ με ένα μεγάλο δίκτυο 700 οδηγών οχημάτων που καλύπτει όλη την ελληνική επικράτεια, έτοιμο να παράσχει υπηρεσίες για επείγουσες περιπτώσεις εντοπισμού ανηλίκων.

Τοπικές κοινότητες

Οι τοπικές κοινότητες συγκαταλέγονται στους σημαντικότερους συμ-μετόχους του Ομίλου ΤΙΤΑΝ. Η ανάπτυξη και διατήρηση σχέσεων που βασίζονται σε αμοιβαία κατανόηση, εμπιστοσύνη, προοπτικές και οφέλη, αποτελούν τους πυλώνες που κατευθύνουν την πολιτική και τις πρακτικές του ΤΙΤΑΝΑ.

Μεταξύ των πρακτικών που εκφράζουν αυτή την προσέγγιση σύμπραξης με την τοπική κοινωνία περιλαμβάνεται και το πρόγραμμα «Feed Minds - Change Lives» στο Beni Suef της Αιγύπτου, η πρωτοβουλία άμεσης ενημέρωσης μέσω διαδικτύου για τις εκπομπές αερίων από το εργοστάσιο του Usje στην Π.Γ.Δ.Μ., ο νέος «Οδικός Χάρτης» που συμφωνήθηκε με τους τοπικούς συμ-μετόχους στην Ελευσίνα το 2010 και άλλα που παρουσιάζονται περιληπτικά στον παρόντα Απολογισμό και αναλυτικά στο δικτυακό μας τόπο.

Το 2010, ο ΤΙΤΑΝ εξακολούθησε να συμβάλει σε έργα ανάπτυξης και ευαισθητοποίησης των τοπικών κοινοτήτων με οικονομικούς, ανθρώπινους, υλικούς και τεχνικούς πόρους. Προτάχθηκαν τα μακροχρόνια προγράμματα σύμπραξης με τις τοπικές κοινότητες και οι συναφείς με τις προτεραιότητες του ΤΙΤΑΝΑ δράσεις, όπως δένδροφυτεύσεις σε καμένες περιοχές. Η συνολική επένδυση του Ομίλου σε δωρεές ανέρχεται σε €2,22 εκατ. Η δαπάνη αυτή συμπεριλαμβάνει και τις δωρεές του νέου εργοστασίου στο Κόσοβο.

Προμηθευτές

Ο ΤΙΤΑΝ αναγνώρισε έγκαιρα ότι η εφοδιαστική αλυσίδα επηρεάζει την εκπλήρωση των κοινωνικών και περιβαλλοντικών στόχων. Ξεκινώντας από το Οικουμενικό Σύμφωνο του Ο.Η.Ε., αναλήφθηκαν διάφορες πρωτοβουλίες για τη διάδοση, τη μετάδοση και την καλλιέργεια μιας νοοτροπίας αυτόβουλης δέσμευσης στις δέκα αρχές του Συμφώνου μεταξύ των προμηθευτών του ΤΙΤΑΝΑ, ιδιαίτερα των εργολάβων. Η προσπάθεια αυτή είχε περιορισμένη ανταπόκριση κυρίως λόγω του μικρού μεγέθους των εταιριών, της περιορισμένης τους έκθεσης σε εξωτερικές προκλήσεις και της έλλειψης κατάλληλων πόρων.

Εν' όψει των δυσκολιών ευαισθητοποίησης της εφοδιαστικής αλυσίδας, ο ΤΙΤΑΝ ένωσε τις προσπάθειές του με άλλες ευρωπαϊκές εταιρίες το 2006 με στόχο τη δημιουργία νέων εργαλείων για μια πιο υπεύθυνη διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας πέραν της νόμιμης συμμόρφωσης. Ως συν-υπεύθυνος για την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Εργαστηρίου για την Υπεύθυνη Διαχείριση της Εφοδιαστικής Αλυσίδας, ο ΤΙΤΑΝ συνέβαλε στη δημιουργία της πρώτης πανευρωπαϊκής πλατφόρμας ενημέρωσης και υποστήριξης των προμηθευτών για την τήρηση των διεθνών προτύπων, όπως αυτά καθορίζονται σε συνάρτηση με τις δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου.

Μετά την ολοκλήρωση αυτής της προσπάθειας, απεστάλησαν περισσότερες από 200 επιστολές στους προμηθευτές του ΤΙΤΑΝΑ για να προσελκύσουν το ενδιαφέρον τους, να βελτιώσουν την κατανόησή τους για τα συναφή ζητήματα και να τους δεσμεύσουν σε κοινή δράση. Στην πρόσκληση αυτή ανταποκρίθηκε το 40% των αποδεκτών της, εκδηλώνοντας ενδιαφέρον για περισσότερη ενημέρωση, γνώση και συλλογική δράση.

Στη διαβούλευση με συμ-μετόχους, που πραγματοποιήθηκε το Μάρτιο του 2010 στο εργοστάσιο Καμαρίου, ο ΤΙΤΑΝ πρότει-

νε και ανέλαβε την ευθύνη, μαζί με άλλες βιομηχανίες, να σχεδιάσει και να υλοποιήσει σεμινάρια ασφάλειας για τους ιδιοκτήτες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και τους υπεύθυνους των εργολαβικών συνεργείων που δραστηριοποιούνται στην περιοχή του Θριάσιου Πεδίου και, ως εκ τούτου, απασχολούνται και από τον ΤΙΤΑΝΑ στην Ελευσίνα και στο Καμάρι.

Ο στόχος ήταν να ευαισθητοποιηθούν οι ιδιοκτήτες και οι διευθύνοντες ως προς το ζήτημα της ασφάλειας και να περάσει το μήνυμα «ασφάλεια σημαίνει κέρδος για την επιχείρηση». Για το σκοπό αυτό, η έμφαση δόθηκε κυρίως σε θέματα που έχουν να κάνουν με την ανθρώπινη συμπεριφορά και δευτερευόντως σε καθαρά τεχνικά ζητήματα. Το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε σε τρεις κύκλους και το παρακολούθησαν συνολικά 110 άτομα.

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (EU-OSHA) στο πλαίσιο της διετούς εκστρατείας της για την «Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία – Ασφαλής Συντήρηση» χαρακτήρισε την κοινή αυτή πρωτοβουλία ως «συνιστώμενη πρακτική» και την προωθεί ανάλογα μέσω του σχετικού διαδικτυακού τόπου. Η μεγάλη ανταπόκριση στην πρωτοβουλία αυτή οδήγησε στη συνέχιση και στην επέκταση παρόμοιων σεμιναρίων και σε άλλες περιοχές όπου αναπτύσσει δραστηριότητα ο ΤΙΤΑΝ και συγκεκριμένα στις Νομαρχίες Αχαΐας και Ιωαννίνων, με συμμετοχή συνολικά 70 και 50 ατόμων αντίστοιχα.

Το 2010 ο ΤΙΤΑΝ επίσης υποστήριξε την πρόταση του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την ΕΚΕ (CSR Europe) ώστε να αξιοποιηθούν τα αποτελέσματα του Ευρωπαϊκού Εργαστηρίου για την Υπεύθυνη Διαχείριση της Εφοδιαστικής Αλυσίδας στη δημιουργία ενός διεθνούς κέντρου πληροφοριών και υποστήριξης για θέματα βιωσιμότητας και εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στην εφοδιαστική αλυσίδα.

Ο νέος ιστότοπος με συναφές περιεχόμενο θα λειτουργήσει από το Γραφείο του Οικουμενικού Συμφώνου του Ο.Η.Ε. σε συνεργασία με το CSR Europe, με σκοπό να διευκολύνει τους επαγγελματίες, αφενός να αναζητούν και να εντοπίζουν σχετικές πληροφορίες, αφετέρου να υποστηρίζονται στην επιλογή και ενσωμάτωση εργαλείων και πρακτικών για θέματα όπως ανθρώπινα και εργασιακά δικαιώματα, προστασία του περιβάλλοντος και καταπολέμηση της διαφθοράς στη διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας. Τέλος, ο TITAN ανέλαβε, σε συνεργασία με το Ελληνικό Δίκτυο ΕΚΕ, να προσαρμόσει και να προωθήσει την ελληνική έκδοση αυτής της διαδικτυακής πλατφόρμας, με σκοπό την καλύτερη δυνατή αξιοποίησή της και από τις ελληνικές επιχειρήσεις.

Πελάτες

Ο TITAN διακινεί τα προϊόντα του σε ιδιαίτερα ανταγωνιστικές αγορές. Εστιάζοντας στην άριστη εξυπηρέτηση των πελατών, την ποιότητα των προϊόντων, την αξία και το ενδιαφέρον για τις ανάγκες των πελατών, ο TITAN διαφοροποιείται από τον ανταγωνισμό. Η ικανοποίηση των πελατών καταγράφεται συνεχώς, τόσο κατά τις άτυπες συναντήσεις, όσο και με συστηματικές έρευνες και επισκέψεις.

Ειδικά σεμινάρια και ημέρες επικοινωνίας οργανώνονται από όλες τις μονάδες δραστηριότητας για τη διασφάλιση της κατάλληλης εφαρμογής και χρήσης των προϊόντων, τα οποία σε κάθε περίπτωση παρουσιάζουν ελάχιστους κινδύνους για την υγεία.

Επιπρόσθετα η Διεύθυνση Έρευνας και Ανάπτυξης του Ομίλου, σε συνεργασία με τους ειδικούς για την υγεία και την ασφάλεια, δοκιμάζουν πιλοτικά όλα τα προϊόντα και τους πιθανούς κινδύνους που μπορούν να προκαλέσουν.

Ειδικά φύλλα ασφάλειας συντάσσονται και συνοδεύουν τα προϊόντα, ώστε να διασφαλίζεται τόσο η ασφαλής χρήση, όσο και η μεταφορά τεχνογνωσίας και ειδικών πληροφοριών στην εφοδιαστική αλυσίδα.

Επενδυτές

Αναγνωρίζοντας το αυξανόμενο ενδιαφέρον των επενδυτών για την εταιρική κοινωνική ευθύνη, ο TITAN διοργάνωσε ένα νέο κύκλο επαφών με επενδυτές για την ανταλλαγή απόψεων και την άμεση ενημέρωση σχετικά με τις απόψεις και τις προσδοκίες τους. Το Μάρτιο του 2010 πραγματοποιήθηκαν δύο

τέτοιες συναντήσεις στην Ευρώπη, με επενδυτές και αναλυτές που εκπροσωπούν κοινωνικά υπεύθυνες επενδύσεις κατά τις οποίες συζητήθηκε η στρατηγική του TITANA για την εταιρική κοινωνική ευθύνη και οι νέοι στόχοι βελτίωσης της συνολικής απόδοσης έως το 2015. Οι προσπάθειες του TITANA έχουν συγκεντρώσει ενθαρρυντικά σχόλια μέχρι στιγμής, ιδίως όσον αφορά στη διαφανή και ειλικρινή δημοσιοποίηση των επιτευγμάτων και των δυσχερειών. Θέματα όπως η κατανάλωση νέρου και η διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας επισημάνθηκαν ως τομείς για περαιτέρω διερεύνηση και ανάλυση.

Ημέρα Επικοινωνίας Πελατών, Κάιρο, Αίγυπτος, 2010

1ο Βραβείο για την Ποιότητα του Απολογισμού ΕΚΕ και Βιώσιμης Ανάπτυξης

Για τρίτη συνεχόμενη χρονιά η έρευνα του Πανεπιστημίου Αιγαίου που επικεντρώνεται στην αξιολόγηση των απολογισμών εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και βιώσιμης ανάπτυξης που εκδίδουν ελληνικές επιχειρήσεις και οργανισμοί σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ανέδειξε πρώτο τον Απολογισμό του Ομίλου TITAN για το 2009.

Η μεθοδολογία για την αξιολόγηση που διενεργείται από το τμήμα Περιβαλλοντικής Πολιτικής και Διοίκησης του Πανεπιστημίου Αιγαίου εξετάζει την εφαρμογή των κατευθυντηρίων οδηγιών και κριτηρίων για την έκδοση Απολογισμών του διεθνούς οργανισμού Global Reporting Initiative (GRI, G3).

Οι Απολογισμοί αξιολογούνται ανάλογα με την "πληρότητα", την "ποιότητα" και την "ουσιαστικότητα" των περιεχομένων τους συγκρινόμενοι με τα προτεινόμενα κατά το διεθνές πρότυπο GRI.

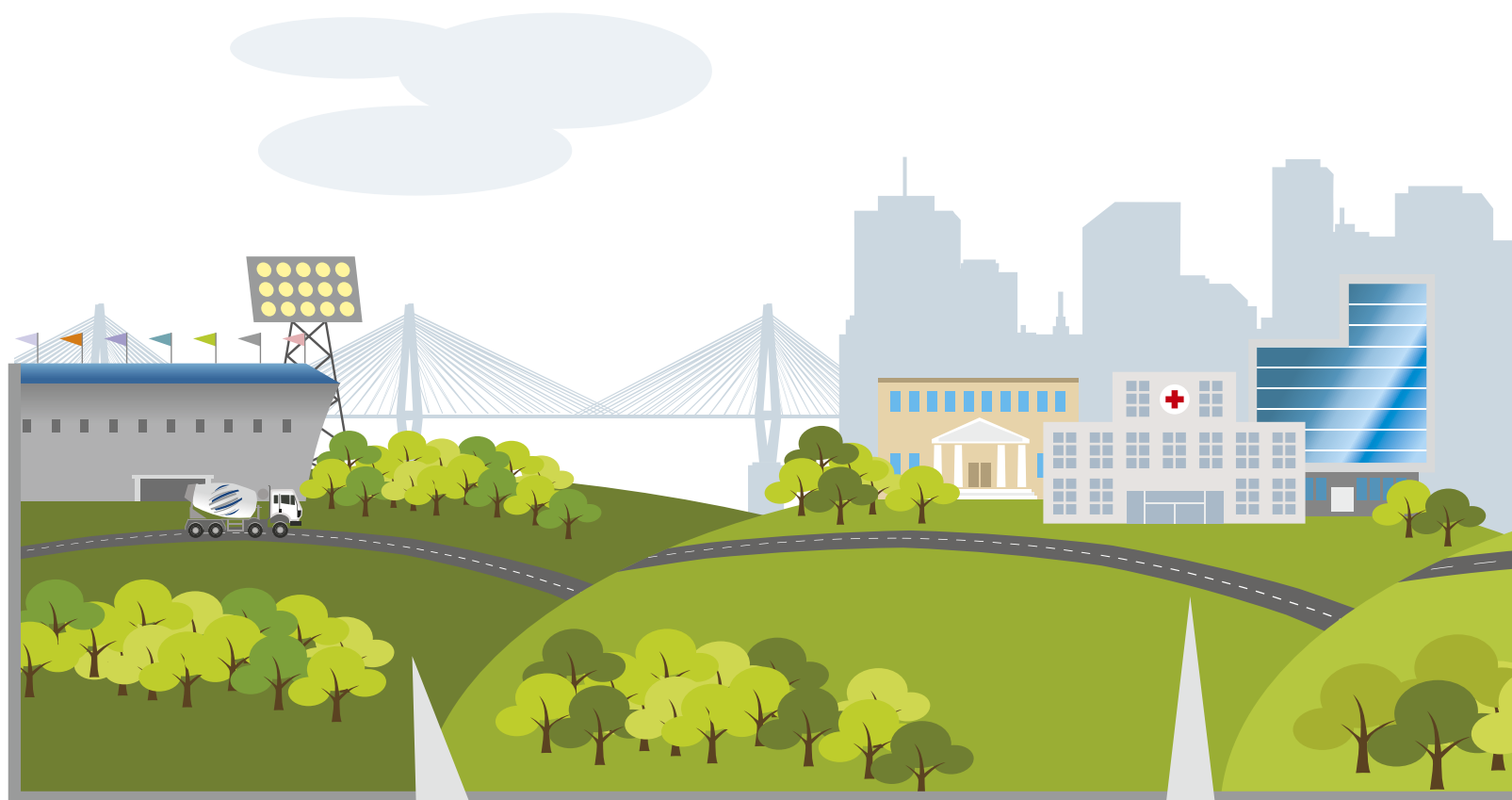
Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για το 2009 παρουσιάστηκαν σε ειδικό Φόρουμ για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, στην Αθήνα το Νοέμβριο του 2010.

Το σκυρόδεμα είναι το υλικό με τη δεύτερη υψηλότερη κατανάλωση στον κόσμο μετά το νερό. Η ετήσια παγκόσμια παραγωγή του εκτιμάται σε περίπου 25 δισ. τόνους.

Το σκυρόδεμα αποτελείται από ένα μίγμα τσιμέντου, αδρανών υλικών και νερού. Η διάρκεια ζωής του είναι πολύ μεγάλη, είναι πολύ εύπλαστο και μπορεί να χυτευθεί σε πολλά διαφορετικά σχήματα.

Το τσιμέντο παράγεται από το συνδυασμό κονιοροτοποιημένου κλίνκερ με γύψο και χημικά πρόσθετα. Αδρανή υλικά όπως πέτρες, άμμος και χαλίκια αποτελούν απαραίτητα συστατικά για το έτοιμο μίγμα σκυροδέματος, την άσφαλτο και το κονίαμα.

Το σκυρόδεμα είναι ένα σκληρό και ανθεκτικό υλικό, που αντέχει στις καταπονήσεις. Λειτουργεί ως μονωτικό υλικό στη θερμοκρασία του περιβάλλοντος και το θόρυβο. Επιτρέπει τη δημιουργία ενός ευρέος φάσματος σχημάτων, μορφών και δομικών προσεγγίσεων. Μπορεί εύκολα να ανακυκλωθεί και να ξαναχρησιμοποιηθεί ως υλικό βάσης για δρόμους, πεζοδρόμια και πλάκες, εξοικονομώντας έτσι τη χρήση πρώτων υλών. Η βιομηχανία τσιμέντου έχει παγκόσμιο προσανατολισμό, αν και ξεκινάει από τοπική βάση, συνεισφέροντας σημαντικά στις τοπικές οικονομίες.

Βέλτιστη αξιοποίηση φυσικών και οικονομικών πόρων

Το σκυρόδεμα μπορεί να έχει καθοριστικό ρόλο στη διαφύλαξη και προστασία των διαθέσιμων φυσικών πόρων ακολουθώντας τις βέλτιστες πρακτικές κατά την παραγωγή του και κατασκευάζοντας με αυτό τις κατάλληλες υποδομές. Οι κατασκευές από σκυρόδεμα δίνουν τη δυνατότητα εξοικονόμησης πόρων μακροπρόθεσμα από λειτουργικές και υποστηρικτικές δαπάνες κατά τη διάρκεια της ζωής τους. Η μεγάλη διάρκειας αντοχή και αντίσταση στις επιπτώσεις των κλιματικών συνθηκών και το χαμηλό κόστος συντήρησης είναι στοιχεία που ωφελούν τους χρήστες των κατασκευών στο παρόν και στο μέλλον.

Ασφάλεια και σταθερότητα

Το σκυρόδεμα έχει μεγάλη αντοχή και παρέχει το απαραίτητο καταφύγιο για την προστασία του ανθρώπου από τα φυσικά και καιρικά φαινόμενα. Επιτρέπει στον άνθρωπο να περνάει άσχημες συνθήκες και καταστροφές με τις λιγότερο δυνατές απώλειες, προσφέροντάς του επιπροσθέτως ασφάλεια και σταθερότητα στο αστικό περιβάλλον.

Αισθητική

Εκτός από τη χρηστικότητα, η εμφάνιση και η αίσθηση ενός χώρου επηρεάζει το βαθμό που αυτός εξυπηρετεί το σκοπό του. Εάν μια κατασκευή αποτύχει στην εκπλήρωση του σκοπού της, αλλά και αισθητικά, τότε αποτελεί απόρριμμα. Ο άνθρωπος επιθυμεί χώρους και κτίρια που να τον προστατεύουν από το θόρυβο και τον περιβάλλοντα χώρο, να είναι άνετα και να διευκολύνουν τις κινήσεις του, να είναι αρκετά πορώδη για να επιτρέπουν τη διέλευση του νερού και αρκετά στεγανά για να μην επιτρέπουν τη διάβρωση, να είναι σταθερά και να αντιστέκονται στους κραδασμούς, να είναι μεγάλα και άνετα για να αποπνέουν μία αίσθηση χαλαρότητας και κλασσικά ή μνημειώδη για να εμπνέουν μία αίσθηση σταθερότητας και μονιμότητας. Το σκυρόδεμα μπορεί να δώσει μία πληθώρα επιλογών στην κατασκευή, εξυπηρετώντας τις διαφορετικές ανάγκες, απαιτήσεις και αισθητική των χρηστών.

Σύνδεση

Το σκυρόδεμα συνδέει τις γειτονιές, τις κοινότητες, τις πόλεις και τον κόσμο όλο με δρόμους, γέφυρες, λιμάνια και άλλες υποδομές. Φέρνει τον άνθρωπο πιο κοντά σε μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους, θέατρα, πολιτιστικά και αθλητικά κέντρα και ενώνει ανθρώπους και κοινότητες.

Τα απορρίμματα του σκυροδέματος δημιουργούνται ως επί το πλείστον εξαιτίας της ανεπάρκειας των κατασκευών και της ανάγκης για ανακατασκευή και όχι διότι το σκυρόδεμα είναι πλέον ακατάλληλο. Διεθνή στοιχεία για την ανακύκλωση του σκυροδέματος δεν υπάρχουν διαθέσιμα, ωστόσο εκτιμάται ότι κάθε χρόνο στις Η.Π.Α, την Ιαπωνία και την Ευρώπη παράγονται περίπου 900 εκατομμύρια τόνοι από απορρίψεις κατασκευών και κατεδαφίσεις, από τα οποία το 20 - 80% είναι σκυρόδεμα.

Ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ λειτουργεί καθετοποιημένα, δραστηριοποιούμενος στην παραγωγή και την εμπορία τσιμέντου και οικοδομικών υλικών.

Τα βασικά προϊόντα του είναι τσιμέντο, σκυρόδεμα, τσιμεντόλιθο και Pro Ash™, μία καινοτόμος, χαμηλής περιεκτικότητας σε άνθρακα ιπτάμενη τέφρα, που επιτρέπει τον καλύτερο έλεγχο των μειγμάτων σκυροδέματος, λιγότερες μονάδες παραγωγής ενώ διαθέτει πολλά άλλα πλεονεκτήματα στην κατασκευή, την κατανάλωση πρώτων υλών και τη διαχείριση των απορριμμάτων.

Τα προϊόντα του ΤΙΤΑΝΑ χρησιμοποιούνται σε οικιακές και μη οικιακές εφαρμογές, καθώς και σε εφαρμογές υποδομών.

Τα προϊόντα μεταφέρονται οδικώς με βαρέα οχήματα ή, κατά προτίμηση, σιδηροδρομικώς ή δια θαλάσσης, όταν αυτό είναι δυνατόν.

Η μέτρηση της συνεισφοράς του ΤΙΤΑΝΑ στην κοινωνική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα παραμένει μία πρόκληση για τον Όμιλο, καθώς τα δεδομένα αλλάζουν ανάλογα με το είδος της δραστηριότητας, τη χώρα και την τοποθεσία, τις αντιλήψεις, τις προσδοκίες και τις προτεραιότητες του κλάδου και των συμμετόχων του. Η παρούσα ενότητα παρέχει μια επισκόπηση των επιπτώσεων των δραστηριοτήτων, της χρήσης των προϊόντων και της συνεισφοράς του Ομίλου ΤΙΤΑΝ στην κοινωνία.

Η καταγραφή, ο προσδιορισμός και η μεταλαμπάδευση των καλύτερων πρακτικών, όπως επίσης και της αποκτηθείσας εμπειρίας, ενισχύει τη δέσμευση του ΤΙΤΑΝΑ και εξασφαλίζει τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα.

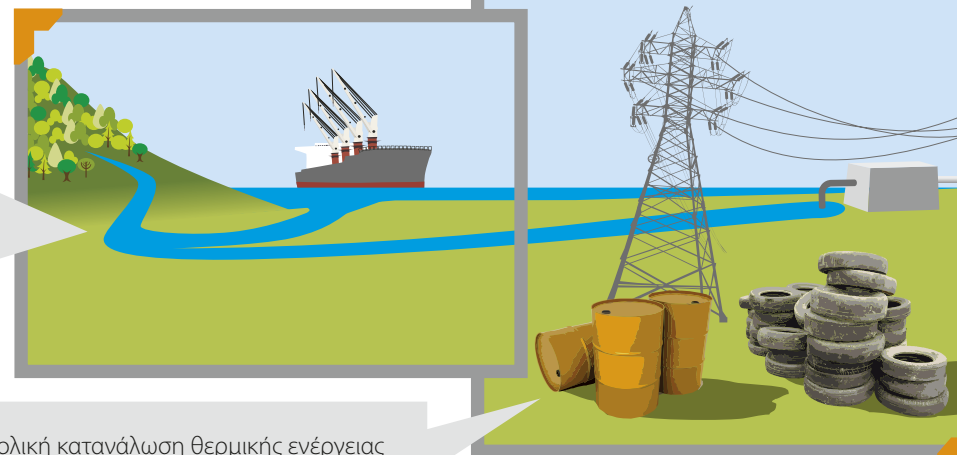
31 εκατ. τόνοι πρώτων υλών σε υγρή βάση εξορύχθηκαν από 47 ενεργά λατομεία, το 60% των οποίων χρησιμοποιήθηκε για την παρασκευή τσιμέντου και το 40% ως αδρανή υλικά.

- > Τα «ενεργά λατομεία» καταλαμβάνουν συνολικό εμβαδόν 88,6 εκατ. τ.μ.
- > 16 εκατ. τ.μ. χρησιμοποιούνται για εξορυκτικές δραστηριότητες
- > 14,5 εκατ. τ.μ. έχουν αποκατασταθεί
- > Περισσότερα από 1,65 εκατ. δέντρα έχουν φυτευτεί ή διατεθεί ή διατέθηκαν με δωρεά για την αποκατάσταση λατομείων ή άλλων τοπίων

Οι κυριότερες επιπτώσεις των επιχειρήσεων περιλαμβάνουν:

- > Σκόνη και θόρυβος
- > Υγιεινή και ασφάλεια στο χώρο εργασίας
- > Αλλοίωση του τοπίου
- > Εκπομπές CO₂ από την κατανάλωση ενέργειας και τις μεταφορές
- > Εκπομπές αερίων
- > Κατανάλωση πρώτων υλών, ενέργειας και νερού

- > Η συνολική κατανάλωση θερμικής ενέργειας για όλες τις δραστηριότητες του Ομίλου ανέρχεται σε 43.155 TJ
- > Η συνολική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας ανέρχεται σε 6.252 TJ ή 1.737 GWh
- > Η συμβολή των εναλλακτικών καυσίμων στη συνολική κατανάλωση ενέργειας είναι 1,43%

- > Επενδύθηκαν €27,1 εκατ. για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων
- > Πραγματοποιήθηκαν 160.000 ανθρωπο-ώρες κατάρτισης
- > Αφιερώθηκαν 88.000 ανθρωπο-ώρες κατάρτισης στην εκπαίδευση του άμεσου προσωπικού για θέματα ασφάλειας στο χώρο εργασίας
- > Συμμετείχαν 3.000 εργαζόμενοι εργολάβων και προμηθευτών σε εξειδικευμένα προγράμματα κατάρτισης που υλοποίησε ο TITAN
- > Προέρχεται από τοπικές επιχειρήσεις το 80% του συνόλου των προμηθειών του Ομίλου

- > 10,1 εκατ. τόνοι ήταν το σύνολο των άμεσων εκπομπών CO₂
- > 0,9 εκατ. τόνοι ήταν το σύνολο των έμμεσων εκπομπών από την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στα εργοστάσια τσιμέντου
- > 1,1 εκατ. τόνοι (ξηρής βάσης) εναλλακτικών πρώτων υλών (παραπροϊόντα και απορρίμματα άλλων βιομηχανιών) χρησιμοποιήθηκαν για την παρασκευή τσιμέντου
- > 32.290 τόνοι ήταν η συνολική κατανάλωση εναλλακτικών καυσίμων

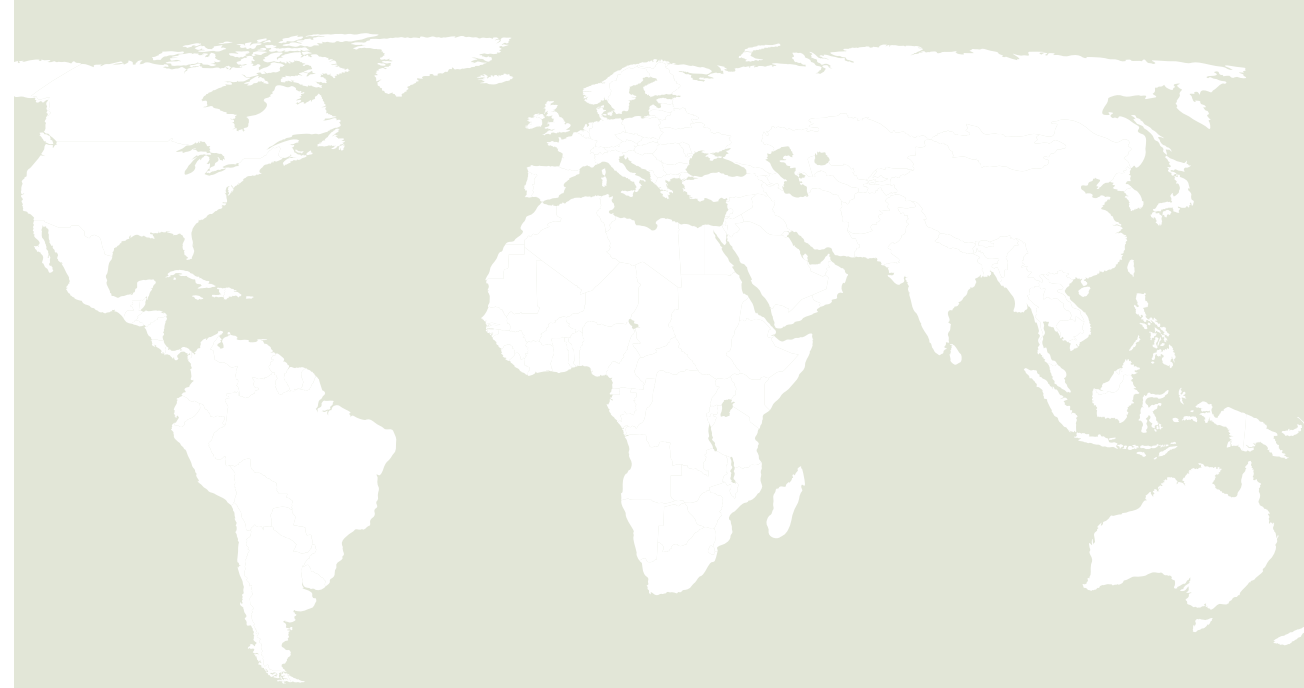
- > Η θυγατρική του Ομίλου Separation Technologies (ST) παράγει Pro Ash™, ένα υλικό με υδραυλικές ιδιότητες όπως το τσιμέντο, από παραπροϊόντα σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας
- > Οι ειδικές άμεσες εκπομπές CO₂ του Ομίλου ανέρχονται σε 654,4 κιλά CO₂/τόνο προϊόντος συμπεριλαμβανόμενης και της παραγωγής του Pro Ash™ από τη ST

10 χρόνια

“Η εταιρική κοινωνική ευθύνη είναι μία φιλοσοφία διοίκησης που εστιάζει σε αξίες και αρχές οι οποίες προϋποθέτουν εμπιστοσύνη, συνεχή και ανοικτό διάλογο, όπως και συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη, ειλικρινή επικοινωνία των αποτελεσμάτων δράσης μέσω Κοινωνικών Απολογισμών, προτεραιότητα στο ανθρώπινο δυναμικό και τα ανθρώπινα δικαιώματα και αποδοχή ότι το κέρδος, η ικανοποίηση των πελατών και η κοινωνική ευημερία είναι ισάξιας σημασίας για την αποτελεσματικότητα των επιχειρήσεων”.

Ν. Αναλυτής, Πρόεδρος Ελληνικού Δικτύου ΕΚΕ, Ιούνιος 2010

Αναλαμβάνοντας δράση σε εθνικό επίπεδο

Από την πρώτη στιγμή, ο Όμιλος TITAN έδωσε μεγάλη προτεραιότητα στο πλαίσιο της στρατηγικής του για την εταιρική κοινωνική ευθύνη, στην ανάπτυξη συλλογικής δράσης, η οποία συνίσταται στη σύζευξη των προσπαθειών του με τις προσπάθειες άλλων εταιριών και συμμετόχων για την επιδίωξη κοινών στόχων και προτεραιοτήτων. Η συλλογική δράση διασφαλίζει τη βέλτιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων, ενώ λειτουργεί ως καταλύτης για την αλλαγή σε κάθε επίπεδο.

Ο Όμιλος TITAN υπογράμμισε τη βαθιά πεποίθησή του στη σημασία της συλλογικής δράσης αποδεχόμενος καταρχήν την πρόσκληση του πρώην προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Jacques Delors, το 1995, για την πραγματοποίηση της πρώτης Ευρωπαϊκής Συνάντησης για την Κοινωνική Συνοχή. Η συνάντηση αυτή αποδείχτηκε ένα ορόσημο που οδήγησε στη δημιουργία της πρώτης Επιχειρηματικής Σύμπραξης για την Κοινωνική Ευθύνη και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στην Ευρώπη που σήμερα είναι γνωστή ως Ευρωπαϊκό Δίκτυο ΕΚΕ (CSR Europe, www.csreurope.org).

Τον Ιούλιο του 2000, ο Όμιλος TITAN ένωσε τις προσπάθειές του με δώδεκα ακόμη εταιρίες και τρεις επιχειρηματικές ενώσεις από την Ελλάδα ιδρύοντας το Ελληνικό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (www.csrhellas.gr).

Το Ελληνικό Δίκτυο ΕΚΕ σήμερα αντιπροσωπεύει περισσότερες από 140 εταιρίες και οργανώσεις και αποτελεί το βασικό φορέα ενημέρωσης, κατάρτισης και υποστήριξης για την εταιρική κοινωνική ευθύνη σε εθνικό επίπεδο. Ταυτόχρονα, συμβάλλει ενεργά στη δημιουργία και την προώθηση νέων επιχειρηματικών προτύπων σε αρμονία με τις αρχές που διέπουν την ΕΚΕ και τη βιώσιμη ανάπτυξη στην Ελλάδα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επίσης το Δίκτυο έχει εστιάσει αναλαμβάνοντας σημαντικές πρωτοβουλίες, ιδίως στη διάδοση της αντίληψης και των πρακτικών της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες αποτελούν τη μεγάλη πλειοψηφία της ελληνικής επιχειρηματικής κοινότητας.

Μεταξύ των σημαντικότερων προσπαθειών του Ελληνικού Δικτύου είναι η συμμετοχή στην υλοποίηση της Επιχειρηματικής Συμμαχίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ΕΚΕ, η οποία επικεντρώθηκε καταρχήν σε δύο θεματικές προτεραιότητες: στο σεβασμό στη διαφορετικότητα και στην υπεύθυνη διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας.

Τα αποτελέσματα των εργασιών σε αυτούς τους δύο τομείς τόσο σε εθνικό όσο και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο ενίσχυσαν την αναγνώριση του Ελληνικού Δικτύου και την επίτευξη των στόχων του. Ειδικότερα τα αποτελέσματα του Ευρωπαϊκού Εργαστηρίου για την Υπεύθυνη Διαχείριση της Εφοδιαστικής Αλυσίδας αποτέλεσαν το περιεχόμενο μίας νέας συνεργασίας συλλογικής δράσης με το Γραφείο του Ο.Η.Ε. για το Οικουμενικό Σύμφωνο και το Ευρωπαϊκό Δίκτυο CSR Europe σε μία παγκόσμια εμβέλειας προσπάθεια προώθησης της έννοιας και των αρχών της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στην εφοδιαστική αλυσίδα.

Αναγνωρίζοντας τη σημασία αυτού του ζητήματος ο ΤΙΤΑΝ ανέλαβε την ευθύνη να στηρίξει το Ελληνικό Δίκτυο για την ανάπτυξη και διάδοση της ελληνικής εκδοχής της ειδικής αυτής ενημερωτικής και εκπαιδευτικής διαδικτυακής πλατφόρμας, ώστε να μπορεί να αξιοποιηθεί ανάλογα και από τις ελληνικές επιχειρήσεις.

Οι εξαιρετικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ελληνική επιχειρηματική κοινότητα εν μέσω της βαθιάς και σοβαρότατης οικονομικής κρίσης, οδήγησαν το Ελληνικό Δίκτυο ΕΚΕ το 2010 στην επεξεργασία ενός πλαισίου συνεργασίας μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για το σχεδιασμό και υλοποίηση μίας εθνικής στρατηγικής για την ΕΚΕ, με χρονικό ορίζοντα έως το 2013. Το πρώτο σκέλος αυτής της προσπάθειας ολοκληρώθηκε στο τέλος του 2010, αναδεικνύοντας δύο καταρχήν προτεραιότητες σε εθνικό επίπεδο: «την καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας» και τη «στήριξη των άνεργων νέων για την ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων και προσόντων που απαιτούνται από την αγορά εργασίας».

Ο ΤΙΤΑΝ και η θυγατρική του Ομίλου ΙΝΤΕΡΜΠΕΤΟΝ, ως μέλη του Ελληνικού Δικτύου, συμμετέχουν με εξειδικευμένα στελέχη τους σε αντίστοιχες ομάδες εργασίας που έχουν αναλάβει την εκπόνηση των προγραμμάτων δράσης για τις δύο αυτές εθνικές προτεραιότητες.

Ασφάλεια στην Εργασία

Το 2010 οι επιδόσεις του Ομίλου στην ασφάλεια της εργασίας βελτιώθηκαν περαιτέρω. Μηδενικός αριθμός θανατηφόρων και σοβαρών ατυχημάτων και περαιτέρω μείωση κατά 12% του ποσοστού Απώλειας Χρόνου Εργασίας λόγω Ατυχημάτων (LTIFR) στο άμεσο προσωπικό, δηλαδή από 2,64 που ήταν το 2009 στο 2,33 το 2010.

Οι επιδόσεις στον τομέα της ασφάλειας της εργασίας βελτιώθηκαν σε γενικές γραμμές στις περισσότερες περιοχές δραστηριοποίησης του Ομίλου, παρ' όλο που συγκεκριμένες εξαιρέσεις επιβεβαιώνουν ότι η τοπική κουλτούρα, οι παραδόσεις και οι καθιερωμένες στάσεις αποτελούν σημαντικούς παράγοντες στην εκπλήρωση των στόχων και των επιδιώξεων του Ομίλου.

Η επιτυχής ολοκλήρωση μιας εκτεταμένης και σημαντικής πρωτοβουλίας για την αλλαγή της νοοτροπίας σχετικά με την ασφάλεια, η οποία ξεκίνησε το 2008 και υλοποιήθηκε σε συνεργασία με συμβούλους ασφάλειας παγκόσμιας ακτινοβολίας, βελτίωσε αισθητά τις επιδόσεις της ασφάλειας των δραστηριοτήτων του Ομίλου σε όλη τη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Η Αίγυπτος επίσης συνέχισε τις εξαιρετικές επιδόσεις της στην ασφάλεια με μηδενική Απώλεια Χρόνου Εργασίας λόγω Ατυχήματος, ενώ στην Ελλάδα μειώθηκε σημαντικά το ίδιο ποσοστό από 2,78 το 2009 σε 1,75 το 2010.

Επίσης, η ολοκλήρωση του καινούργιου εργοστασίου τσιμέντου στην Αλβανία αποτελεί ένα σημαντικό επίτευγμα στον τομέα της ασφάλειας, δεδομένου ότι χρειάστηκαν περίπου 4,5 εκατ. ανθρωπο-ώρες για την ολοκλήρωσή του και η συμμετοχή ενός μεγάλου αριθμού εργαζομένων, χωρίς να σημειωθούν σοβαρές Απώλειες Χρόνου Εργασίας λόγω Ατυχήματος.

Ο ΤΙΤΑΝ συγκρίνει τις επιδόσεις του στο ποσοστό Απώλειας Χρόνου Εργασίας λόγω Ατυχήματος με ομοειδείς επιχειρήσεις μέλη της Πρωτοβουλίας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη

στον κλάδο Τσιμέντου και έχει θέσει στόχο να ανήκει στο πρώτο τεταρτημόριο με τις καλύτερες επιδόσεις έως το 2015. Στη διαδικασία συγκριτικής αξιολόγησης δεν περιλαμβάνεται ο αριθμός των θανατηφόρων ατυχημάτων και κατά συνέπεια εξετάζεται το ενδεχόμενο να συμπεριληφθούν και αυτοί οι δείκτες στα κριτήρια συγκριτικής αξιολόγησης.

Το Συμβούλιο Υγιεινής και Ασφάλειας του Ομίλου έχει την ευθύνη καθοδήγησης και συντονισμού στον τομέα αυτό και συνεδριάζει τέσσερις φορές το χρόνο υπό την προεδρία του Διευθύνοντος Συμβούλου.

Η υγιεινή και η ασφάλεια της εργασίας είναι σαφώς μια γραμμή ευθύνης που ξεκινά από τους περιφερειακούς διευθυντές τομέων και φτάνει μέχρι την παραγωγή σε όλους τους τομείς των δραστηριοτήτων του Ομίλου. Σε όλες τις μονάδες λειτουργούν μικτές Επιτροπές ασφάλειας και όλοι οι εργαζόμενοι ενθαρρύνονται να υποβάλλουν τις προτάσεις τους για τη βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας σε αυτές. Ένα ειδικό βραβείο αναγνώρισης και επιβράβευσης της συλλογικής προσπάθειας για την ασφάλεια υιοθετήθηκε και απονέμεται ως διάκριση εξαιρετικής προσπάθειας και εκπλήρωσης συγκεκριμένων στόχων.

Η συνεχής αυτοβελτίωση είναι συνάρτηση των διδαγμάτων που αποκομίζει ο Όμιλος από κάθε περιστατικό και παρ'όλιγον ατύχημα. Όλα τα ατυχήματα κατά συνέπεια αποτελούν αντικείμενο διερεύνησης και αναφοράς στο Συμβούλιο Υγιεινής και Ασφάλειας, ώστε να εξασφαλισθεί η καταγραφή των αιτιών που τα προξένησαν και η διάδοση των αποτελεσμάτων της διερεύνησης για να μην επιτραπεί η επανάληψή τους.

Ένας ειδικός δείκτης που υιοθετήθηκε είναι ο αριθμός περιστατικών που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε απώλεια χρόνου εργασίας (παρ'όλιγον ατυχήματα) καθώς και το ποσοστό αυτών των παρ'όλιγον ατυχημά-

των που διερευνήθηκαν με σκοπό τη λήψη διορθωτικών μέτρων. Το 2010 καταγράφηκε σημαντική αύξηση στις αναφορές των παρ'όλιγον ατυχημάτων, 1.475 συνολικά έναντι 600 το 2009. Τα περισσότερα από αυτά (89%) διερευνήθηκαν επισταμένως και ελήφθησαν διορθωτικά μέτρα.

Οι επιδόσεις ασφάλειας του Ομίλου υποβάλλονται σε εξωτερική αξιολόγηση και έλεγχο. Ταυτόχρονα διενεργούνται και εσωτερικές επιθεωρήσεις ασφάλειας. Μέχρι το τέλος του 2010, ελιθεωρήθηκε το 60% των δραστηριοτήτων παραγωγής τσιμέντου με τα σχετιζόμενα λατομεία. Αυτό συνέβαλε στην επισήμανση και στην αντιμετώπιση τομέων που απαιτούσαν βελτίωση, στην αξιολόγηση των εφαρμοζόμενων πρακτικών και στην επιλογή των βέλτιστων εξ αυτών για περαιτέρω διάδοση σε επίπεδο Ομίλου.

Η εκπαίδευση και κατάρτιση σε όλες τις ιεραρχικές βαθμίδες τόσο του άμεσου όσο και του έμμεσου προσωπικού έχει καθοριστική σημασία για την ανάπτυξη και διατήρηση νοοτροπίας πρόληψης ατυχημάτων. Περισσότερες από 88.000 ανθρωπο-ώρες εκπαίδευσης αφιερώθηκαν συνολικά το 2010 στην κατάρτιση του άμεσου προσωπικού και άλλες 30.000 περίπου για την κατάρτιση του εργολαβικού προσωπικού σε θέματα ασφάλειας και πρόληψης ατυχημάτων. Η αύξηση αυτή σε σύγκριση με το 2009 οφείλεται και στην εισαγωγή νέων προγραμμάτων εκπαίδευσης για την Οδική Ασφάλεια.

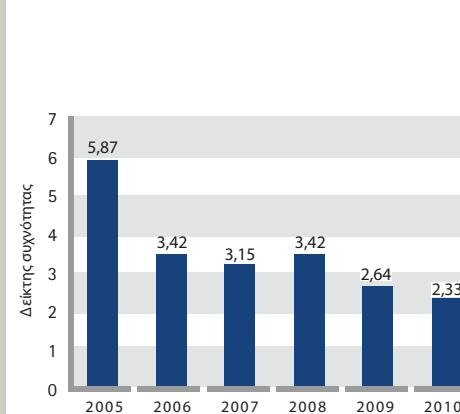
Η διαχείριση της ασφάλειας των εργολάβων αποτελεί ιδιαίτερη πρόκληση. Ο ΤΙΤΑΝ επιμένει σε μια αλλαγή νοοτροπίας όσον αφορά στην πρόληψη των ατυχημάτων. Το 2010 ξεκίνησε η υλοποίηση των νέων κατευθυντήριων οδηγιών της Πρωτοβουλίας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στον κλάδο Τσιμέντου (CSI) σχετικά με τη διαχείριση της ασφάλειας στο έμμεσο προσωπικό και την Οδική Ασφάλεια. Η πλήρης εφαρμογή τους αναμένεται να έχει

ολοκληρωθεί έως το 2015 από όλα τα μέλη της Πρωτοβουλίας. Ορισμένες συστάσεις αποτελούν ήδη πάγια πρακτική του ΤΙΤΑΝΑ: π.χ. η κατάρτιση των εργολάβων πριν από την έναρξη των έργων, όπως και η αξιολόγηση των επιδόσεων ασφάλειας στη συνολική αξιολόγηση των εργολάβων. Επιπλέον, σε συνέχεια του φόρουμ διαβούλευσης με συμμετόχους, που πραγματοποίησε ο ΤΙΤΑΝ στο εργοστάσιο Καμαρίου το 2010, εκπονήθηκε και υλοποιήθηκε ένα εκτεταμένο πρόγραμμα κατάρτισης για την ασφάλεια στους υπεύθυνους και διευθύνοντες των εργολαβικών συνεργείων και στους ιδιοκτήτες μικρομεσαίων επιχειρήσεων (βλ. σ. 16).

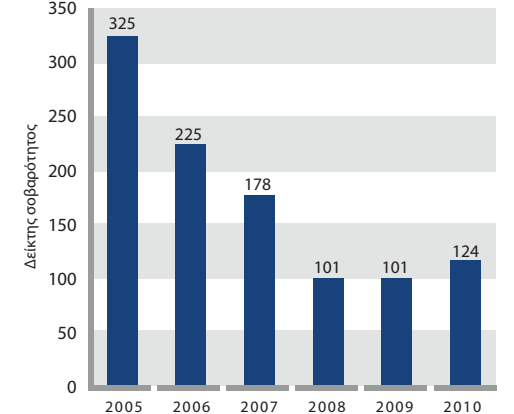
ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΟΜΙΛΟΥ ΤΙΤΑΝ

(Όλες οι δραστηριότητες)

Δείκτης Συχνότητας Ατυχημάτων που οδήγησαν σε Απώλεια Χρόνου Εργασίας (άμεσο προσωπικό)

Δείκτης Σοβαρότητας Ατυχημάτων που οδήγησαν σε Απώλεια Χρόνου Εργασίας (άμεσο προσωπικό)

Απασχόληση

Οι άνθρωποι αποτελούν το πιο πολύτιμο και ζωτικό κεφάλαιο για τον Όμιλο ΤΙΤΑΝ. Στο πλαίσιο αυτό, η απασχόληση σε όλες τις δραστηριότητες χαρακτηρίζεται από μακροχρόνιες και σταθερές σχέσεις με τους εργαζόμενους.

Μια μείωση της τάξης του 4,5% σημειώθηκε στο σύνολο της απασχόλησης στο τέλος του 2010, ως απόρροια της παρατεινόμενης οικονομικής ύφεσης. Ωστόσο, συγκρινόμενος με το 2009, ο αριθμός της συνολικής απασχόλησης εμφανίζεται αυξημένος κατά 4,3% εξαιτίας της αγοράς του νέου εργοστασίου τσιμέντου στο Κόσοβο.

Εργασίες υποστηρικτικές που αφορούν κυρίως τομείς, όπως η συντήρηση, η καθαριότητα, οι μεταφορές, η εξόρυξη και η κατασκευή νέων έργων, όπως η κατασκευή του νέου εργοστασίου στην Αλβανία, ανατίθενται σε εξειδικευμένους εργολάβους. Ο αριθμός των έμμεσα εργαζομένων το 2010 ήταν περίπου 3.000 (αριθμός εκτιμώμενος ως ισοδύναμο ανθρωπο-ωρών εργασίας).

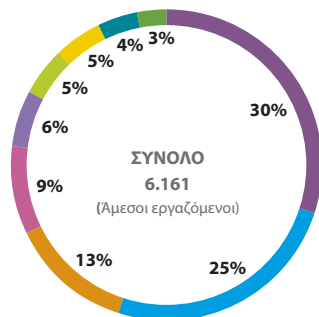
Η πολιτική απασχόλησης και προμηθειών του Ομίλου ΤΙΤΑΝ εστιάζει στην εντοπιότητα, ενισχύοντας την απασχόληση σε τοπικό επίπεδο. Έτσι, η πλειοψηφία των εργαζομένων στο νέο εργοστάσιο στην Αλβανία προέρχεται από τις γειτονικές κοινότητες.

Μεταβολές απασχόλησης και απουσιασμός

Το 2010 η μεταβολή προσωπικού σε κάθε χώρα σημείωσε μικρές σχετικά αλλαγές σε σχέση με το 2009. Στη Σερβία, η μείωση της απασχόλησης τα τελευταία χρόνια οφείλεται ειδικότερα στις αλλαγές του χαρτοφυλακίου της τοπικής εταιρίας, το οποίο συμπεριελάμβανε στο παρελθόν και άλλες δραστηριότητες, εκτός από την παραγωγή τσιμέντου και οικοδομικών υλικών.

Τα ποσοστά απουσιασμού κυμαίνονται από 3,1% κατά μέγιστο, έως 0,9% κατ'ελάχιστο του συνόλου των προγραμματισθέντων ημερών εργασίας. Καμία απώλεια ημερών εργασίας δεν σημειώθηκε λόγω απεργίας ή στάσης εργασίας σε εταιρικό επίπεδο. Από ατυχήματα χάθηκαν περίπου 1.383 ημέρες εργασίας σε όλο τον Όμιλο.

Άμεση απασχόληση ανά χώρα το 2010

● Η.Π.Α. 30% ● Κόσοβο 9% ● Σερβία 5%
 ● Ελλάδα 25% ● Π.Γ.Δ.Μ. 6% ● Τουρκία 4%
 ● Αίγυπτος 13% ● Βουλγαρία 5% ● Αλβανία 3%

Υπεύθυνη αναδιάρθρωση της απασχόλησης

Το 2010 η οικονομική κρίση εξακολούθησε να πλήττει τις περισσότερες δραστηριότητες του Ομίλου. Όπως αναφέρθηκε και το 2009, ο ΤΙΤΑΝ ακολουθεί μια ειδική διαδικασία αναδιάρθρωσης για να εξασφαλίσει τη μακροχρόνια βιωσιμότητα όσο το δυνατόν περισσότερων θέσεων εργασίας εντός του Ομίλου. Η διαδικασία αυτή αντικατοπτρίζει την προσήλωση του ΤΙΤΑΝΑ στην εταιρική κοινωνική ευθύνη. Στο πλαίσιο αυτό, οι περιεκτικές του προσωπικού γίνονται με βάση τις ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές σε όλες τις δραστηριότητες του ΤΙΤΑΝΑ:

- Δεν προβλέπονται προγραμματισμένες υπερωρίες
- Δεν γίνονται νέες προσλήψεις και δεν αντικαθίστανται οι εργαζόμενοι που συνταξιοδοτούνται
- Προβλέπονται προγράμματα εθελούσιας εξόδου για όσους πλησιάζουν στη σύνταξη
- Προβλέπονται προγράμματα για τη στήριξη της αυτο-απασχόλησης και συνεργασία μέσω ατομικών συμβάσεων εργασίας, όπου αυτό είναι εφικτό
- Προβλέπονται πρόσθετα μέτρα κοινωνικής στήριξης και αποζημίωσης, πλέον των νομίμων υποχρεώσεων

Προγράμματα αποζημίωσης και πρόνοιας για τους εργαζόμενους

Η πολιτική κοινωνικής πρόνοιας του ΤΙΤΑΝΑ λαμβάνει ως ελάχιστη βάση τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας και τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας για όλους τους εργαζόμενους, συμπεριλαμβανόμενων των προσωρινών και των μερικώς απασχολούμενων, καθώς επίσης και των μαθητευόμενων.

Επιπλέον, ο ΤΙΤΑΝ έχει υιοθετήσει διάφορα προγράμματα για να συμβάλει στο ευ ζην του προσωπικού, τα οποία συνδέονται με τοπικές ανάγκες και προτεραιότητες. Σε κάθε χώρα χορηγούνται πρόσθετες και μακροχρόνιες παροχές, οι οποίες περιλαμβάνουν:

- > Δαπάνες υγείας
- > Προγράμματα οικογενειακής μέριμνας και αρωγής για τη μόρφωση των παιδιών και άτοκα δάνεια
- > Κίνητρα παραγωγικότητας
- > Δωρεάν μεταφορές και επιδοτούμενα γεύματα
- > Δραστηριότητες αναψυχής και κοινωνική υποστήριξη από ειδικούς

Οι επιδόσεις όλων των μελών του διευθυντικού, του εποπτικού και του εξειδικευμένου προσωπικού αξιολογούνται σε ετήσια βάση, με σκοπό την προώθηση της ίσης και δίκαιης συμμετοχής όλων στα προγράμματα σταδιοδρομίας.

Ποσοστό γυναικών στη συνολική απασχόληση

Χώρα	2010	2009
Βουλγαρία	28,2	28,7
Σερβία	16,3	16,9
Π.Γ.Δ.Μ.	16,3	16,3
Η.Π.Α.	13	13,7
Ελλάδα	12,9	12,9
Αλβανία	12	9,9
Αίγυπτος	3	2,9

* Το σύνολο των εργαζομένων με συμβόλαιο μερικής απασχόλησης στον Όμιλο ήταν 14 το 2010 και το σύνολο των εργαζομένων με συμβόλαιο ορισμένου χρόνου ήταν 31

Άμεση απασχόληση			
Χώρες	2008	2009	2010
Ελλάδα	1.767	1.677	1.527
Η.Π.Α.	2.260	1.942	1.834
Βουλγαρία	472	365	342
Σερβία	383	372	340
Π.Γ.Δ.Μ.	509	356	358
Αίγυπτος	807	819	766
Αλβανία	46	119	208
Τουρκία	261	253	255
Κόσοβο			531
Σύνολο	6.505	5.903	6.161

Ανθρώπινα Δικαιώματα και Ίσες Ευκαιρίες

Ο Κώδικας Δεοντολογίας και ο Κώδικας Προμηθειών του Ομίλου ΤΙΤΑΝ υπογραμμίζουν τη δέσμευση για την τήρηση της Οικουμενικής Διακήρυξης του Ο.Η.Ε για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (U.N.D.H.R) και των Συμβάσεων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (I.L.O) για τα εργασιακά δικαιώματα και τις συνθήκες εργασίας. Η Διοίκηση κάθε εταιρίας του Ομίλου είναι υπεύθυνη για την υλοποίηση των πολιτικών και των οικειοθελών δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί πέραν της συμμόρφωσης με την ισχύουσα εκάστοτε νομοθεσία.

Τοπικά διευθυντικά κλιμάκια, σε συνεργασία με τους διευθυντές του Ομίλου και με ειδικούς, εξετάζουν την έκθεση του Ομίλου σε κινδύνους που αφορούν την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τις εργασιακές σχέσεις και άλλα συναφή ζητήματα. Η ιεράρχηση των κινδύνων σε κάθε χώρα συμβάλλει στη διαμόρφωση του τοπικού προγράμματος δράσης και επιφέρει τις απαραίτητες αλλαγές ή αναθεωρήσεις των πολιτικών ή των πρακτικών που εφαρμόζονται. Η έκθεση του ΤΙΤΑΝΑ στον κίνδυνο παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εκτιμάται ανάλογα με τη σημασία του κάθε ζητήματος για τις δραστηριότητες του ΤΙΤΑΝΑ και για τους συμ-μετόχους του.

Όλοι οι άμεσα εργαζόμενοι καλύπτονται από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, όπου αυτές ισχύουν και συμμετέχουν μέσω εκπροσώπων τους σε επιτροπές υγιεινής και ασφάλειας, παρέχοντας συμβουλές στη διοίκηση για συνεχή βελτίωση. Ενώσεις εργαζομένων λειτουργούν σε διάφορες χώρες και πρόσφατα ιδρύθηκε μία αντίστοιχη ένωση από τους εργαζόμενους στην Αλβανία.

Οι πολιτικές για το ανθρώπινο δυναμικό διασφαλίζουν τις ίσες ευκαιρίες για όλους, τόσο σε επίπεδο Ομίλου, όσο και σε τοπικό επίπεδο. Το ποσοστό της γυναικείας απασχόλησης παρουσίασε σχετική αύξηση το 2010, ενώ η συμμετοχή των γυναικών στη

διοίκηση αυξήθηκε ιδιαίτερα στη Σερβία και τη Βουλγαρία, χώρες με παραδοσιακά καλύτερη εκπροσώπηση των γυναικών σε όλες τις θέσεις εργασίας.

Περισσότερο από το 65% του συνόλου του άμεσου προσωπικού συμμετέχει σε ετήσιες αξιολογήσεις της απόδοσης και σε προγράμματα εξέλιξης. Οι επενδύσεις για το ανθρώπινο δυναμικό και την ανάπτυξη του εστιάζονται στη δια βίου μάθηση και στην εκπλήρωση των επιχειρησιακών στόχων. Όλοι οι εργαζόμενοι συμμετέχουν εξίσου σε αυτά τα προγράμματα χωρίς καμία εξαίρεση λόγω ηλικίας, φύλου, ιεραρχικού επιπέδου ή άλλης μορφής.

Το 2010, ο ΤΙΤΑΝ στην Αίγυπτο κατέβαλε ιδιαίτερη προσπάθεια για την παρουσίαση και διάδοση μιας ενημερωμένης εκδοχής των εταιρικών πολιτικών αναφορικά με όλες τις πτυχές της διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού. Η προσπάθεια αυτή ολοκληρώθηκε με μια εκδήλωση διαβούλευσης στο κτίριο της Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας, όπου συγκεντρώθηκαν περισσότερα από 200 στελέχη και εργαζόμενοι. (βλ. σ. 40)

Ποσοστό γυναικών στη Διοίκηση		
Χώρα	2010	2009
Σερβία	30	25
Π.Γ.Δ.Μ.	28,5	28,5
Βουλγαρία	22	16,6
Η.Π.Α.	15	17,5
Αλβανία	8	7,6
Ελλάδα	8	7,4
Αίγυπτος	3,59	3,2

Κατάρτιση και Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού

Η επένδυση στον άνθρωπο αποτελεί βασική επιλογή και κατεύθυνση της πολιτικής του Ομίλου για το ανθρώπινο δυναμικό και θεωρείται καταλύτης για την επίτευξη των στόχων του. Στο πλαίσιο αυτό και παρά τις αντίξοες συνθήκες, το 2010 αυξήθηκαν οι πρωτοβουλίες κατάρτισης για όλους τους εργαζόμενους, άμεσους και έμμεσους. Το σύνολο των ανθρωπο-ωρών κατάρτισης ανήλθε σε περίπου 160.000, ενώ περισσότερα από €1.200.000 επενδύθηκαν στην κατάρτιση, κατά μέσο όρο €230 για κάθε εργαζόμενο. Προγράμματα κατάρτισης επίσης υλοποιήθηκαν για τους 3.000 έμμεσους εργαζόμενους που απασχολούνται από εργολάβους.

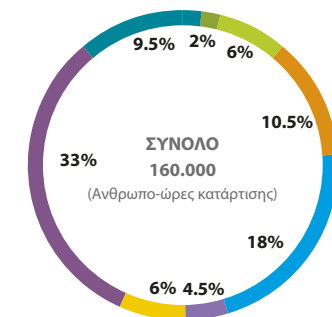
Εκτός από την ασφάλεια στην εργασία, που ήταν και πάλι το κύριο θέμα των περισσότερων αναλογικά ωρών κατάρτισης που παρείχε ο Όμιλος, δόθηκε έμφαση στις δεξιότητες ηγεσίας και διαχείρισης. Νέα σεμινάρια κατάρτισης και θεματικές ενότητες για την ΕΚΕ και τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη σύμπραξη με τους συμ-μετόχους, τη διαχείριση απορριμμάτων, τη διαχείριση κινδύνων και άλλα συναφή θέματα εντάχθηκαν στις μακροπρόθεσμες πρωτοβουλίες κατάρτισης του Ομίλου, όπως στο πρόγραμμα «Προθερμαντής Καριέρας» το οποίο υλοποιείται πλέον και στα αγγλικά.

Το 2010 οργανώθηκαν ειδικά εργαστήρια ΕΚΕ για τα ανώτερα στελέχη στις Η.Π.Α, στην Αίγυπτο και στη Βουλγαρία. Επίσης, συνεχίστηκε η διαδικασία αξιολόγησης τύπου 360° για όλα τα ανώτατα διοικητικά στελέχη, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι όλα τα προγράμματα ανάπτυξης, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, ανταποκρίνονται στις προτεραιότητες και ατομικές ανάγκες και ταυτόχρονα υποστηρίζουν μελλοντικές οργανωτικές ανάγκες.

Αριθμός ανθρωπο-ωρών εκπαίδευσης ανα εργαζόμενο κατά χώρα

Χώρα	Ανθρωπο-ώρες ανά εργαζόμενο
Τουρκία	59
Η.Π.Α.	45
Βουλγαρία	34
Σερβία	28
Αίγυπτος	22
Ελλάδα	18
Π.Γ.Δ.Μ.	17
Αλβανία	14

Κατανομή ανθρωπο-ωρών κατάρτισης ανά χώρα

- Η.Π.Α. 44%
- Ελλάδα 18%
- Αίγυπτος 10,5%
- Τουρκία 9,5%
- Βουλγαρία 6%
- Σερβία 6%
- Π.Γ.Δ.Μ. 4%
- Αλβανία 2%

Η.Π.Α.

- > "Κάνοντας τις αξίες μας πραγματικότητα"
- > Πρόληψη για καλύτερη υγεία
- > Υπεύθυνοι πολίτες

Συνεχής συνεργασία με την οργάνωση

"Habitat for Humanity" που κατασκευάζει σπίτια για άπορες και άστεγες οικογένειες

Η.Π.Α.

Αίγυπτος

- > Ημέρες επικοινωνίας Εργαζομένων
- > Σύμπραξη με τις κοινότητες και το πρόγραμμα Επιστισμού του Ο.Η.Ε.

700 οδηγοί οχημάτων, κυρίως εργολάβοι, σε όλη την Ελλάδα, συνδέθηκαν με το «Χαμόγελο του Παιδιού» μέσω της πρωτοβουλίας του ΤΙΤΑΝΑ για το «Amber Alert»

230 εκπρόσωποι εργολαβικών συνεργείων και μικρο-μεσαίων επιχειρήσεων παρακολούθησαν τα προγράμματα ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης για την Ασφάλεια

Ελλάδα

- > Φόρουμ Συμ-μετόχων στην Ελευσίνα
- > Φόρουμ Συμ-μετόχων στο Καμάρι
- > Πρόγραμμα Μελλοντικών Ηγετών

Π.Γ.Δ.Μ.

- > 1ος Απολογισμός ΕΚΕ και Βιώσιμης Ανάπτυξης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Οικουμενικού Συμφώνου
- > Ημέρα Επικοινωνίας με Συμ-μετόχους
- > Συνεργασία για την ασφάλεια στα σχολεία

Σερβία

- > Συνεχής βελτίωση
- > Συνεργασία για την ασφάλεια στα σχολεία

Βουλγαρία

- > Διαβούλευση με Συμ-μετόχους

Αλβανία

- > Ανάπτυξη αντίληψης πρόληψης ατυχημάτων από την αρχή

Περισσότεροι από **120** εκπρόσωποι διαφόρων ομάδων συμ-μετόχων στην πρώτη ημέρα επικοινωνίας του ΤΙΤΑΝ στην Π.Γ.Δ.Μ.

Έρευνες αντίληψης για την **Ασφάλεια στην Εργασία** σε όλες τις δραστηριότητες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης

4,5 εκατ. ανθρωποώρες εργασίας χωρίς **ατύχημα** στην κατασκευή του νέου εργοστασίου στην Αλβανία

Τομείς εστίασης ΕΚΕ* ΕΛΛΑΔΑ & ΔΥΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

- Πρόσβαση σε πρώτες ύλες
- Διαπλοκή και διαφθορά
- Ασφάλεια προϊόντος
- Κλιματική αλλαγή

* Η αξιολόγηση και ιεράρχηση πραγματοποιήθηκε το 2007

Σύμπραξη με τους Συμ-μετόχους

Ο ΤΙΤΑΝ στην Ελλάδα συμμετέχει ενεργά στην ανάπτυξη συλλογικών δράσεων σε συνεργασία με το Ελληνικό Δίκτυο για την ΕΚΕ. Επιπρόσθετα το 2010, συγκάλεσε δύο τοπικά φόρουμ διαβούλευσης με συμ-μετόχους: ένα στο εργοστάσιο Ελευσίνας και ένα στο εργοστάσιο Καμαρίου, με στόχο την ανταλλαγή απόψεων για θέματα που απασχολούν τις τοπικές κοινότητες και την ανάπτυξη πρωτοβουλιών με κοινούς στόχους και σκοπό την δημιουργία προστιθέμενης αξίας για όλους.

Φόρουμ Συμ-μετόχων στην Ελευσίνα

Η σχέση ανάμεσα στον ΤΙΤΑΝΑ και την πόλη της Ελευσίνας έχει ιστορία άνω των 100 ετών. Είναι η πόλη που φιλοξένησε το πρώτο εργοστάσιο του ΤΙΤΑΝΑ και γι' αυτό, η ζωή και το μέλλον της πόλης καθώς και οι ανησυχίες των ανθρώπων της παραμένουν προτεραιότητα για τον ΤΙΤΑΝΑ στην Ελλάδα. Αναγνωρίζοντας τις σύγχρονες συνθήκες ζωής στην πόλη της Ελευσίνας, η διοίκηση κατήρτισε μια πρόταση για έναν αριθμό μεγάλων έργων που μπορούν να συμβάλλουν στην αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής της Ελευσίνας. Οι συμμετέχοντες του Φόρουμ, που εκπροσωπούσαν βασικούς συμ-μετόχους από το τοπικό επίπεδο, αφού συζήτησαν όλα τα σχετικά στοιχεία, συμφώνησαν να ενώσουν τις προσπάθειές τους για την υλοποίηση αυτού του «Οδικού Χάρτη» για το κοινό καλό. Ο «Οδικός Χάρτης της Ελευσίνας» προβλέπει μεταξύ άλλων:

- > Τη σύνδεση των αρχαιολογικών χώρων της Ελευσίνας με νέους δρόμους και ένα πάρκο που θα δημιουργεί μια πράσινη ζώνη γύρω από τους σημαντικότερους αρχαιολογικούς χώρους και το νέο Μουσείο της πόλης.
- > Την κατασκευή ενός νέου δρόμου για την αποσυμφόρηση της κυκλοφορίας στο υπάρχον οδικό δίκτυο.
- > Τη σταδιακή παύση της λειτουργίας του περιστροφικού κλιβάνου του εργοστασίου που χρησιμοποιείται για την παραγωγή λευκού τσιμέντου σε επτά χρόνια μετά την οικονομική ύφεση.

Φόρουμ Συμ-μετόχων στο Καμάρι

Το δεύτερο τοπικό φόρουμ συμ-μετόχων φιλοξενήθηκε στο εργοστάσιο του ΤΙΤΑΝΑ στο Καμάρι και η θεματολογία του επικεντρώθηκε στην ανάληψη κοινής δράσης και την οικοδόμηση συμπράξεων στην ευρύτερη περιοχή. Στο φόρουμ εκπροσωπήθηκαν οι τοπικές αρχές, οι σημαντικότερες βιομηχανίες που δραστηριοποιούνται στην περιοχή, εργαζόμενοι, τοπικές ΜΚΟ και ομάδες ενεργών πολιτών.

Το αποτέλεσμα του φόρουμ ήταν μια συμφωνία συνεργασίας για την υλοποίηση δράσεων στο πλαίσιο τριών βασικών θεματικών αξόνων:

- Συνεισφορά της επιχειρηματικής κοινότητας:
 - > Κοινή δράση για τη βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας για τα εργαλαβικά συνεργεία και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις
 - > Συνεργασία με τις τοπικές αρχές για τη βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας για το προσωπικό που εργάζεται στη διάθεση των αστικών απορριμμάτων
 - > Ενίσχυση των ευκαιριών τεχνικής επιμόρφωσης για τους ανέργους

- Συνεισφορά της τοπικής αυτοδιοίκησης:
 - > Παραχώρηση του Δημοτικού Κέντρου Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης της Ελευσίνας για την προώθηση και τη διάδοση τοπικών πρωτοβουλιών
 - > Συνεργασία όλων για την καλύτερη διαχείριση και ανακύκλωση ογκωδών απορριμμάτων
- Εθελοντισμός στην τοπική κοινωνία:
 - > Προώθηση, στήριξη και κοινές προσπάθειες με τοπικές ΜΚΟ για την ενθάρρυνση του εθελοντισμού στα σχολεία της περιοχής
 - > Ανάπτυξη στενότερων σχέσεων ανάμεσα στο έργο των εθελοντικών ομάδων και των υφιστάμενων κοινωνικών υπηρεσιών της τοπικής αυτοδιοίκησης και των ΜΚΟ

Ο συντονισμός της εθελοντικής αυτής συμφωνίας ανατέθηκε σε ειδική ομάδα. Επίσης δημιουργήθηκαν ομάδες έργου για την εκπόνηση αντίστοιχων σχεδίων δράσης. Η υλοποίηση των αποφάσεων του φόρουμ έως το τέλος του 2010 συνοψίζεται στα εξής:

- Ο ΤΙΤΑΝ, τα Ελληνικά Πετρέλαια και η Χαλυβουργική οργάνωσαν και υλοποίησαν σεμινάρια Διαχείρισης της Ασφάλειας για τους εργολάβους τους και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή.
- Σε συνεργασία με το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛΙΝΥΑΕ), ο ΤΙΤΑΝ και οι δήμοι Ελευσίνας, Ασπρόπυργου και Μαγούλας υλοποίησαν τριήμερα σεμινάρια για τους εργαζόμενους στην αποκομιδή και διάθεση των αστικών αποβλήτων από τους τρεις δήμους της περιοχής.
- Σε συνεργασία με τις τοπικές ΜΚΟ προωθείται η διασύνδεση των εθελοντικών δράσεων της τοπικής κοινωνίας με τις πολιτιστικές και κοινωνικές προτεραιότητες της περιοχής.
- Τα προγράμματα της τεχνικής κατάρτισης για ανέργους ανατέθηκαν σε ειδική επιτροπή η οποία συστήθηκε με τη στήριξη του Ινστιτούτου Βιομηχανικής και Επαγγελματικής Επιμόρφωσης (Ι.Β.Ε.Π.Ε.).

Όλοι οι συμμετέχοντες στο φόρουμ συμφώνησαν στην ανάγκη για τακτική επανάληψη τέτοιων συναντήσεων διαβούλευσης για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και τη συζήτηση νέων πρωτοβουλιών.

Μακροπρόθεσμη δέσμευση με τους εργαζομένους

Η κατασκευή και λειτουργία του νέου εργοστασίου παραγωγής τσιμέντου στην Αλβανία ήταν ένα από τα πλέον απαιτητικά έργα που έχει υλοποιήσει ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ κατά την τελευταία δεκαετία. Σημαντική παράμετρος για την ολοκλήρωση του έργου ήταν η συμμετοχή των εργαζομένων του ΤΙΤΑΝΑ στη μεταφορά τεχνολογίας και εμπειρίας προς τους συναδέλφους τους στην Αλβανία. Για το σκοπό αυτό συγκροτήθηκε μια ομάδα από στελέχη διαφόρων επιτελικών διευθύνσεων και ειδικών από τα εργοστάσια της Ελλάδας και της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Μία ομάδα από δώδεκα πρώην στελέχη που έχουν συνταξιοδοτηθεί, αλλά αποδέχθηκαν την πρόσκληση να συμβάλλουν με τις ικανότητες και την τεχνολογία τους, σε αυτή την προσπάθεια συμμετείχαν επίσης στην ομάδα των ειδικών που παρέμειναν πάνω από ένα χρόνο στην Αλβανία με σκοπό να μεταλαμπαδεύσουν τη γνώση, την εμπειρία και τις εταιρικές αξίες στους νέους συναδέλφους.

Η διαδικασία αυτή ενίσχυσε την προσπάθεια καθοδήγησης των νέων εργαζομένων στα καθήκοντά τους. Ταυτόχρονα, οι ομάδες αυτές λειτούργησαν ως πρεσβευτές της φιλοσοφίας που ακολουθεί ο ΤΙΤΑΝ σε κρίσιμους τομείς, όπως μεταξύ άλλων η ασφάλεια, η υγεία, η υπευθυνότητα για την κοινωνία και το περιβάλλον, η συνεργασία σε ομάδες και η συνεχής βελτίωση.

Ανταπόκριση στις προσδοκίες των συμμετόχων

Σήμερα, η Ελλάδα διέρχεται την πιο κρίσιμη οικονομική ύφεση των τελευταίων δεκαετιών. Το ποσοστό ανεργίας έχει αυξηθεί δραματικά, επηρεάζοντας ιδιαίτερα τους νέους. Έχοντας επίγνωση της σημασίας της ανάπτυξης νέων δεξιοτήτων και ικανοτήτων και της αντιμετώπισης των συνεχών αλλαγών στην αγορά, ο ΤΙΤΑΝ υιοθέτησε νωρίς μια σειρά πρωτοβουλιών για την ευαισθητοποίηση, την εκπαίδευση και τη συνεργασία μεταξύ των βασικών συμμετόχων. Από την ίδρυση –ως κοινή επιχειρηματική προσπάθεια– του Ινστιτούτου Βιομηχανικής και Επαγγελματικής Επιμόρφωσης (Ι.Β.Ε.Π.Ε.) και το μακροπρόθεσμο πρόγραμμα τεχνικής κατάρτισης για νέους ανέργους κατά τη δεκαετία του 1990, ως το πιο πρόσφατο φόρουμ Μεταπτυχιακών Φοιτητών, που διεξάγεται δύο φορές το χρόνο με επιτυχία από το 2002 και η συνολική συμμετοχή ανέρχεται σήμερα σε 2.500 φοιτητές, ο ΤΙΤΑΝ δίνει ιδιαίτερη έμφαση στον τομέα αυτό.

Οργανωμένα προγράμματα πρακτικής άσκησης διάρκειας δύο μηνών για πτυχιούχους διαφόρων ειδικοτήτων υλοποιούνται στις παραγωγικές εγκαταστάσεις της εταιρίας, δίνοντας τη δυνατότητα σε 80 περίπου φοιτητές κατά μέσο όρο κάθε χρόνο να αποκτήσουν τεχνική εμπειρία. Ειδική πρακτική άσκηση διάρκειας από 4 έως 6 μήνες προσφέρεται σε άλλους 20 περίπου φοιτητές στα κεντρικά γραφεία. Αυτού του είδους η εργασιακή εμπειρία προσφέρει στους νέους επαγγελματίες ένα σχετικό πλεονέκτημα έναντι των υπολοίπων υποψηφίων στην αγορά εργασίας, ενώ σε κάποιους προτείνεται, μετά το πέρας της πρακτικής άσκησης, η δυνατότητα για μόνιμη απασχόληση στον ΤΙΤΑΝΑ.

Πρόγραμμα «Μελλοντικοί Ηγέτες»

Ο εθελοντισμός αποτελεί εφαρμογή των αξιών και της εταιρικής κουλτούρας του ΤΙΤΑΝΑ στην πράξη. Με την ευκαιρία προώθησης ενός νέου προγράμματος συλλογικής δράσης εθελοντισμού με τίτλο «Μελλοντικοί Ηγέτες», που ξεκίνησε το 2010, ο ΤΙΤΑΝ και άλλες κορυφαίες ελληνικές εταιρίες συμμετείχαν επενδύοντας ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους, με στόχο τη συνεργασία με επιλεγμένες ομάδες μεταπτυχιακών φοιτητών για την αντιμετώπιση κοινωνικών ζητημάτων.

Οι συμμετέχοντες μεταπτυχιακοί φοιτητές επελέγησαν προσεκτικά από Ελληνικά Πανεπιστήμια βάσει των ιδιαίτερων ταλέντων τους, της συναισθηματικής τους νοημοσύνης, της κοινωνικής τους ευαισθησίας και των ηγετικών ικανοτήτων τους. Εργαζόμενοι από τις συμμετέχουσες εταιρίες εκπαιδεύτηκαν προκειμένου να ενεργήσουν ως «Επιχειρηματικοί Σύμβουλοι» για τους «Μελλοντικούς Ηγέτες», στηρίζοντάς τους με συστηματική και οργανωμένη μεταφορά της γνώσης και της εμπειρίας τους.

Σε συνεργασία με εξειδικευμένες ΜΚΟ, επελέγησαν και προσδιορίστηκαν τα έργα τα οποία στη συνέχεια ανατέθηκαν στις ομάδες Μελλοντικών Ηγετών. Αξιολογώντας κυρίως τον άμεσο αντίκτυπο στην κοινωνία, το περιβάλλον ή την τοπική οικονομία, οι ομάδες Μελλοντικών Ηγετών επικεντρώθηκαν στην ανάπτυξη συνεκτικών, ρεαλιστικών και εφαρμόσιμων λύσεων για κάθε μία περίπτωση. Οι Επιχειρηματικοί Σύμβουλοι υποστήριξαν τις ομάδες των Μελλοντικών Ηγετών, καθοδηγώντας και υποστηρίζοντας το έργο τους και την επίτευξη των συμφωνηθέντων στόχων.

Ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ χαιρέτισε και συμμετείχε στο πρόγραμμα αυτό εξ αρχής, αναγνωρίζοντας ότι μέσα από τέτοιες προσπάθειες δημιουργούνται κοινές αξίες για όλους, τους εργαζόμενους, τους νέους απόφοιτους, τις ΜΚΟ, τις κοινότητες και την κοινωνία στο σύνολό της, ενώ ταυτόχρονα σφυρηλατούνται ισχυρές σχέσεις για την έναρξη νέων προσπαθειών συλλογικής δράσης στο μέλλον.

Τομείς εστίασης ΕΚΕ*

Η.Π.Α.

- Σχέσεις με τοπικές κοινότητες
- Πρόσβαση σε πρώτες ύλες
- Εκπομπές
- Αγορά
- Προέλευση και διατήρηση προσωπικού

* Η αξιολόγηση και ιεράρχηση πραγματοποιήθηκε το 2010

«Κάνοντας τις αξίες μας πραγματικότητα»

Το πρόγραμμα «TITAN America Leadership» (TAL) είναι ένα πρόγραμμα ανάπτυξης της ηγεσίας σε αρμονία με τις εταιρικές αξίες, το οποίο υλοποιείται τα τελευταία πέντε χρόνια από τον TITANΑ στις Η.Π.Α. εστιάζοντας κυρίως στους παρακάτω άξονες :

- Επιχειρηματική Δεοντολογία
- Αυτογνωσία και αυτοβελτίωση
- Συγκρότηση και ανάπτυξη ομάδων
- Πολιτιστική αφομοίωση

Με την καθοδήγηση και συμμετοχή της διοίκησης της εταιρίας, το πρόγραμμα αυτό εστιάζει στην «καθοδήγηση μέσω παραδείγματος» και στηρίζεται σε μία άμεση και διαδραστική διαδικασία, που σκοπό έχει να κεντρίσει σκέψεις και συναισθήματα και να καλλιεργήσει την αμοιβαία εμπιστοσύνη και διάθεση για μάθηση μεταξύ των συμμετεχόντων.

ντων. Ένα στρογγυλό τραπέζι διαβούλευσης στο οποίο οι συμμετέχοντες μπορούν να θέτουν ερωτήσεις (επιχειρηματικού ή ακόμη και προσωπικού ενδιαφέροντος) στα στελέχη και άτυπα γεύματα σε μικρότερες ομάδες αποτελούν μέρος των δραστηριοτήτων που περιλαμβάνει το συγκεκριμένο πρόγραμμα. Με ειδικά προγράμματα κατάρτισης προετοιμάζονται όλοι οι συμμετέχοντες ενώ για την υλοποίηση του προγράμματος επίσης προβλέπονται:

- > Ένα πρόγραμμα τριών ημερών που στοχεύει στο να μπορούν οι συμμετέχοντες να κατανοήσουν και να καθοδηγήσουν καλύτερα τον εαυτό τους.
- > Ένα πρόγραμμα δύο ημερών που στοχεύει στο να μπορούν οι συμμετέχοντες να κατανοήσουν και να καθοδηγήσουν καλύτερα τους άλλους.

Η.Π.Α.

Το TAL είναι πρόγραμμα ολικής προσέγγισης που υπερβαίνει τα όρια της εργασίας και διεισδύει σε προσωπικά και κοινωνικά ζητήματα. Στοχεύει να συνδέσει πέρα από το σωματικό και πνευματικό επίπεδο, το συναισθηματικό επίπεδο και το υποσυνείδητο. Μέσα από τη συζήτηση και την άμεση αλληλεπίδραση με τα ανώτατα στελέχη της εταιρίας, οι συμμετέχοντες νιώθουν ότι δραστηριοποιούνται, ενδυναμώνονται και αποκτούν αυτοπεποίθηση για να εφαρμόσουν όσα έμαθαν όταν επιστρέψουν στην εργασία τους. Οι συμμετέχοντες ενθαρρύνονται να αξιολογήσουν το επίπεδο ικανοποίησης από την θέση τους και να θέσουν ερωτήματα για τη σύγκλιση προσωπικών και εταιρικών αξιών. Μετά την ολοκλήρωση κάθε προγράμματος εξετάζονται και αξιοποιούνται ανάλογα τα σχόλια και οι παρατηρήσεις των συμμετεχόντων.

Roanoke Plant, USA

Πρόληψη για την υγεία

Η καλή υγεία των εργαζομένων και των μελών της οικογένειάς τους βρισκόταν πάντα στο επίκεντρο της πολιτικής του TITANA για το ανθρώπινο δυναμικό του. Τα τελευταία χρόνια, καθώς κλιμακώνονται οι ανησυχίες σχετικά με την υγεία σε συνάρτηση με το μεγαλύτερο προσδόκιμο ζωής και το αυξανόμενο κόστος ιατρικής περίθαλψης, ο TITAN στις Η.Π.Α. ξεκίνησε μία νέα προσπάθεια εστιάζοντας στην πρόληψη για την υγεία. Λαμβάνοντας υπόψη ότι βασική παράμετρος για την καλή υγεία είναι ο περιορισμός των επιπτώσεων από έναν ανθυγιεινό τρόπο ζωής, η Διοίκηση της εταιρίας προχώρησε στην αξιολόγηση καλών πρακτικών στον τομέα αυτό, από άλλες επιχειρήσεις, και προσέγγισε μια εταιρία η οποία είχε ξεκινήσει πριν από πολλά χρόνια ένα σχετικό πρόγραμμα, αποσκοπώντας στη βελτίωση της υγείας των εργαζομένων της και των οικογενειών τους, με πολύ επιτυχημένα αποτελέσματα.

Μετά από συναντήσεις εργασίας και ανταλλαγής εμπειριών, ο TITAN ανέπτυξε ένα νέο πρόγραμμα για τους δικούς του εργαζόμενους και τα μέλη των οικογενειών τους που στηρίζεται σε ένα μοντέλο ατομικής καθοδήγησης και αυξημένης επίγνωσης των κινδύνων για την υγεία του κάθε ατόμου. Εστιάζοντας στο τι είναι σημαντικό για τον ίδιο τον εργαζόμενο, όλοι οι συμμετέχοντες σε αυτό καλούνται να επιλέξουν τις αλλαγές που θέλουν να δρομολογήσουν στη ζωή τους και ένας εξειδικευμένος σύμβουλος τους παρέχει ειδική υποστήριξη για να τις επιτύχουν.

Η νέα αυτή προσπάθεια ξεκίνησε στα τέλη του 2010, με μία ειδική παρουσίαση από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο σε 65 διευθυντικά στελέχη. Στη συνέχεια δόθηκε σε όλους η ευκαιρία να αποκτήσουν ίδια άποψη για το πώς λειτουργεί η διαδικασία. Στις αρχές του 2011, ξεκίνησε η διαδικασία υλοποίησης στο Roanoke της Πολιτείας της Βιρτζίνια και στη Νότια Φλόριντα και προβλέπεται ότι έως το 2012 θα έχει δοθεί η δυνατότητα σε όλους τους εργαζόμενους και τους συζύγους αυτών να έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα.

Πρόγραμμα «Υπεύθυνοι Πολίτες»

Η υπευθυνότητα του πολίτη είναι βασική παράμετρος για την επίτευξη του στόχου της βιώσιμης ανάπτυξης. Ο TITAN στην Αμερική διεύρυνε το 2010 τη σύμπραξη με τους εργαζόμενους, υιοθετώντας μία νέα προσπάθεια με το γενικό τίτλο «Υπεύθυνοι Πολίτες». Στόχος της νέας αυτής πρωτοβουλίας είναι η αύξηση της ευαισθητοποίησης των εργαζομένων σε θέματα που αφορούν τον δημόσιο διάλογο και επηρεάζουν την επιχειρηματική δραστηριότητα και τον κλάδο συνολικά.

Για την επίτευξη αυτού του στόχου προβλέπονται ειδικά προγράμματα εκπαίδευσης και ενθάρρυνσης των εργαζομένων για την ανάληψη δράσης και συμμετοχής στα κοινά ζητήματα, την προώθηση του διαλόγου σε όλα τα επίπεδα και την διαβούλευση με τους πολίτες, τα πολιτικά πρόσωπα και τους φορείς.

Η εταιρία προσφέρει πληροφορίες για τους εργαζόμενους που εκδηλώνουν αυτόβουλα το ενδιαφέρον τους να ασχοληθούν με τα κοινά και σέβεται την επιλογή τους εφ' όσον δεν ενδιαφέρονται να ασχοληθούν.

Οι διευθυντές και τα στελέχη του TITANA στην Αμερική συμμετέχουν στην εκπαίδευση και στον διάλογο με τους εκλεγμένους αντιπροσώπους και πολιτικούς φορείς σε κάθε επίπεδο. Ο σκοπός της διαβούλευσης είναι η ενημέρωσή τους για τις επιπτώσεις των πολιτικών αποφάσεων και των νομικών ρυθμίσεων στην λειτουργία του κλάδου και της οικονομίας, ώστε να επιτραπεί η ανταλλαγή απόψεων και η ανεύρεση κατάλληλων και οφέλιμων λύσεων που να ικανοποιούν το κοινό συμφέρον άμεσα και μακροπρόθεσμα για όλους τους συμ-μετόχους.

The Path to Wellness.
You don't have to go it alone!

Struggling with losing weight, fitting exercise into your day, quitting smoking or just trying to be healthier? Doing it alone can be challenging, but now you will have the support you need.

Titan America has partnered with Occupational Medical Consulting to provide you with **your own Personal Health Coach at no cost to you!**

introducing
TITAN HEALTH
Small Steps, Big Results

Your Health Coach will:

- Assess your Health Risk Status
- Motivate you to set reasonable goals to improve your Health
- Support you with regular meetings to achieve your goals

Look for Kickoff Event Information

OMC
TITAN AMERICA

Φόρουμ για τη βιωσιμότητα των υποδομών στη Φλόριντα

Το Κολλέγιο Μηχανικής και Ηλεκτρονικών Υπολογιστών (CEC) του Florida International University (FIU) και ο TITAN America, διοργάνωσαν από κοινού το πρώτο φόρουμ για τη βιωσιμότητα των υποδομών στις 18 Φεβρουαρίου 2010 στη Φλόριντα. Στόχος ήταν η δημιουργία μιας δεξαμενής σκέψης με εκπροσώπους από τον ακαδημαϊκό χώρο, τη βιομηχανία, την κυβέρνηση και τις περιβαλλοντικές οργανώσεις στην οποία θα συζητηθούν οι οικονομικές, κοινωνικές, τεχνολογικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις, καθώς και οι στρατηγικές που θα προαγάγουν τη βιωσιμότητα των υποδομών της περιοχής. Το φόρουμ πραγματοποιήθηκε στο Κέντρο Μηχανικής του FIU με τη συμμετοχή περισσότερων από 70 ατόμων από διάφορους τομείς των επιχειρήσεων και της βιομηχανίας, κυβερνητικές υπηρεσίες και πανεπιστημιακούς φορείς.

Κατά τη διάρκεια του φόρουμ συζητήθηκαν διάφορα κρίσιμα ζητήματα, μεταξύ των οποίων η δημόσια πολιτική και οι κανονιστικές ρυθμίσεις, η βιομηχανία και η οικονομία, η τεχνολογία και η εκπαίδευση, η κοινωνία και το περιβάλλον.

Η απογευματινή συνεδρία έδωσε τη δυνατότητα στους συμμετέχοντες να χωρισθούν σε τρεις ομάδες, οι οποίες ανέλυσαν τα θέματα σε μεγαλύτερο βάθος. Οι περιλήψεις των συζητήσεων των ομάδων παρουσιάστηκαν στο φόρουμ στο τέλος των εργασιών της ημέρας.

Τομείς εστίασης ΕΚΕ*

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

- Συνθήκες εργασίας
- Διαφθορά και διαπλοκή
- Κλιματική αλλαγή
- Διαφορετικότητα

Π.Γ.Δ.Μ.

- Σχέσεις με τοπικές κοινότητες
- Εκπομπές
- Διαφθορά και διαπλοκή
- Ασφάλεια προϊόντος

ΣΕΡΒΙΑ

- Εκπομπές
- Συνθήκες εργασίας
- Διαφθορά και διαπλοκή
- Ασφάλεια προϊόντος

* Η αξιολόγηση και ιεράρχηση πραγματοποιήθηκε το 2008

Ασφάλεια στην εργασία : βασική επιχειρηματική προτεραιότητα

Το σημαντικότερο πρόγραμμα για την ασφάλεια στην εργασία που έχει υλοποιήσει ο Όμιλος στις δραστηριότητες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης ολοκληρώθηκε το 2010 σε συνεργασία με εξειδικευμένους διεθνούς αναγνώρισης συμβούλους, εστιάζοντας ιδιαίτερα στα ακόλουθα:

- Έρευνα αντίληψης των εργαζομένων για την ασφάλεια και την πρόληψη των ατυχημάτων με σκοπό την αξιολόγηση της υφιστάμενης νοοτροπίας και των ακολουθούμενων πρακτικών και την ανάδειξη των περιοχών που απαιτούν βελτίωση.
- Κατάρτιση, παροχή καθοδήγησης και ειδικά εργαστήρια για περίπου 1.200 εργαζόμενους, που πραγματοποιήθηκαν σε θέματα όπως «Ηγεσία και Διαχείριση Ασφάλειας», «Έλεγχος Ασφάλειας», «Εκτίμηση Κινδύνου», «Διερεύνηση Ατυχημάτων» και «Ανάλυση Αιτίων Ατυχημάτων».
- Δημιουργία και λειτουργία μιας κεντρικής «Επιτροπής Υγιεινής και Ασφάλειας» και αντίστοιχων υποεπιτροπών σε όλες τις μονάδες οι οποίες εστιάζουν σε ελέγχους ασφαλείας, στη διερεύνηση συμβάντων που συνδέονται με την ασφάλεια, στις διαδικασίες και στα πρότυπα ασφαλείας, στη διαχείριση των εργαλάβων και στους βασικούς δείκτες ασφαλείας.
- Υλοποίηση ενός προγράμματος παρακολούθησης και συνεχιζόμενης κατάρτισης για την ασφάλεια.

Η βελτίωση από την υλοποίηση του προγράμματος αυτού αποτυπώθηκε στη βελτίωση των δεικτών, πιο συγκεκριμένα, το "μηδενικό" αριθμό θανατηφόρων ατυχημάτων και την αντίστοιχη υποχώρηση του Δείκτη Συχνότητας Ατυχημάτων που οδηγούν σε Απώλεια Χρόνου Εργασίας (LTI-FR) από 6,43 σε 1,55. Μάλιστα το εργοστάσιο τσιμέντου στο Usje της Π.Γ.Δ.Μ. έλαβε

το πρώτο βραβείο για τη βελτίωση στις επιδόσεις στην ασφάλεια σε επίπεδο Ομίλου το 2009 και το εργοστάσιο τσιμέντου στην Zlatna Panega, στη Βουλγαρία, το βραβείο του Ομίλου για τις καλύτερες επιδόσεις στην ασφάλεια το 2010 με μηδενική Απώλεια Χρόνου Εργασίας Λόγω Ατυχημάτων.

Σύμπραξη με τους Συμ-μετόχους

Σύμφωνα με τη στρατηγική και τις προτεραιότητές του για την ΕΚΕ, ο ΤΙΤΑΝ έγινε μέλος του Εθνικού Δικτύου για το Οικουμενικό Σύμφωνο του Ο.Η.Ε. στην Π.Γ.Δ.Μ. το 2008 και δημοσίευσε την πρώτη έκθεση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης σε εθνικό επίπεδο σε ένα φόρουμ ενδιαφερομένων πολιτών που πραγματοποιήθηκε στα τέλη του 2010.

Με σκοπό την προώθηση ενός πιο εποικοδομητικού και ουσιαστικού διαλόγου με τους βασικούς συμ-μετόχους του, οργανώθηκε η εκδήλωση αυτή σε συνεργασία με το Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Ο.Η.Ε (U.N.D.P) σε συνδυασμό και με τις εκδηλώσεις εορτασμού των δέκα χρόνων από την υιοθέτηση της Πρωτοβουλίας για το Οικουμενικό Σύμφωνο σε διεθνές επίπεδο.

Στην εκδήλωση προσκλήθηκαν και παρευρέθηκαν περισσότεροι από εκατόν είκοσι εκπρόσωποι ομάδων συμ-μετόχων μεταξύ άλλων από δημόσιες και τοπικές αρχές, εργαζόμενοι και μέλη ενώσεων εργαζομένων, προμηθευτές, εργολάβοι και πελάτες, καθώς και ακαδημαϊκοί, ΜΚΟ, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, διεθνείς και περιφερειακές οργανώσεις και άλλες τοπικές επιχειρήσεις.

Μετά από σύντομη παρουσίαση, οι συμμετέχοντες αντάλλαξαν εμπειρίες, πληροφορίες και ιδέες γύρω από την εταιρική κοινωνική ευθύνη, τη σημασία των συμπράξεων και της συνεργασίας με τις τοπικές κοινότητες και τους συμ-μετόχους.

Από τα συμπεράσματα της συζήτησης και την αξιολόγηση των σχολίων των συμ-μετόχων, η τοπική Επιτροπή ΕΚΕ του ΤΙΤΑΝ αποφάσισε:

- Να αναλάβει πιο ενεργό ρόλο στο τοπικό δίκτυο για το Οικουμενικό Σύμφωνο του Ο.Η.Ε. συμβάλλοντας στην ευρύτερη και καλύτερη κατανόησή του και την εφαρμογή των δέκα αρχών στο τοπικό περιβάλλον.
- Να συνεχίσει τη συνεργασία με τις τοπικές κοινότητες και τους βασικούς συμ-μετόχους για τη βελτίωση των δεξιοτήτων που απαιτούνται στην εφαρμογή διεθνών προτύπων για την υγιεινή και την ασφάλεια της εργασίας.
- Να συνεχίσει την προσπάθεια για σύμπραξη με τα δημόσια σχολεία, τους εργολάβους και τους προμηθευτές στην πρόληψη των ατυχημάτων.
- Να υποστηρίξει και να διευκολύνει δράσεις ευαισθητοποίησης, καθώς και συλλογικές δράσεις για την υλοποίηση προγραμμάτων προστασίας του περιβάλλοντος.
- Να συνεχίσει τη συνεργασία με την ακαδημαϊκή κοινότητα προκειμένου να συμβάλει στην ενίσχυση των απαιτούμενων από την αγορά εργασίας επαγγελματικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων.

> ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

- > Π.Γ.Δ.Μ.: USJE
- > ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
- > ΑΛΒΑΝΙΑ
- > ΣΕΡΒΙΑ

Έμφαση στα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα

Από το 2006 υλοποιείται ένα πρόγραμμα υποστήριξης αριστούχων φοιτητών σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Με τρεις υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές διοίκησης επιχειρήσεων (MBA) που δώθηκαν το 2010 στη Σχολή Οικονομικών του Πανεπιστημίου "Cyril and Methodius" στα Σκόπια και το ALBA Business School στην Αθήνα, η δε κατά σειρά ομάδα μεταπτυχιακών φοιτητών συνεχίζει τις σπουδές της χάρη στις υποτροφίες που προσφέρει ο ΤΙΤΑΝ. Έως τώρα, 13 συνολικά φοιτητές συνέχισαν τις σπουδές τους μέσω του συγκεκριμένου προγράμματος.

Το 2010 ωστόσο ξεκίνησε και ένα νέο πρόγραμμα στην Π.Γ.Δ.Μ. με τίτλο «Company Case Show» και σε συνεργασία με το European Students of Industrial Engineering & Management (ESTIEM). Αυτό το πρόγραμμα ειδικότερα εστιάζει στην ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων και ικανοτήτων των φοιτητών, επιτρέποντάς τους να επεξεργαστούν και να αναλύσουν σε ομάδες συγκεκριμένα ζητήματα που εγείρονται από τις επιχειρήσεις, προκειμένου να βρουν τις βέλτιστες λύσεις σε κάθε περίπτωση.

Το πρόγραμμα φέρνει τοπικές εταιρίες σε επαφή με νέους φοιτητές και προωθεί την καινοτόμο σκέψη και τη συνεργασία μεταξύ τους.

Όπως αναφέρθηκε και το 2009 ο ΤΙΤΑΝ συμβάλλει επίσης στην υλοποίηση του εθνικού προγράμματος δενδροφύτευσης με πολλαπλές δράσεις. Ομάδα εκατό εργαζομένων, με τη διοίκηση της εταιρίας, συμμετείχαν στην Ημέρα Δενδροφύτευσης ενώ περισσότεροι από διακόσιοι εργαζόμενοι, με μέλη της οικογένειάς τους, φίλους και γείτονες συμμετείχαν στην Ημέρα Περιβάλλοντος της Οικογένειας και φύτεψαν περισσότερα από 2.750 καινούργια δέντρα.

Σύμπραξη με την τοπική κοινότητα

Αντλώντας από την εμπειρία της Ελλάδας για την περαιτέρω ενίσχυση της σύμπραξης με τις τοπικές κοινότητες, ο ΤΙΤΑΝ υιοθέτησε μια ακόμη νέα πρωτοβουλία σε συνεργασία με δημόσια σχολεία και το Δήμο της Kisela Voda. Στόχος του προγράμματος είναι να συμβάλει στη βελτίωση της υγιεινής, της ασφάλειας και των περιβαλλοντικών συνθηκών στα δημόσια σχολεία και αρχικά εντάχθηκαν σε αυτό οκτώ δημοτικά σχολεία και ένα νηπιαγωγείο.

Η ομάδα τοπικών στελεχών του ΤΙΤΑΝΑ συμμετέχει ενεργά στον σχεδιασμό, στην ανάπτυξη, στην υλοποίηση και στην

αξιολόγηση του προγράμματος. Κάθε στέλεχος έχει αναλάβει την ευθύνη για ένα από τα σχολεία και συνεργάζεται με τον διευθυντή της σχολικής μονάδας, τις δημοτικές αρχές και εμπειρογνώμονες από διαφορετικούς κλάδους για την κατάρτιση του σχεδίου δράσης που κατατείνει στη βελτίωση της υγιεινής, της ασφάλειας και των περιβαλλοντικών συνθηκών στο εν λόγω σχολείο. Το πρόγραμμα ξεκίνησε στις αρχές του 2010 και το πρώτο βήμα σχετικά με τις αναγκαίες βελτιώσεις στην κτιριακή υποδομή των σχολείων ολοκληρώθηκε πριν από τα τέλη του έτους, ενώ ήδη έχουν αναπτυχθεί αναλυτικά προγράμματα δράσης για το 2011.

Επίσκεψη μαθητών στο εργοστάσιο ΤΙΤΑΝ, Π.Γ.Δ.Μ., 2010

Αναγνώριση για τον ΤΙΤΑΝΑ

Το εθνικό βραβείο για τις «Σχέσεις με τους Εργαζόμενους» απονεμήθηκε το 2010 από το Υπουργείο Οικονομίας της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας στον ΤΙΤΑΝΑ. Σε συνεργασία με το Ίδρυμα Ανάπτυξης Επιχειρήσεων, την Ένωση Οικονομικών Επιμελητηρίων και την Ένωση Connect, το Συντονιστικό Όργανο για την ΕΚΕ, δημιουργήθηκε ο θεσμός αυτός στα πρότυπα που ακολουθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση για εθελοντική δέσμευση και βελτίωση των επιχειρήσεων στην εταιρική κοινωνική ευθύνη.

Επίσης, ως αναγνώριση της μακροχρόνιας συνεισφοράς του ΤΙΤΑΝΑ και της εποικοδομητικής συνεργασίας του με τις τοπικές κοινότητες, το Δημοτικό Συμβούλιο του Kisela Voda αποφάσισε κατά τον εορτασμό των 55 ετών από την ίδρυση του Δήμου να απονείμει στον ΤΙΤΑΝΑ ειδικό βραβείο. Για περισσότερο από μια δεκαετία, ο ΤΙΤΑΝ συνεργάζεται με τις τοπικές αρχές και τις κοινότητες του Δήμου για την υλοποίηση προγραμμάτων στους τομείς της εκπαίδευσης, του περιβάλλοντος, της υγιεινής και της ασφάλειας στην εργασία. Η αναγνώριση των τοπικών συμ-μετόχων ενθάρρυνε περαιτέρω τα διευθυντικά στελέχη και τους εργαζόμενους της εταιρίας να αναλάβουν νέες πρωτοβουλίες για την εταιρική κοινωνική ευθύνη και βιώσιμη ανάπτυξη σε τοπικό επίπεδο.

> ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

- > Π.Γ.Δ.Μ.: USJE
- > ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
- > ΑΛΒΑΝΙΑ
- > ΣΕΡΒΙΑ

Συνεχής βελτίωση

Επιδιώκοντας να συμβάλει στη βιώσιμη ανάπτυξη σε τοπικό επίπεδο, ο ΤΙΤΑΝ έχει μέχρι σήμερα υλοποιήσει στη Σερβία ένα μακροπρόθεσμο κοινωνικό πρόγραμμα με προτεραιότητα στην ομαλή μετεξέλιξη της τοπικής εταιρίας σε μια σύγχρονη και υψηλών προδιαγραφών λειτουργίας και απόδοσης επιχείρηση σε όλα τα επίπεδα. Αξιοποιώντας την εμπειρία του ΤΙΤΑΝΑ στην Ελλάδα και σε άλλες περιοχές, μια πληθώρα πρωτοβουλιών για τους εργαζόμενους και τις τοπικές κοινότητες έχουν δοκιμασθεί και υιοθετηθεί την τελευταία δεκαετία στοχεύοντας να ενδυναμώσουν και να βελτιώσουν τις σχέσεις με όλους τους συμ-μετόχους. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται και οι εξής πρωτοβουλίες:

- Πρόσθετα προγράμματα πρόνοιας και ιατρικής περιθαλψής για τους εργαζόμενους
- Συνεχής επαγγελματική κατάρτιση και προγράμματα βελτίωσης δεξιοτήτων άμεσου και έμμεσου προσωπικού
- Βελτίωση των προγραμμάτων υγείας για τους εργαζόμενους
- Στήριξη εκπαίδευσης των παιδιών των εργαζομένων και των τοπικών κοινοτήτων
- Ενίσχυση προγραμμάτων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης

Επίσης, η τοπική εταιρία ήταν από τις πρώτες σε επίπεδο Ομίλου που εξέδωσε περιοδικό που διανέμεται σε όλους τους εργαζόμενους και στις οικογένειές τους, σε πελάτες και προμηθευτές, στις τοπικές αρχές και στους πολίτες.

Από το 2008 που πραγματοποιήθηκε το πρώτο εργαστήριο για την ΕΚΕ με ευρεία συμμετοχή της διοίκησης, η τοπική εταιρία επικεντρώθηκε περαιτέρω στην ανάλυση

και την εκτίμηση των προκλήσεων και των ευκαιριών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης και της αξιολόγησης ενσωματώθηκαν στα τοπικά προγράμματα δράσης και προώθησαν πρωτοβουλίες για ένα συστηματικότερο διάλογο με τους κύριους συμ-μετόχους.

Στο πλαίσιο αυτό η τοπική Επιτροπή ΕΚΕ έχει καθορίσει τις προτεραιότητες για το 2011 που περιλαμβάνουν την ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων και ικανοτήτων, τη βελτίωση της διαφάνειας, της επικοινωνίας και της συνεργασίας με τους συμ-μετόχους.

Συνεργασία για την ασφάλεια

Έχοντας θέσει ως προτεραιότητα την ασφάλεια ο ΤΙΤΑΝ στη Σερβία συνέχισε την προσπάθεια σύμπραξης με τους εργαζομένους του και την τοπική κοινότητα για την ευαισθητοποίηση και συνεχή εγρήγορση στην πρόληψη των ατυχημάτων. Το 2010 η τοπική Επιτροπή ΕΚΕ υιοθέτησε ένα πρόγραμμα δράσης για την προώθηση συνεργασιών στον τομέα αυτόν. Προσκλήθηκαν να συμμετέχουν οι ειδικοί από αστυνομικά τμήματα, ιατρικά κέντρα, σχολεία και οργανώσεις εθελοντών πυροσβεστών από τις γειτονικές κοινότητες. Τέσσερα εργαστήρια σχεδιάστηκαν και πραγματοποιήθηκαν, απευθυνόμενα σε μαθητές, γονείς και εργαζόμενους, τα οποία αφορούν τομείς που συνδέονται με παιδικά ατυχήματα, όπως:

- Ασφάλεια στο δρόμο προς το σχολείο
- Ασφάλεια στο παιχνίδι στο σπίτι, στην παιδική χαρά, στις αθλητικές εγκαταστάσεις και δραστηριότητες
- Ασφάλεια στο σχολείο
- Ασκήσεις πυρόσβεσης και ασφάλεια στην εργασία

Όλα τα εργαστήρια αποτέλεσαν τη βάση για διαδραστική εργασία με τους συμμετέχοντες, έγιναν συζητήσεις με έμφαση στον εντοπισμό των κινδύνων και στην εξεύρεση προληπτικών μέτρων, ενώ δόθηκαν και σύντομες θεωρητικές συμβουλές, οι οποίες περιελάμβαναν και κανόνες ασφαλούς συμπεριφοράς. Σε όλες τις συνεδρίες, οι συντονιστές προέτρεπαν τους συμμετέχοντες να σκεφθούν την ασφάλειά τους και την ασφάλεια των φίλων και των οικογενειών τους, βασίζοντας την θεωρία σε προσωπικές εμπειρίες και βιώματα.

> ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

- > Π.Γ.Δ.Μ.: USJE
- > ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
- > ΑΛΒΑΝΙΑ
- > ΣΕΡΒΙΑ

Σύμπραξη με τους Συμ-μετόχους

Στο ευρύτερο πλαίσιο της στρατηγικής για τη βελτίωση των σχέσεων με τους συμ-μετόχους, η Επιτροπή ΕΚΕ του ΤΙΤΑΝΑ στη Βουλγαρία αποφάσισε να προχωρήσει σε μια διαβούλευση με όλες τις ομάδες συμ-μετόχων εφαρμόζοντας τις εταιρικές αρχές και τα διεθνή πρότυπα.

Τα τελευταία χρόνια, το εργοστάσιο τσιμέντου και ο περιβάλλοντας χώρος, ανακαινίστηκαν ριζικά καθιστώντας τη μονάδα αυτή μία από τις πιο σύγχρονες στην Ευρώπη. Η ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων και ικανοτήτων για την υλοποίηση ενός σχεδίου σύμπραξης με τους συμ-μετόχους θεωρήθηκε βασικός τομέας προτεραιότητας για την επόμενη πενταετία. Έτσι ο ΤΙΤΑΝ στη Βουλγαρία θα λειτουργήσει και ως πιλοτικό πρόγραμμα στον τομέα αυτό, που θα μεταλαμπαδεύσει πολύτιμες εμπειρίες σε όλο τον Όμιλο.

Οι στόχοι του προγράμματος είναι οι εξής:

- Περαιτέρω βελτίωση των σχέσεων με τις τοπικές κοινότητες

Σε μια ως επί το πλείστον αγροτική περιοχή, όπως η Zlatna Panega, όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις παραγωγής τσιμέντου του ΤΙΤΑΝΑ, οι τοπικές κοινότητες έχουν ανάγκη να νιώσουν ότι χαίρουν σεβασμού και δίκαιης αντιμετώπισης και ότι οι απόψεις τους λαμβάνονται υπ' όψιν και ενθαρρύνονται.

- Ανάδειξη της αυτοδέσμευσης στις αρχές της ΕΚΕ και τις δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του Ο.Η.Ε.

Ο ΤΙΤΑΝ στη Βουλγαρία έγινε από νωρίς μέλος του τοπικού δικτύου του Οικουμενικού Συμφώνου. Στο πλαίσιο της δέσμευσής του να διαδώσει τις αρχές και τα πρότυπα της ΕΚΕ σε ολόκληρη τη σφαίρα επιρροής του, η σύμπραξή του με μια βασική ομάδα συμ-μετόχων – όπως π.χ. οι προμηθευτές – με σκοπό την υιοθέτηση της περιβαλλοντικής πολιτικής του Ομίλου ΤΙΤΑΝ ή την ανάπτυξη δικής τους πολιτικής θα ήταν ένας απτός τρόπος να εκπληρωθεί αυτή η δέσμευση.

- Αξιοποίηση του εκσυγχρονισμού των παραγωγικών εγκαταστάσεων

Έχοντας μια μακρά παρουσία στην περιοχή, ήδη προτού περιέλθει στην ιδιοκτησία του ΤΙΤΑΝΑ, το εργοστάσιο στη Zlatna Panega δεν πρωτοπορούσε ανέκαθεν σε θέματα κοινωνικής και περιβαλλοντικής ευθύνης. Μετά από ένα επενδυτικό πρόγραμμα πολλών εκατομμυρίων ευρώ υπό την τρέχουσα ιδιοκτησία και διοίκηση, το εργοστάσιο κατέστη μια από τις πλέον σύγχρονες εγκαταστάσεις της Ευρώπης, προσφέροντας σημαντικά πλεονεκτήματα στην περιοχή, στην εθνική οικονομία και στην προοπτική για βιώσιμη ανάπτυξη.

- Αξιοποιώντας τους πιθανούς κινδύνους ως ευκαιρίες

Η ενθάρρυνση της σύμπραξης των συμ-μετόχων μπορεί να βοηθήσει τον ΤΙΤΑΝΑ στον εντοπισμό δυνητικών κινδύνων και συνακόλουθα να τους μετριάσει προληπτικά. Για παράδειγμα, η εταιρία έχει αναλάβει τη δέσμευση να χρησιμοποιεί εναλλακτικά καύσιμα (π.χ. ελαστικά), όπως έχει νομίμως αδειοδοτηθεί προς αυτό τον σκοπό. Η συστηματική διαβούλευση με τους συμ-μετόχους θα δώσει την ευκαιρία να προωθηθούν λύσεις κοινού συμφέροντος για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

- Εντοπισμός ευκαιριών και καινοτομιών σε μεσοπρόθεσμες συμπράξεις

Αυτός ο μεσοπρόθεσμος στόχος αναφέρεται ως η προσέγγιση του ΤΙΤΑΝΑ στη σύμπραξη των συμ-μετόχων και στοχεύει στη βελτίωσή του ως οργανισμού μάθησης που αξιοποιεί τις διάφορες αλληλεπιδράσεις, συνεργασίες και συνέργειες με άλλες ομάδες.

Τα αποτελέσματα αυτής της ενδεδειγμένης προσέγγισης θα ενσωματωθούν στο πενταετές σχέδιο δράσης το οποίο πρόκειται να εγκαινιαστεί το 2011, ώστε να αποτελέσει την πυξίδα της επιχειρηματικής στρατηγικής και των πρωτοβουλιών, σε συνάρτηση με την εταιρική κοινωνική ευθύνη και τη βιώσιμη ανάπτυξη στη Βουλγαρία.

ΤΙΤΑΝ στην Αλβανία: Επισκόπηση 2010

Τον Απρίλιο του 2010 ολοκληρώθηκε με επιτυχία η κατασκευή του νέου εργοστασίου παραγωγής τσιμέντου του Ομίλου στην Αλβανία. Παράλληλα με την ολοκλήρωση της κατασκευής του νέου εργοστασίου τσιμέντου, ολοκληρώθηκε και η νέα οδική σύνδεση του εργοστασίου με τον κεντρικό οδικό άξονα Τιράνων-Σκόδρας. Η μονάδα εγκαινιάστηκε τον Σεπτέμβριο του 2010. Κατά τη διάρκεια του 2010 προχώρησε επίσης και η υλοποίηση του προγράμματος αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων, και πιο συγκεκριμένα:

- Εφαρμογή συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης (EMS) σύμφωνα με το ISO 14000, συστήματος ποιοτικής διαχείρισης (QMS) σύμφωνα με το ISO 9000, κοινωνικής λογοδοσίας σύμφωνα με το SA 8000 και υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας σύμφωνα με το OHSAS 18001.
- Ολοκλήρωση προγράμματος επιλογής, ενημέρωσης, αρχικής κατάρτισης και εξειδίκευσης για το ανθρώπινο δυναμικό.
- Οργάνωση και παροχή υπηρεσιών εστίασης στις εγκαταστάσεις του εργοστασίου, που προσφέρει δωρεάν διατροφή σε όλους τους εργαζόμενους.
- Βελτίωση της διαχείρισης εργολάβων, συμπεριλαμβανομένων και των οδηγών, με σεμινάρια κατάρτισης, παρουσίαση και επεξήγηση της πολιτικής ασφάλειας, των κινδύνων στο χώρο της εργασίας, των ασφαλών μεθόδων εργασίας, καθώς και και των κατευθυντήριων οδηγιών για την ασφάλεια που έχει υιοθετήσει ως πρότυπο η Πρωτοβουλία για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στον κλάδο Τσιμέντου.
- Διαβούλευση και επίλυση όλων των αιτημάτων καθορισμού δικαιωμάτων ιδιοκτησίας που τέθηκαν από πλευράς τοπικών συμ-μετόχων.

- Διοργάνωση περισσότερων από 150 διμερών συναντήσεων με τοπικούς συμ-μετόχους όπως δημόσιες και δημοτικές αρχές, τοπικές κοινότητες, ΜΚΟ εθνικής και τοπικής εμβέλειας.
- Διοργάνωση επισκέψεων για εκπροσώπους ομάδων συμ-μετόχων και σεμιναρίου για Περιβαλλοντικούς Επιθεωρητές από την Αλβανία και χώρες της ΕΕ.
- Ίδρυση και έναρξη λειτουργίας του τοπικού σωματείου εργαζομένων.
- Φύτευση έκτασης 310 στρεμμάτων με δενδρύλια μεσογειακής πεύκης σε αποψιλωμένες περιοχές της περιφέρειας.
- Υποστήριξη και συμβολή στη λειτουργία ιατρείου στη γειτονική κοινότητα Riscage.
- Συμμετοχή στην 3η Συνάντηση Επαγγελματικού Προσανατολισμού που διοργάνωσε το Πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης στα Τιράνα.

Ο ΤΙΤΑΝ έχει χρησιμοποιήσει όλα τα διαθέσιμα μέσα για να προσφέρει νέες ευκαιρίες απασχόλησης στους κατοίκους της περιοχής. Ο στόχος αυτός έχει επιτευχθεί σε σημαντικό βαθμό. Μετά την υλοποίηση του μακροπρόθεσμου προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης, το οποίο διοργανώθηκε σε συνεργασία με το ΚΕΚ Ι.Β.Ε.Π.Ε. στα τέλη του Ιανουαρίου, έγινε δωρεά όλου του εξοπλισμού του Τεχνικού Εργαστηρίου στο σχολείο της γειτονικής κοινότητας Thumana.

Επίσης, η εταιρία ανταποκρίθηκε σε ένα πλήθος αιτημάτων που αφορούσαν μεταξύ άλλων μελέτη υδροδότησης στη γειτονική κοινότητα Borizana, αναμόρφωση του χώρου διάθεσης αστικών αποβλήτων της κοινότητας Thumana και επισκευή των δρόμων και των κτιρίων που υπέστησαν καταστροφές από τις βροχοπτώσεις το χειμώνα του 2010 στους γειτονικούς Δήμους.

Πρόγραμμα Αναδάσωσης 2010-12

Ο ΤΙΤΑΝ ξεκίνησε ένα μακροχρόνιο πρόγραμμα αναδάσωσης σύμφωνα με την τοπική νομοθεσία που προβλέπει τη δενδροφύτευση μίας περιοχής 2.500 στρεμμάτων εντός τριών ετών. Το πρόγραμμα υλοποιείται σε συνεργασία με τη δασική υπηρεσία της περιοχής. Ηδη από το 2009 έκταση 690 στρεμμάτων αναδασώθηκε με φύτευση 86.000 νεαρών δενδρυλλίων μεσογειακής πεύκης και καστανιάς σε υποβαθμισμένες περιοχές, ενώ κατασκευάστηκαν και τμήματα του οδοστρώματος περιφερειακών οδών που συνδέουν την περιοχή με το νέο εργοστάσιο του ΤΙΤΑΝΑ.

Επιπλέον το 2010, άλλα 60.000 δενδρύλια φυτεύθηκαν κοντά στην περιοχή που συνορεύει με το λατομείο πρώτων υλών του εργοστασίου. Το πρόγραμμα δενδροφύτευσης που ακολουθεί ο ΤΙΤΑΝΑΣ αναγνωρίζεται ως «βέλτιστη πρακτική» από τις αρχές της χώρας και προωθείται ως παράδειγμα προς μίμηση στα τοπικά μέσα ενημέρωσης.

Η μέχρι σήμερα προσπάθεια του ΤΙΤΑΝΑ στην Αλβανία για αποκατάσταση και δενδροφύτευση έχει συμβάλει στην απόκτηση γνώσης και πρακτικής εμπειρίας τόσο για την εφαρμογή κατάλληλων τεχνικών, όσο και για την επιλογή φυτωρίων για την προμήθεια των φυτών και των δενδρυλλίων, όπως επίσης και για την ανάπτυξη αξιόπιστων συνεργασιών με τους τοπικούς προμηθευτές και με τις δημόσιες αρχές στην παρακολούθηση και αξιολόγηση του έργου και των αποτελεσμάτων του.

Φυτώριο ΤΙΤΑΝ και δενδροφύτευση στην Αλβανία, 2010

> ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

- > Π.Γ.Δ.Μ.: USJE
- > ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
- > ΑΛΒΑΝΙΑ
- > ΣΕΡΒΙΑ

Εδραιώνοντας εξ' αρχής Κουλτούρα Ασφάλειας στην Εργασία

Η κατασκευή του νέου εργοστασίου τσιμέντου στην Αλβανία ξεκίνησε το Νοέμβριο του 2007 και ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο του 2010.

Το έργο ανατέθηκε στην κινεζική εργοληπτική εταιρία CBMI με σύμβαση τύπου «παράδοση με το κλειδί στο χέρι». Περισσότεροι από 500 τεχνικοί και εργάτες του κύριου εργολήπτη καθώς και σημαντικός αριθμός τοπικών εργολάβων προσέφεραν τις υπηρεσίες τους για την ολοκλήρωσή του. Στην πιο εντατική φάση των εργασιών απασχολούνταν στο εργοτάξιο μέχρι και 1.000 άτομα διαφόρων εθνικοτήτων, κυρίως Κινέζοι και Αλβανοί, Έλληνες και άλλοι Ευρωπαίοι. Για τους εργαζόμενους που είχαν έρθει από την Κίνα είχε προβλεφθεί ειδικός χώρος για τη στέγαση και τη διαμονή τους στο χώρο του εργοταξίου.

Η τοποθεσία που επελέγη για το εργοστάσιο βρίσκεται περίπου 35 χλμ. βορειοανατολικά των Τιράνων, στο δήμο της Κρίζα, μια περιοχή στην οποία, όταν ξεκίνησαν οι εργασίες, δεν υπήρχε ούτε οδικό δίκτυο, αλλά ούτε και δίκτυο παροχής νερού και ηλεκτροδότησης.

Πέρα από την κατασκευή του εργοστασίου τσιμέντου, μεταξύ των λοιπών βασικών υποδομών που δημιουργήθηκαν, περιλαμβάνεται η κατασκευή οδικού δικτύου για τη σύνδεση της μονάδας με τον αυτοκινητόδρομο, η ανάπτυξη των λατομείων, η κατασκευή κτιρίων γραφείων και άλλων εγκαταστάσεων καθώς και εσωτερικών οδών, η σύνδεση του εργοστασίου τσιμέντου με το δίκτυο ηλεκτροδότησης καθώς και η κατασκευή και θέση σε λειτουργία ενός περιφερειακού ηλεκτρικού υποσταθμού 220kV. Πραγματοποιήθηκαν επίσης με επιτυχία γεωτρήσεις για την εξασφάλιση υδροδότησης κατά τη διάρκεια της περιόδου ανέγερσης και τη μετέπειτα λειτουργία του εργοστασίου παραγωγής τσιμέντου.

Ένα έργο αυτού του τύπου και μεγέθους, στο οποίο συμμετείχαν άνθρωποι πολλών διαφορετικών εθνικοτήτων, αποτελούσε επίσης μια μεγάλη πρόκληση σε επίπεδο υγιεινής και ασφάλειας.

Από την αρχή ανετέθη σε μια εξειδικευμένη εταιρία συμβούλων η ανάπτυξη λεπτομερών διαδικασιών για την περίοδο κατασκευής σε συμφωνία με τους εργολάβους. Όταν ξεκίνησε η κατασκευή, χρησιμοποιήθηκαν ομάδες ειδικών σε θέματα ασφάλειας ως μέλη της ομάδας του έργου, με συνεχή υποστήριξη από τη διοίκηση, για να παρακολουθούν όλες τις δραστηριότητες στο εργοτάξιο. Ταυτόχρονα, η διεύθυνση Υγιεινής και Ασφάλειας του Ομίλου εκπόνησε και υλοποίησε ένα σχέδιο τακτικών επιτόπιων ελέγχων σε συνεργασία με τη διεύθυνση ασφάλειας της εταιρίας CBMI, ώστε να διαπιστώσει εάν κατά την διεξαγωγή των εργασιών στο εργοτάξιο τηρούνται οι όροι του συμβολαίου, καθώς και το συμπεφωνημένο σχέδιο ασφάλειας του έργου.

Σε τακτά χρονικά διαστήματα πραγματοποιούντο σεμινάρια ασφάλειας από τη διεύθυνση ασφάλειας της CBMI, τη Διεύθυνση Υγιεινής και Ασφάλειας του TITANA, τους ειδικούς συμβούλους για θέματα ασφάλειας, καθώς και από τρίτους με ειδικευση σε συγκεκριμένες πτυχές των διαδικασιών ασφαλούς εργασίας. Μία από τις πιο σημαντικότερες πτυχές της διαδικασίας αυτής ήταν η ανάληψη ευθύνης από όλα τα μέλη της ομάδας συντονισμού και υλοποίησης του έργου για την παρακολούθηση και διασφάλιση των συνθηκών ασφαλείας. Όλοι συνειδητοποίησαν με τον τρόπο αυτό ότι τίποτα δεν είναι πιο σημαντικό από την ασφάλεια και εργάστηκαν ακολουθώντας αυτή την αρχή.

Το έργο ολοκληρώθηκε χωρίς αποκλίσεις από τον προϋπολογισμό και το χρονοδιάγραμμα, αλλά κυρίως χωρίς οποιοδήποτε σοβαρό ατύχημα, μέσα σε συνολικά 4.500.000 εργατο-ώρες. Το επίτευγμα αυτό έγινε εφικτό χάρη στη σθεναρή προσήλωση της διοίκησης και όλων των συμμετεχόντων στην τήρηση των κανόνων ασφαλείας και στην πρόληψη των ατυχημάτων, σύμφωνα με τα λεπτομερή σχέδια διαχείρισης της ασφάλειας, τους κανόνες και τις βέλτιστες πρακτικές ασφαλείας, καθώς και τη διαχείριση συνεπειών χωρίς συμβιβασμούς (που ανταμείβει τις καλές επιδόσεις και επιβάλλει ποινές για μη ασφαλείς συμπεριφορές).

Εγκαίνια Εργοστασίου TITAN, Αλβανία, 2010

Τομείς Εστίασης ΕΚΕ*

ΑΙΓΥΠΤΟΣ

- Σχέσεις με τοπικές κοινότητες
- Εκπομπές
- Χρήση πρώτων υλών
- Κλιματική αλλαγή
- Προσέλκυση και διατήρηση ανθρωπίνου δυναμικού

* Η αξιολόγηση και ιεράρχηση πραγματοποιήθηκε το 2009

Εφαρμόζοντας τις εταιρικές αξίες στην πράξη

Ο ΤΙΤΑΝ λειτουργεί δύο εργοστάσια στην Αίγυπτο, ένα στο Beni Suef κοντά στο Κάιρο και ένα στην Αλεξάνδρεια. Τα δύο εργοστάσια λειτουργούσαν σε κοινοπραξία με άλλον όμιλο εταιριών έως το 2008. Η πλήρης επισκόπηση και επικαιροποίηση των εταιρικών πολιτικών αναδείχθηκε ως βασική προτεραιότητα τόσο για τη διοίκηση όσο και για τους εργαζομένους βάσει των σχολίων που καταγράφηκαν σε σχετική έρευνα γνώμης των εργαζομένων το 2009. Στο πλαίσιο αυτό οργανώθηκαν το 2010 δύο μεγάλες ημερίδες επικοινωνίας με τους εργαζόμενους, αφιερωμένες στις αξίες και στις πολιτικές του Ομίλου ΤΙΤΑΝ και στον προσδιορισμό της εφαρμογής τους σε τοπικό επίπεδο.

Η πρώτη ημερίδα επικοινωνίας έλαβε χώρα στο Κάιρο και η δεύτερη στην Αλεξάνδρεια με τη συμμετοχή των ανώτατων διευθυντικών στελεχών του Ομίλου και της Αιγύπτου. Μετά από τις παρουσιάσεις των στρατηγικών πρωτοβουλιών του Ομίλου ΤΙΤΑΝ σε διάφορους τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας, οι εργαζόμενοι ανταποκρίθηκαν με ιδέες και απόψεις, καθώς και σχόλια για μια σειρά θεμάτων όπως ανάπτυξη καριέρας, ιεραρχία, προαγωγές, αξιολόγηση επιδόσεων, αποζημίωση και επιδόματα, και τοπικές πρωτοβουλίες της εταιρίας για βιομηχανική κατάρτιση, ΕΚΕ, βιώσιμη ανάπτυξη και εξυπηρέτηση πελατών.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρίας ήταν ο βασικός εισηγητής των πολιτικών της εταιρίας και το ακροατήριο είχε την ευκαιρία στη συνέχεια να συζητήσει διάφορες πτυχές της υλοποίησής τους. Στο τέλος της όλης διαδικασίας, έγινε ψηφοφορία εστιάζοντας στις εταιρικές αξίες με σκοπό να αξιολογήσει τα σχόλια των εργαζομένων σχετικά με τον τρόπο που εκείνοι βιώνουν την εφαρμογή τους στην καθημερινή λειτουργία καθώς και τις προκλήσεις με τις οποίες έρχονται αντιμέτωποι.

Ένα εργαστήριο για την ΕΚΕ πραγματοποιήθηκε για τα στελέχη της εταιρίας στις αρχές του περασμένου χρόνου. Δίνοντας έμφαση στην αξιολόγηση και ιεράρχηση των προτεραιοτήτων για την εταιρική κοινωνική ευθύνη και τη βιώσιμη ανάπτυξη συζητήθηκαν τρόποι προβλεπτικής διαχείρισης κινδύνων και αξιοποίησης ευκαιριών που δημιουργούν προστιθέμενη αξία για όλους τους κύριους συμ-μετόχους. Τα συμπεράσματα ενσωματώθηκαν στα τοπικά προγράμματα δράσης για την εταιρική κοινωνική ευθύνη από την αρμόδια Επιτροπή.

«Feed Minds - Change Lives»

Το εργοστάσιο του Ομίλου ΤΙΤΑΝ κοντά στο Κάιρο βρίσκεται στην περιοχή Beni Suef μία από τις πιο φτωχές στην Αίγυπτο. Αναγνωρίζοντας τη σημασία της πρωτοβουλίας του Διεθνούς Προγράμματος Επισιτισμού του Ο.Η.Ε. στη χώρα για την ενίσχυση της εκπαίδευσης και της υγείας των παιδιών, ο ΤΙΤΑΝ ξεκίνησε το 2009 μία σύμπραξη που προέβλεπε αρχικά την υιοθεσία περίπου 2.000 παιδιών προερχόμενων από τις γειτονικές κοινότητες.

Η σύμπραξη αυτή παρείχε ένα πλούσιο σε θρεπτικά συστατικά γεύμα σε όλα τα παιδιά που παρακολουθούσαν το ημερήσιο πρόγραμμα του σχολείου. Επιπλέον στην οικογένεια κάθε παιδιού που συμπλήρωνε σε μηνιαία βάση το 80% των απαιτούμενων παρουσιών στο σχολείο παρέχονταν δέκα κιλά ρύζι που αναλογεί στο 15% των μηνιαίων οικογενειακών αναγκών για διατροφή.

Ο ΤΙΤΑΝ επέκτεινε τη συνεργασία στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος ώστε να δώσει την ευκαιρία να συμμετέχουν σε αυτό και οι εργαζόμενοι του ως εθελοντές. Στον

πρώτο χρόνο εφαρμογής του προγράμματος συμμετείχαν τελικά 3.000 παιδιά αντί για 2.000 που είχαν αρχικά προβλεφθεί. Επίσης οι εργαζόμενοι στο εργοστάσιο του Beni Suef αγκάλιασαν το εγχείρημα και ένωσαν τις δυνάμεις τους αναλαμβάνοντας την ευθύνη επικοινωνίας με τις τοπικές μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που παρακολουθούσαν την παρουσία των παιδιών στα σχολεία και διακινούσαν το ρύζι στις οικογένειές τους ανάλογα με την επίτευξη του στόχου για κάλυψη του 80% των απαιτούμενων μηνιαίων παρουσιών. Επίσης οι εργαζόμενοι συνέθεσαν ομάδες αξιολόγησης των αποτελεσμάτων από τον πρώτο χρόνο εφαρμογής της σύμπραξης με σκοπό να προτείνουν σχετικές βελτιώσεις.

Παιδιά που συμμετείχαν στο πρόγραμμα "Feed Minds - Change Lives" επισκέπτονται το εργοστάσιο Beni Suef, 2010

Ημέρα Επικοινωνίας Εργαζομένων, Αλεξάνδρεια, 2010

Εκπαίδευση εργαζομένων στην ασφάλεια της εργασίας, Beni Suef, Αίγυπτος

Εκπαίδευση εργαζομένων στην ασφάλεια της εργασίας, Borg el Arab, Αίγυπτος

10 χρόνια ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΣΙΜΕΝΤΟΥ

“Ποικίλες παγκόσμιες τάσεις, με σημαντικές περιφερειακές διαφοροποιήσεις, αναμένεται να έχουν αντίκτυπο στον κλάδο τσιμέντου την επόμενη δεκαετία”

Αναλαμβάνοντας δράση για μια παγκόσμια κλαδική προσέγγιση

Η Πρωτοβουλία για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στον κλάδο Τσιμέντου (CSI) αποτελεί μια παγκόσμια προσπάθεια 23 κορυφαίων παραγωγών τσιμέντου που δραστηριοποιούνται σε περισσότερες από 100 χώρες. Μέσα από τη δεκαετή ιστορία της, η Πρωτοβουλία CSI που υλοποιείται στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Επιχειρηματικού Συμβουλίου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (WBCSD), εστιάζει στην κατανόηση, τη διαχείριση και το μετριασμό των επιπτώσεων της παραγωγής και χρήσης του τσιμέντου λαμβάνοντας υπόψη μία σειρά σημαντικών θεμάτων, όπως: η κλιματική αλλαγή, η χρήση καυσίμων, η υγιεινή και η ασφάλεια των εργαζομένων, οι εκπομπές αερίων, η ανακύκλωση τσιμέντου και η διαχείριση λατομείων.

Με το κοινό Πρόγραμμα Δράσης που συμφωνήθηκε το 2002, οι συμμετέχουσες στην Πρωτοβουλία εταιρίες δεσμεύθηκαν να αναλάβουν τις αναγκαίες ενέργειες προκειμένου να προετοιμάσουν τον κλάδο να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την πρόκληση της βιώσιμης ανάπτυξης.

Με κοινά προγράμματα αλλά και επιμέρους εταιρικές δράσεις, η συνεργασία στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας οδήγησε σε αξιοσημείωτα αποτελέσματα σε όλους τους τομείς, ενώ και οι συμμετέχουσες εταιρίες έχουν υλοποιήσει σε μεγάλο βαθμό τις ιδιαίτερες δεσμεύσεις που ανέλαβαν στο πλαίσιο αυτό. Η συνεχής διεύρυνση της συμμετοχής, ιδίως από τις ταχέως αναπτυσσόμενες περιοχές (Κίνα, Ινδία, Νότια Αμερική), υπογραμμίζει τη σημασία της πρωτοβουλίας αυτής για τον κλάδο, καθώς και τα θετικά αποτελέσματα των δράσεων συνεργασίας.

Μέχρι σήμερα η Πρωτοβουλία CSI αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα διεθνώς προγράμματα για τη βιώσιμη ανάπτυξη που έχει υιοθετηθεί ποτέ από έναν βιομηχανικό κλάδο. Το 2010, προγραμματίστηκε αναθεώρηση της αποστολής, του προγράμματος εργασίας και της δομής της Πρωτοβουλίας μετά από δέκα χρόνια επιτυχημένης συλλογικής δράσης.

Σημαντικότερα επιτεύγματα της Πρωτοβουλίας CSI

- Κοινές κατευθυντήριες οδηγίες για τη βελτίωση της ασφάλειας, τη διαχείριση εκπομπών, τη χρήση καυσίμων και πρώτων υλών και την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Οι επιμέρους εταιρίες ενσωμάτωσαν τις κατευθυντήριες οδηγίες, έθεσαν τους δικούς τους στόχους και υποβάλλουν δημοσίως απολογισμούς σχετικά με την πρόοδό τους.
- Καταγραφή, αξιολόγηση και διάδοση των βέλτιστων πρακτικών για τον κλάδο με σκοπό την περαιτέρω βελτίωση της διαφάνειας και της επικοινωνίας με τους συμ-μετόχους, τη διαχείριση του εργολαβικού προσωπικού και την οδική ασφάλεια.
- Συμφωνία για τη χρήση κοινών βασικών δεικτών επιδόσεων που μετρούν την πρόοδο στα σημαντικότερα ζητήματα βιωσιμότητας του κλάδου (εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, ασφάλεια, χρήση εναλλακτικών καυσίμων) προκειμένου να μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα η σημειωθείσα πρόοδος και να υπάρχουν σαφή κριτήρια αναφοράς για περαιτέρω βελτίωση.
- Αναγνώριση της Πρωτοβουλίας CSI ως μιας καταξιωμένης πλατφόρμας για τη σύμπραξη με τους συμ-μετόχους. Ποικίλες συζητήσεις και εταιρικές σχέσεις των σημαντικών για τους πελάτες και επηρεάζει όλα τα μέρη. Η συνεργασία στην ανάπτυξη καινοτόμων και κερδοφόρων λύσεων για τον κλάδο και την κοινωνία εν γένει αποτελεί στο πλαίσιο αυτό βασική προτεραιότητα.

Η CSI έχει καθιερωθεί ως άξιος εκπρόσωπος του κλάδου στις διεθνείς διαπραγ-

ματεύσεις για το κλίμα, προσφέροντας πρακτικά εργαλεία και προσεγγίσεις για τη διαχείριση των εκπομπών ρύπων, καθώς και προτάσεις πολιτικής, ενώ οι γνωμοδοτήσεις της Πρωτοβουλίας συμβάλλουν στο διάλογο με τις Αρχές και όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Το κοινό όραμα των μελών της Πρωτοβουλίας για το 2015 παραμένει προσηλωμένο στην προώθηση και ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης στον κλάδο του τσιμέντου. Όσο ο παγκόσμιος πληθυσμός συνεχίζει να αυξάνεται, τόσο ενισχύεται και η ζήτηση για στέγη και έργα υποδομής. Απαιτείται κατά συνέπεια έξυπνη χρήση των διαθέσιμων πόρων και πρόσβαση σε περιοχές που διαθέτουν πρώτες ύλες λαμβάνοντας ιδιαίτερη μέριμνα για τη βιοποικιλότητα και την ορθή διαχείριση των οικοσυστημάτων. Έχει ήδη επισημανθεί ότι η βιώσιμη ανάπτυξη των κατασκευών που συνδέουν τη βιομηχανία του τσιμέντου με τον κλάδο των κατασκευών αποτελεί βασικό μοχλό για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας. Τα χαρακτηριστικά που διαμορφώνουν τη βιωσιμότητα των οικοδομικών υλικών είναι ένα σημαντικό κριτήριο για την επιλογή τους. Στο πλαίσιο αυτό η πλήρης αξιολόγηση των επιπτώσεων για ολόκληρο τον κύκλο ζωής των προϊόντων καθίσταται πιο σημαντική για τους πελάτες και επηρεάζει όλα τα μέρη. Η συνεργασία στην ανάπτυξη καινοτόμων και κερδοφόρων λύσεων για τον κλάδο και την κοινωνία εν γένει αποτελεί στο πλαίσιο αυτό βασική προτεραιότητα.

Ο ΤΙΤΑΝ συμμετείχε σε αυτή τη συλλογική προσπάθεια από τα αρχικά της στάδια, παρέχοντας πληροφορίες και πόρους για την υλοποίηση της «Έκθεσης Battelle» η οποία οδήγησε μετά από διαβούλευση με τους κύριους συμ-μετόχους στην κατάρτιση του κοινού Προγράμματος Δράσης. Επιπλέον, ο ΤΙΤΑΝ συμμετείχε και στις έξι ομάδες Έργου που συστάθηκαν με σκοπό την πραγματοποίηση των κοινών στόχων. Εμπειρογνώμονες του ΤΙΤΑΝ διορίστηκαν ως μέλη και στις νέες ομάδες Έργου με αντικείμενο τους νέους στόχους που έχουν τεθεί σε επιμέρους τομείς που αφορούν ειδικότερα: «Βιοποικιλότητα και Διαχείριση Γης», «Διαχείριση Νερού» και «Βιωσιμότητα στον κλάδο Σκυροδέματος». Όσον αφορά την αποκατάσταση λατομείων, έχει δρομολογηθεί μια νέα σειρά κατευθυντηρίων οδηγιών μετά από διαβούλευση με συμ-μετόχους όπως η Διεθνής Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης (I.U.C.N), το Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση (WWF), ο Διεθνής Οργανισμός Χρηματοδοτήσεων (IFC) και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD).

Ο ΤΙΤΑΝ έχει ενσωματώσει πλήρως τα εργαλεία και τις κατευθυντήριες γραμμές CSI και εργάζεται συνεχώς για τη μάθηση και τη διάδοση των βέλτιστων πρακτικών, στοχεύοντας στη συνεχή βελτίωση. Το 2010, η Διοίκηση του Ομίλου αποδέχθηκε την πρόσκληση να αναλάβει τη συμπροεδρία της πρωτοβουλίας από το 2011, ενώ έχει αναλάβει ήδη την προεδρία της ομάδας «Βιοποικιλότητα και Διαχείριση Γης».

Περιβαλλοντικό Αποτύπωμα

Κλιματική αλλαγή και Βιώσιμη Ανάπτυξη

Η κλιματική αλλαγή παραμένει η πλέον σημαντική πρόκληση για την ανθρωπότητα. Η συνεχής αύξηση του πληθυσμού, αυξάνει και τη ζήτηση για δομικά υλικά. Η ανάγκη να προκαλούμε λιγότερο κακό κατά την παραγωγή των προϊόντων μας, αλλά και περισσότερο καλό όταν σχεδιάζουμε και αναπτύσσουμε νέα προϊόντα με μικρότερο αποτύπωμα άνθρακα και ένα μεγαλύτερο και φιλικότερο προς το περιβάλλον κύκλο ζωής αποτελούν τις δύο όψεις του ίδιου νομίσματος.

Για τον Όμιλο TITAN, η οικονομική ύφεση δεν επηρέασε τη στρατηγική του και το σχέδιο δράσης για την περαιτέρω βελτίωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματός του έως το 2015. Η κλιματική αλλαγή και η βιώσιμη ανάπτυξη παραμένουν στον πυρήνα της πολιτικής εταιρικής κοινωνικής ευθύνης του Ομίλου και το 2010 δαπανήθηκαν για το σκοπό αυτό €27,1 εκατ. σε σχετικές επενδύσεις (βλ. σ. 11).

Για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, ο Όμιλος TITAN εστιάζει τόσο στη συλλογική δράση μέσω κοινών πρωτοβουλιών του κλάδου, όσο και στη βελτιστοποίηση των διαδικασιών παραγωγής, ώστε να επιτευχθούν υψηλά πρότυπα απόδοσης σε όλους τους τομείς και ιδιαίτερος στην ενεργειακή αποδοτικότητα, στη χρήση πρώτων υλών, στη μείωση των εκπομπών αερίων και στη διαχείριση απορριμμάτων. Ωστόσο, σε ορισμένους τομείς, όπως η υποκατάσταση των συμβατικών ορυκτών καυσίμων με εναλλακτικά καύσιμα και η εκτενέστερη χρήση σύμμεικτων τσιμέντων είναι τομείς όπου χρειάζεται περισσότερη προσπάθεια για περαιτέρω βελτίωση.

Η μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος αντιμετωπίζεται ως πρόκληση αλλά και ως ευκαιρία, και συνεπώς, όλοι οι αναθεωρημένοι από το 2009 περιβαλλοντικοί στόχοι του Ομίλου, έχουν ήδη αναλυθεί σε τοπικά σχέδια δράσης τα οποία συντονίζονται, παρακολουθούνται και αξιολογούνται από τη Διοίκηση με την υποστήριξη της Τεχνικής Διεύθυνσης του Ομίλου.

Μείωση του αποτυπώματος άνθρακα

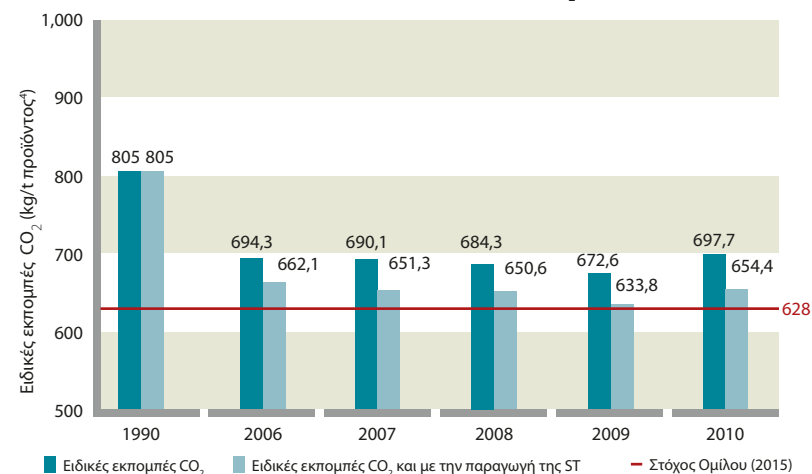
Οι περισσότερες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) του Ομίλου TITAN προέρχονται από την παραγωγή τσιμέντου. Το 2010 οι συνολικές άμεσες εκπομπές CO₂ από τα εργοστάσια παραγωγής και άλεσης τσιμέντου ήταν 10,1 εκατ. τόνοι. Το 2009 συμπεριλήφθησαν στους υπολογισμούς οι εκπομπές από τα οχήματα και τον κινητό εξοπλισμό των εγκαταστάσεων. Ακολουθώντας τις αρχές αναφοράς του WBCSD/CSI, οι εκπομπές CO₂ υπολογίστηκαν εκ νέου για την περίοδο 1990-2009, ώστε να συμπεριλάβουν και τα αποτελέσματα των εργοστασίων παραγωγής και άλεσης τσιμέντου στην Αίγυπτο και στην Τουρκία.

Το 2010 οι ειδικές εκπομπές CO₂ ήταν 697,7 κιλά CO₂ /τόνο προϊόντος. Ο αναθεωρημένος στόχος για το 2015 είναι να φθάσουν οι ειδικές εκπομπές CO₂ τα 628κιλά CO₂ /τόνο προϊόντος. Οι οικονομικές συνθήκες στις περισσότερες αγορές δεν ευνόησαν την σύγκλιση με αυτόν τον στόχο, αλλά το αποτύπωμα άνθρακα του Ομίλου βελτιώνεται αισθητά, εάν συμπεριληφθεί στο θετικό ισοζύγιο που δημιουργείται από τις δραστηριότητές του και η Separation Technologies (ST), θυγατρική του Ομίλου με έδρα τις Η.Π.Α.

Η ST εφαρμόζει, μετά από μακρόχρονη και επιτυχή περίοδο ανάπτυξης καινοτομιών, μια τεχνολογία διαχωρισμού της ιπτάμενης τέφρας, -υποπροϊόντος των εργοστασίων παραγωγής ενέργειας- για την παραγωγή Pro Ash™, ενός υλικού με υδραυλικές ιδιότητες, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή υλικών κατασκευής όπως το σκυρόδεμα, μειώνοντας ακόμη περισσότερο το συνολικό αποτύπωμα άνθρακα. Λαμβάνοντας υπ' όψιν την παραγωγή σε Pro Ash™ της ST, οι ειδικές εκπομπές του Ομίλου ανέρχονται συνολικά σε 654,4κιλά CO₂ /τόνο προϊόντος.

Στην κατεύθυνση αυτή και η Διεύθυνση Έρευνας και Ανάπτυξης του Ομίλου TITAN εργάζεται εντατικά για τη βελτίωση του αποτυπώματος άνθρακα των προϊόντων του Ομίλου, σε συνδυασμό με την ικανοποίηση των ιδιαίτερων αναγκών των πελατών, αναπτύσσοντας

Εργοστάσια παραγωγής και άλεσης τσιμέντου
Ειδικές μικτές άμεσες εκπομπές CO₂^{1,2,3}

¹ Οι ειδικές εκπομπές υπολογίζονται βάσει της κεφαλαιακής συμμετοχής του Ομίλου TITAN το 2009.

² Οι εκπομπές CO₂ πριν από το 2008 δεν περιλαμβάνουν εκπομπές που σχετίζονται με οχήματα και κινητό εξοπλισμό που χρησιμοποιείται εντός του εργοστασίου.

³ Οι καθαρές εκπομπές ισούνται με τις μικτές εκπομπές μείον τα δικαιώματα που έχουν αποκτηθεί λόγω πιστοποιημένων μειώσεων εκπομπών (CER) από τη χρήση απορριμμάτων ως εναλλακτικών καυσίμων.

⁴ Το προϊόν ισούται με υλικά που έχουν παρεμφερείς με το τσιμέντο ιδιότητες όπως ορίζεται από το WBCSD/CSI.

δραστηριότητα σε τομείς όπως:

- Παραγωγή ποζολανικού τσιμέντου χαμηλής θερμότητας και ενυδάτωσης στο εργοστάσιο της Π.Γ.Δ.Μ., που χρησιμοποιείται στην κατασκευή υποδομών (φράγματα).
- Προώθηση στις Η.Π.Α τσιμέντου γενικής χρήσης με χαμηλότερη περιεκτικότητα σε κλίγκερ.
- Στήριξη, αιτιολόγηση και τεκμηρίωση προς τις αιγυπτιακές αρχές της χρήσης των ευρωπαϊκών κανονισμών για τα σύμμεικτα τσιμέντα.
- Υποκατάσταση του βωξίτη από εναλλακτικές πρώτες ύλες (ιπτάμενη τέφρα και τέφρα πυθμένα) στο εργοστάσιο του Pennsuso στις Η.Π.Α.
- Ανάπτυξη νέων προϊόντων, περισσότερο φιλικών προς το περιβάλλον (π.χ. διαπερατό σκυρόδεμα, αυτοσυμπυκνούμενο σκυρόδεμα).
- Διερεύνηση της ανακύκλωσης απορριμμάτων από κατασκευές και κατεδαφίσεις, αξιοποιώντας τα υλικά αυτά ως αδρανή στην παραγωγή σκυροδέματος.

Αντιμετωπίζοντας τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής

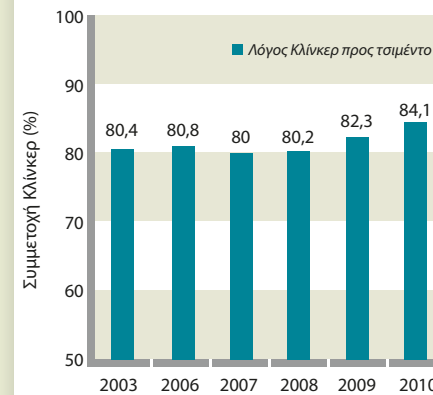
Για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής, οι πρόσθετες προσπάθειες του Ομίλου συνδέονται με πλήθος προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης που υλοποιούνται ή υποστηρίζονται σε συνεργασία με βασικούς συμ-μετόχους. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται τα εξής:

- «ECOSERVE»: Εντοπισμός των αναγκών της Ευρωπαϊκής κατασκευαστικής βιομηχανίας στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης για προϊόντα και διαδικασίες παραγωγής.
- «LABELAGRIWASTE»: Χρήση των γεωργικών απορριμμάτων στην τσιμεντοβιομηχανία.
- «PERLITE REJECTS UTILIZATION»: Χρήση των παραπροϊόντων της μεταλλευτικής βιομηχανίας ως πρώτων υλών για την παραγωγή τσιμέντου.
- «RED MUD FOR CLINKER»: Χρήση ενός παραπροϊόντος της βιομηχανίας αλουμινίου ως πρώτης ύλης για την παραγωγή κλίνκερ.
- «ΚΟΝΙΑΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΥΠΑΘΕΙΑΣ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΣΕ ΣΕΙΣΜΟΥΣ»: Ανάπτυξη συστήματος για τη βελτίωση της αντοχής των κτιρίων στους σεισμούς.
- «ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΑΡΓΙΛΟΙ ΚΑΙ ΠΟΖΟΛΑΝΕΣ ΓΙΑ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ»: Προσομείωση ιστορικών κονιαμάτων από τεχνητές αργίλους και ποζολάνες για την παραγωγή κατάλληλων υλικών αποκατάστασης.
- «ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΑΝΘΡΑΚΑ»: Διερεύνηση των τεχνικών και οικονομικών δυνατοτήτων δέσμευσης και αποθήκευσης του διοξειδίου του άνθρακα σε συνεργασία με Πανεπιστήμια, ερευνητικούς οργανισμούς και εξειδικευμένα στελέχη του κλάδου τσιμέντου με την Ευρωπαϊκή Ακαδημία για την Έρευνα στον Κλάδο Τσιμέντου (ECRA) και την

Πρωτοβουλία CSI, την Ευρωπαϊκή Ένωση Τσιμεντοβιομηχανιών (CEMBUREAU).

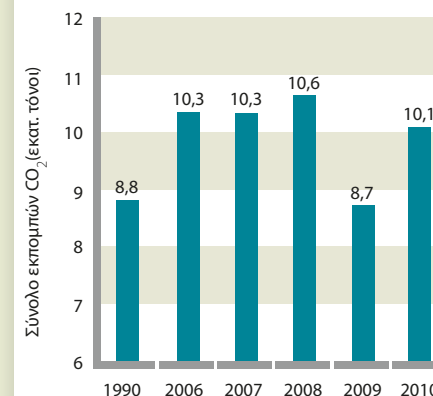
- «CLINKER MINERALS AND CSH NANOSTRUCTURES»: Επαλήθευση των αποτελεσμάτων έρευνας του Τεχνολογικού Ινστιτούτου της Μασσαχουσέτης (MIT) προσομοίωσης της νανο-δομής των βασικών ορυκτών συστατικών του κλίνκερ και της ενυδάτωσής τους ώστε να καταλήξουν στις παραμέτρους που επηρεάζουν την ισχύ και την αντοχή τους.
- «CAL/MOD»: Προσομοίωση του κύκλου παραγωγής για την διαχείριση του διοξειδίου του άνθρακα εντός της διαδικασίας παραγωγής σε συνεργασία με επτά Ευρωπαϊκούς οργανισμούς και εταιρούς από την ακαδημαϊκή κοινότητα και τη βιομηχανία.
- «ΑΡΙΣΤΟΝ»: Ενσωμάτωση του διοξειδίου του τιτανίου (TiO₂) στο τσιμέντο και στο τσιμεντοκονίαμα ώστε να ενεργοποιηθεί η φωτοκαταλυτική δράση για καθαρότερη ατμόσφαιρα.
- «ΤΕΦΡΟΔΟΣ»: Κοινή ερευνητική προσπάθεια με τέσσερα πανεπιστήμια, η οποία στοχεύει στην κατασκευή ενός δρόμου κανονικού κυκλοφοριακού φόρτου με ελάχιστο φορτίο άνθρακα, χρησιμοποιώντας εναλλακτικές πρώτες ύλες και υδραυλικά συνδετικά υλικά με ελάχιστη περιεκτικότητα σε κλίνκερ.

Εργοστάσια παραγωγής και άλεσης τσιμέντου Λόγος κλίνκερ προς τσιμέντο ⁽¹⁾

¹ Η συμμετοχή Κλίνκερ υπολογίζεται με βάση το ποσοστό της μετοχικής συμμετοχής που κατείχε ο Όμιλος TITAN το αντίστοιχο έτος.

Εργοστάσια παραγωγής και άλεσης τσιμέντου Σύνολο μικτών άμεσων εκπομπών CO₂ ^{1,2,3}

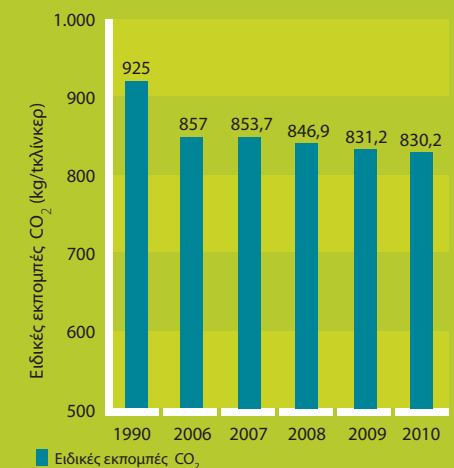

¹ Οι συνολικές εκπομπές για τα έτη 1990-2008 επανυπολογίστηκαν το 2009, σύμφωνα με τη WBCSD/CSI λαμβάνοντας υπόψη αλλαγές στη μετοχική συμμετοχή του Ομίλου TITAN (Αίγυπτος και Τουρκία)

² Οι εκπομπές CO₂ πριν από το 2008 δεν περιλαμβάνουν εκπομπές που σχετίζονται με σκάφη και κινητό εξοπλισμό που χρησιμοποιείται εντός των εργοστασίων.

³ Οι καθαρές εκπομπές ισούνται με τις μικτές εκπομπές μείον τα δικαιώματα που έχουν αποκτηθεί λόγω πιστοποιημένων μειώσεων εκπομπών (CER) από τη χρήση αποβλήτων ως εναλλακτικών καυσίμων.

Εργοστάσια παραγωγής και άλεσης τσιμέντου Ειδικές μικτές άμεσες εκπομπές CO₂ ^{1,2,3}

¹ Οι ειδικές εκπομπές υπολογίστηκαν με βάση τη Μετοχική συμμετοχή του Ομίλου TITAN κάθε χρονιά

² Οι εκπομπές CO₂ πριν από το 2008 δεν περιλαμβάνουν εκπομπές που σχετίζονται με σκάφη και κινητό εξοπλισμό που χρησιμοποιείται εντός των εργοστασίων.

³ Οι καθαρές εκπομπές ισούνται με τις μικτές εκπομπές μείον τα δικαιώματα που έχουν αποκτηθεί λόγω πιστοποιημένων μειώσεων εκπομπών (CER) από τη χρήση αποβλήτων ως εναλλακτικών καυσίμων.

Ενεργειακή Αποδοτικότητα και Πρώτες Ύλες

Θερμική ενέργεια

Το 2010, ο Όμιλος TITAN κατανάλωσε 42.919TJ υπό τη μορφή θερμικής ενέργειας για παραγωγή κλίνκερ και τσιμέντου. Η παρατηρούμενη αύξηση στη συνολική κατανάλωση θερμικής ενέργειας, σχεδόν κατά 15,9% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, ήταν αποτέλεσμα της αύξησης του όγκου της παραγωγής με την λειτουργία των δύο νέων γραμμών, στο Beni Suef της Αιγύπτου και στην Αλβανία. Η μέση κατανάλωση ωστόσο διατηρήθηκε στα ίδια επίπεδα με το 2009, δηλαδή 3.533MJ/τόνο κλίνκερ.

Η μεγαλύτερη πηγή θερμικής ενέργειας (98,6% σε θερμικό ισοδύναμο) προέρχεται από τις συμβατικές πηγές θερμικής ενέργειας όπως ο άνθρακας, ο πετρελαϊκός άνθρακας, το μαζούτ και το φυσικό αέριο. Το υπόλοιπο ποσοστό προέρχεται από εναλλακτικά καύσιμα. Η ποσοστιαία συνεισφορά των εναλλακτικών καυσίμων (σε θερμική βάση) μειώθηκε από 1,53% το 2009 σε 1,43% το 2010. Μολονότι η χρήση των εναλλακτικών

καυσίμων σημείωσε αύξηση σε όλα τα εργοστάσια που χρησιμοποιούν τέτοια καύσιμα, η εισαγωγή δύο νέων γραμμών παραγωγής που λειτουργούν αποκλειστικά με ορυκτά καύσιμα είχε αρνητικό αποτέλεσμα στις συνολικές επιδόσεις του Ομίλου.

Έχοντας θέσει το 2009 σαν αναθεωρημένο στόχο του Ομίλου την αύξηση της υποκατάστασης από εναλλακτικά καύσιμα σε 10% (σε θερμικό ισοδύναμο) μέχρι το έτος 2017, σημαντικές προσπάθειες καταβάλλονται όχι μόνο σε επίπεδο στρατηγικού σχεδιασμού, αλλά και για νέα έργα που θα επιτρέψουν να αυξηθεί η χρήση εναλλακτικών καυσίμων βάσει των τελευταίων τεχνολογιών. Ο Όμιλος TITAN στοχεύει να αντικαταστήσει τα συμβατικά καύσιμα με εναλλακτικά καύσιμα και, όπου αυτό είναι δυνατό, με καύσιμα με ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα (βιομάζα), ελαχιστοποιώντας κατ' αυτόν τον τρόπο το αποτύπωμα του CO₂.

Σε ακολουθία με την πολιτική του Ομίλου, οι προσπάθειες αυτές θα συνεχισθούν στο μέλλον ώστε να γίνει βέλτιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων τεχνολογιών και πρακτικών. Παράλληλα, γίνεται συνεχής αναβάθμιση των λειτουργιών μέσω της συστηματικής παρακολούθησης και συντήρησης του εξοπλισμού των εργοστασίων. Επιπροσθέτως, οι τακτικές επιθεωρήσεις του εξοπλισμού των εγκαταστάσεων από μηχανικούς του εργοστασίου, καθώς και οι έλεγχοι αξιολόγησης της απόδοσης από τους μηχανικούς του Ομίλου, υποστηρίζουν τις προσπάθειες για τον εντοπισμό των τομέων που επιδέχονται λειτουργική βελτίωση.

Ηλεκτρική ενέργεια

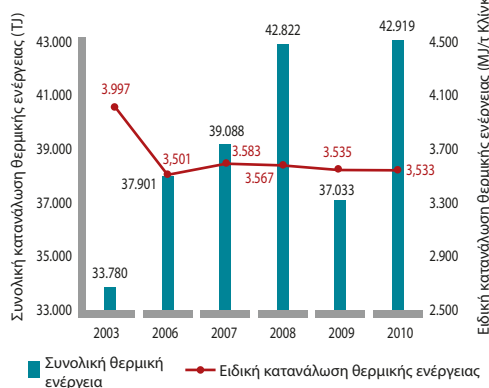
Το 2010, η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας από τα εργοστάσια παραγωγής τσιμέντου του Ομίλου και τα λατομεία τους ήταν 1.639GWh (5.900TJ). Η περίπου κατά 9% αύξηση σε σύγκριση με το 2009, οφείλεται στην αύξηση του όγκου παραγωγής. Η μέση ειδική κατανάλωση αυξήθηκε μόνο κατά 4,2% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος λόγω της διαφοροποίησης του λόγου κλίνκερ προς τσιμέντο.

Η εγκατάσταση εξοπλισμού προηγμένης τεχνολογίας, όπως χαμηλής ενέργειας κατακόρυφοι μύλοι άλεσης ή κινητήρες με μετατροπείς ρεύματος, κατέστησαν δυνατή την αναλογική μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας. Όπως και στην περίπτωση της θερμικής ενέργειας, οι συχνές επιθεωρήσεις του εξοπλισμού από μηχανικούς του κάθε εργοστασίου, καθώς και οι έλεγχοι απόδοσης από τους μηχανικούς του Ομίλου, διασφαλίζουν την προσήλωση στην βέλτιστη διαχείριση και λειτουργία των εγκαταστάσεων.

Εξοικονόμηση πρώτων υλών

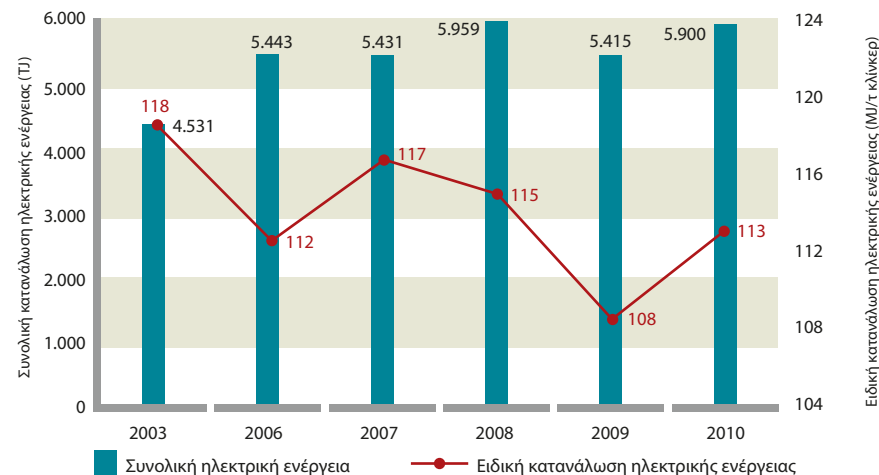
Το 2010 χρησιμοποιήθηκαν 21,3 εκατ. τόνοι πρώτων υλών (σε ξηρή βάση) για τη συνολική παραγωγή τσιμέντου. Περίπου 5,3% όλων των πρώτων υλών (1,1 εκατ. τόνοι – ξηρή βάση) ήταν εναλλακτικές πρώτες ύλες, κυρίως υποπροϊόντα και απορρίμματα άλλων κλάδων, όπως ιπτάμενη τέφρα, πυριτική τέφρα, σκωρία υψικαμίνων και βιομηχανική γύψος. Τα υπόλοιπα 20,2 εκατ. τόνοι (σε ξηρή βάση) ήταν φυσικά υλικά από εξορυκτικές και λατομικές δραστηριότητες. Σε σύγκριση με το 2009, η κατανάλωση εναλλακτικών πρώτων υλών, τόσο ως ποσότητα όσο και ως ποσοστό των συνολικών πρώτων υλών, μειώθηκε λόγω των ειδικών συνθηκών των αγορών, αφενός της μείωσης της παραγωγής σε Ελλάδα και Η.Π.Α, εξαιτίας της πρόσφατης οικονομικής ύφεσης, αφετέρου της αύξησης της παραγωγής σε Αίγυπτο και Τουρκία.

Εργοστάσια παραγωγής και άλεσης τσιμέντου και λατομεία αυτών
Κατανάλωση θερμικής ενέργειας για παραγωγή κλίνκερ και τσιμέντου¹

¹ Ο υπολογισμός έγινε με βάση τη μετοχική συμμετοχή του Ομίλου TITAN σε κάθε έτος

Εργοστάσια παραγωγής και άλεσης τσιμέντου και λατομεία αυτών
Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας παραγωγής κλίνκερ και τσιμέντου

¹ Ο υπολογισμός έγινε με βάση τη μετοχική συμμετοχή του Ομίλου TITAN σε κάθε έτος

Περιορισμός κατανάλωσης – Επαναχρησιμοποίηση – Ανακύκλωση (3R)

Ο περιορισμός της κατανάλωσης, η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση των πρώτων υλών, της ενέργειας και των απορριμμάτων αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της πολιτικής του Ομίλου για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος.

Όλες οι εταιρίες του Ομίλου έχουν σχεδιάσει και εφαρμόζουν πρακτικές περιορισμού, επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης.

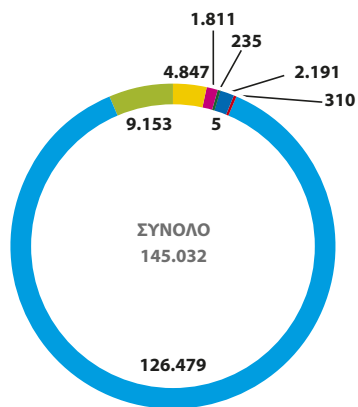
Οι πρώτες ύλες και τα ενδιάμεσα προϊόντα που απορρίπτονται από την παραγωγή ανακτώνται με ειδικά συστήματα και μετά από επεξεργασία διαχωρισμού ξένων σωμάτων επαναπροωθούνται στην διαδικασία παραγωγής.

Η ανακύκλωση των υλικών είναι ο τρίτος πυλώνας του τρίπτυχου «περιορισμός- επαναχρησιμοποίηση- ανακύκλωση» και εφαρμόζεται σε όλο τον Όμιλο με οργανωμένα προγράμματα συλλογής και ανακύκλωσης υλικών και απορριμμάτων, ενώ ο TITAN είναι ιδρυτικό μέλος της Ελληνικής Εταιρίας Ανάκτησης και Ανακύκλωσης.

Όπου είναι εφικτό τα προς ανακύκλωση υλικά αξιοποιούνται μέσα στις εγκαταστάσεις του Ομίλου. Στις εγκαταστάσεις της εταιρίας στις Η.Π.Α. ανακυκλώνεται το επιστρεφόμενο σκυρόδεμα στην παραγωγή τσιμεντολίθων και άλλων εφαρμογών σκυροδέματος.

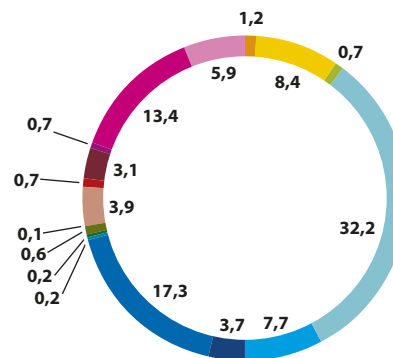
Στις περιπτώσεις που η ανακύκλωση δε μπορεί να ολοκληρωθεί εσωτερικά, τα απορρίμματα προωθούνται σε εξειδικευμένες και ειδικά αδειοδοτημένες εταιρίες. Μεταξύ των υλικών που συλλέγονται για ανακύκλωση συμπεριλαμβάνονται σίδηρος και αλουμίνιο, μπαταρίες αυτοκινήτων, χρησιμοποιημένα λιπαντικά, ηλεκτρικές συσκευές, ηλεκτρονικός εξοπλισμός, χαρτί, μπαταρίες για οικιακή χρήση, και μελάνι εκτυπωτών και φωτοαντιγραφικών συσκευών.

Ανακύκλωση Απορριμμάτων

- Σίδηρος και Χάλυβας 4.847
- Χρησ/μενα Πυρίμαχα 1.811
- Χρησ/μενα Ελαστικά 235
- Χρησ/μενα Οχήματα 5
- Άλλο σκραπ (εκτός σιδήρου, χάλυβα, αλουμινίου και καλωδίων) 2.191
- Χρησ/μενα Λάδια (λιπαντικά μηχανών, κιβωτίων μετάδοσης κ.α.) 310
- Επιστροφή Σκυροδέματος (Μονάδες έτοιμου Σκυροδέματος) 126.479
- Άλλα 9.153

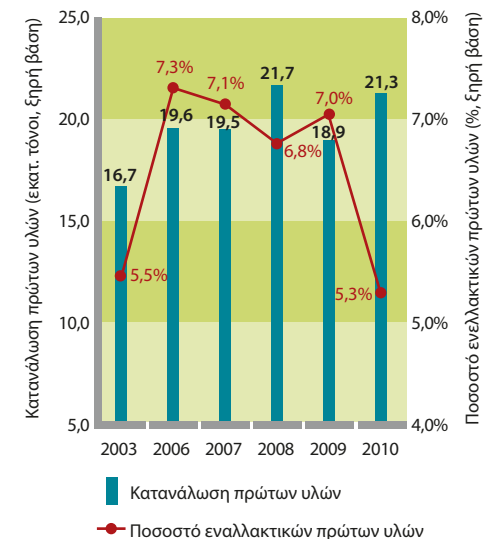
Υλικά που χρησιμοποιήθηκαν - Βιομηχανικά Απορρίμματα¹

¹ Κάθε χρόνο ο υπολογισμός γίνεται βάσει του ποσοστού μετοχικής συμμετοχής του Ομίλου TITAN

- Ιπτάμενη Τέφρα 7,7%
- Ιπτάμενη Τέφρα (ξηρή) 32,2%
- Ιπτάμενη Τέφρα (υγρή) 0,7%
- Επιλείψιμα Σιδήρου 8,4%
- Τέφρα Πυρίτη 1,2%
- Άλλα 5,9%
- Ασβεστόλιθος (παραπροϊόν) 13,4%
- FeSO₄·7H₂O 0,7%
- Υλικά κατεδαφίσεων 3,1%
- Σκόνη κλιβάνου 0,7%
- Βιομηχανική γύψος 3,9%
- Φαγιολίθος 0,1%
- Σκωρία (άλλα) 0,6%
- Σιδηροσκωρία 0,2%
- Σκωρία Μολύβδου 0,2%
- Σκωρία Υψικαμίνων 17,3%
- Τέφρα πυθμένα 3,7%

Κατανάλωση πρώτων υλών και ποσοστό εναλλακτικών πρώτων υλών που χρησιμοποιήθηκαν στην παραγωγή κλίνκερ και τσιμέντου

Κατανάλωση Νερού

Το 2010 η ειδική κατανάλωση νερού ήταν περίπου 362,3 λίτρα/τόνο τσιμέντου. Σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, η κατανάλωση νερού μειώθηκε κατά 19,1%. Στόχος του Ομίλου είναι ο περιορισμός της κατανάλωσης καθ' ολοκληρίαν στον Όμιλο, μέχρι το 2015.

Στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής πολιτικής του Ομίλου, το 2007 ξεκινήσαμε την ανάπτυξη και εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης της κατανάλωσης του νερού σε όλα τα εργοστάσια τσιμέντου που ανήκουν καθ' ολοκληρίαν στον Όμιλο, με σκοπό αυτό να ολοκληρωθεί έως το 2012. Η χαρτογράφηση της διαδρομής του νερού είναι σε εξέλιξη σε κάθε μία από τις εγκαταστάσεις του Ομίλου και θα προσφέρει αξιόπιστη απεικόνιση του διαγράμματος ροής του νερού σε κάθε εργοστάσιο, το ισοζύγιο κατανάλωσης νερού, καθώς επίσης και περιοχές για περαιτέρω βελτίωση. Αυτό είναι το πρώτο βήμα προς ένα αξιόπιστο σύστημα διαχείρισης, παρακολούθησης και αναφοράς του ισοζυγίου κατανάλωσης νερού των εργοστασίων του Ομίλου παρέχοντας επίσης και πληροφορίες για ολόκληρο τον κύκλο του νερού σε κάθε μονάδα.

Ως βασικό μέλος της πρώτης Ομάδας Εργασίας για το Νερό που συστάθηκε τον Ιανουάριο του 2011 στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας CSI του WBCSD, οι προσπάθειές σε αυτόν τον τομέα επικεντρώνονται στα εξής:

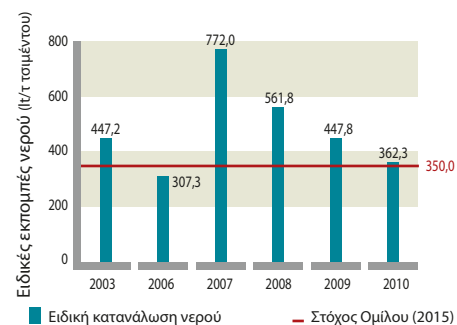
- Αναθεώρηση των βασικών δεικτών επίδοσης για το νερό (KPI's) και έλεγχος επιρροής σε όλους τους συντελεστές παραγωγής αξιοποιώντας την υφιστάμενη εμπειρία και τα σχετικά εργαλεία που έχει ήδη αναπτύξει για το σκοπό αυτό το WBCSD. Κοινός στόχος είναι η ενσωμάτωση αυτών των δεικτών στη λειτουργία των επιχειρήσεων.
- Ανάπτυξη οδηγιών για την αξιολόγηση κινδύνων που σχετίζονται με το νερό.

Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, οι προσπάθειες σε αυτόν τον τομέα απέφεραν τα πρώτα θετικά αποτελέσματα σε δύο από τα εργοστάσια τσιμέντου του Ομίλου, στο Usje της Π.Γ.Δ.Μ. και στη Zlatna Panega της Βουλγαρίας.

Η λειτουργία ενός βελτιωμένου συστήματος παρακολούθησης και η επένδυση στα συστήματα καθαρισμού και ανακύκλωσης του νερού, καθώς και η αναβάθμιση του δικτύου διανομής είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση της κατανάλωσης νερού περισσότερο από 60%.

Στο εργοστάσιο του Pennsuso (Φλόριντα, Η.Π.Α), ο Όμιλος TITAN έκανε μια λεπτομερή χαρτογράφηση της χρήσης νερού, η οποία περιλαμβάνει, πέραν της κατανάλωσης νερού, την υδρογεωλογία και τη διαμόρφωση του υδροφόρου ορίζοντα, στοχεύοντας στην αξιολόγηση της αποτελεσματικής «ανα-κυκλοφορίας» του νερού που χρησιμοποιείται στις διάφορες λειτουργίες (εργοστάσιο τσιμέντου, παραγωγή αδρανών υλικών, ετοιμοί σκυροδέματος και τσιμεντολίθων).

Εργοστάσια παραγωγής και άλεσης τσιμέντου
Κατανάλωση νερού^{1,2}

¹ Ο υπολογισμός βασίστηκε στη μετοχική συμμετοχή του Ομίλου TITAN τη συγκεκριμένη χρονιά

² Ο στόχος του Ομίλου υπολογίστηκε με βάση τη μετοχική συμμετοχή του Ομίλου TITAN το έτος 2009.

Σκόνη

Η σκόνη είναι σημαντικός βιομηχανικός παράγοντας ρύπανσης του περιβάλλοντος. Στα εργοστάσια παραγωγής τσιμέντου, η κυριότερη εστία εκπομπής σκόνης είναι η παραγωγική διαδικασία. Αιωρούμενη σκόνη δημιουργείται ωστόσο και κατά τη μεταφορά των υλικών.

Η συνεχής μέτρηση και παρακολούθηση των εκπομπών αιωρούμενης σκόνης δεν είναι εφικτή. Ο Όμιλος υλοποιεί ένα πρόγραμμα περιοδικών μετρήσεων τόσο για να διαφυλάξει την υγεία των εργαζομένων όσο και για να περιορίσει στο ελάχιστο τις επιπτώσεις στις γειτονικές περιοχές. Πρόσθετη μέριμνα λαμβάνεται για τη διασφάλιση της σωστής συντήρησης και της βέλτιστης λειτουργίας των μηχανημάτων και του εξοπλισμού, καθώς και για την αυστηρή εφαρμογή των κανόνων που διέπουν τη μεταφορά υλικών τόσο στο χώρο του εργοστασίου όσο και έξω από αυτόν.

Το 2010 οι συνολικές εκπομπές σκόνης ήταν 1.866 τόνοι, ενώ οι ειδικές εκπομπές ήταν 153,6g/τόνο κλίνκερ. Ο αναθεωρημένος στόχος για το 2015 είναι να περιορισθεί η εκπομπή σκόνης σε 95g/τόνο κλίνκερ.

Μία αύξηση των εκπομπών σκόνης κατά 10% καταγράφεται το 2010 σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Οι συχνές και μη συνηθισμένες διακοπές και επανεκκινήσεις της λειτουργίας των εργοστασίων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους δεν επέτρεψαν τη βέλτιστη δυνατή λειτουργία και αξιοποίηση του εξοπλισμού αποκονίωσης με αποτέλεσμα την αύξηση των εκπομπών.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, ο Όμιλος TITAN έκανε σημαντικές επενδύσεις σε νέες τεχνολογίες για να μειώσει τις εκπομπές αυτές. Τα ηλεκτροστατικά φίλτρα (ESP) των κλιβάνων είτε αναβαθμίστηκαν σε υβριδικά φίλτρα, είτε αντικαταστάθηκαν πλήρως από σακκόφίλτρα (στα εργοστάσια στο Καμάρι, την Πάτρα και τη Zlatna Panega). Περαιτέρω αναβαθμίσεις έχουν εγκριθεί και θα υλοποιηθούν εντός των επομένων ετών στα εργοστάσια της Αλεξάνδρειας, του Beni Suef και του Roanoke. Έχουν ενταθεί επίσης οι προσπάθειες για σωστή συντήρηση του υπάρχοντος εξοπλισμού ελέγχου της σκόνης ώστε να επιτευχθεί ο στόχος που έχει τεθεί για το 2015.

Εργοστάσια παραγωγής τσιμέντου
Εκπομπές σκόνης^{1,2}

¹ Οι ειδικές εκπομπές κάθε χρονιάς υπολογίστηκαν με βάση τη μετοχική συμμετοχή του Ομίλου TITAN το έτος 2009.

² Ο στόχος του Ομίλου υπολογίστηκε με βάση τη μετοχική συμμετοχή του Ομίλου TITAN το έτος 2009.

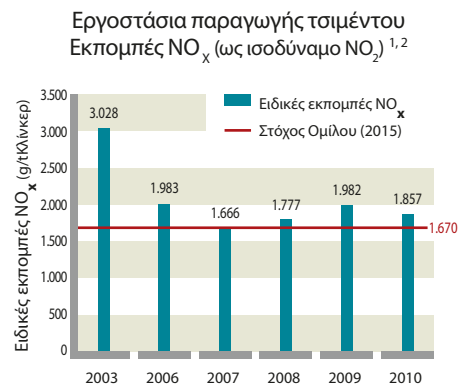
Εκπομπές αερίων

NO_x

Η καύση σε υψηλές θερμοκρασίες οδηγεί στη δημιουργία και εκπομπή οξειδίων του αζώτου (NO_x). Επιστημονικές μελέτες έχουν καταδείξει ότι το άζωτο οδηγεί στη δημιουργία όξινης βροχής και αιθαλομίχλης.

Το 2010, οι εκπομπές NO_x ήταν 22.561 τόνοι, ενώ οι ειδικές εκπομπές ήταν 1.857g/τόνο κλίνκερ. Όπως και στην περίπτωση των εκπομπών σκόνης, οι εκπομπές αυτές ήταν εντός των ορίων που καθορίζονται στους περιβαλλοντικούς όρους των επιμέρους αδειών λειτουργίας.

Ο αναθεωρημένος στόχος του Ομίλου TITAN για το 2015 είναι ο περιορισμός των εκπομπών αυτών σε 1.670g/τόνο κλίνκερ, ή μείωση κατά 45% σε σύγκριση με το 2003.

¹ Οι ειδικές εκπομπές υπολογίζονται βάσει της παραγωγικής δυναμικότητας του Ομίλου TITAN το 2009.
² Ο στόχος του Ομίλου υπολογίστηκε με βάση τη μετοχική συμμετοχή του Ομίλου TITAN το έτος 2009.

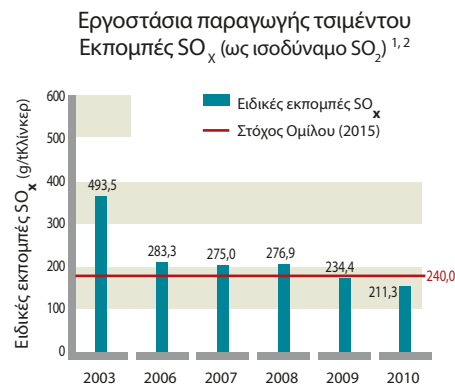
SO_x

Η παρουσία θείου (S) στις πρώτες ύλες είναι η πρωταρχική πηγή εκπομπών οξειδίων του θείου (SO_x), οι οποίες συνδέονται άμεσα με τη δημιουργία όξινης βροχής. Είναι συνεπώς ζωτικής σημασίας να περιορισθούν οι εκπομπές αυτές στο ελάχιστο δυνατό.

Το 2010 οι εκπομπές SO_x ήταν 2.567 τόνοι, ενώ οι ειδικές εκπομπές ήταν 211,3g/τόνο κλίνκερ. Για μια ακόμη χρονιά, σε πολλά εργοστάσια του Ομίλου, οι εκπομπές SO_x ήταν αμελητέες, ενώ σε κάθε περίπτωση ήταν πολύ χαμηλότερες από εκείνες που επιτρέπουν οι περιβαλλοντικοί όροι των αδειών λειτουργίας.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν τις νέες εξαγορές, τις αλλαγές μετοχικής σύνθεσης και τις νέες γραμμές παραγωγής που άρχισαν να λειτουργούν το 2004, ο αναθεωρημένος στόχος του Ομίλου TITAN για τις εκπομπές SO_x είναι 240g/τόνο κλίνκερ, με ορίζοντα επίτευξης έως το 2015.

Στόχος του Ομίλου είναι να διατηρήσει και να βελτιώσει στο μέλλον τις ήδη καλές επιδόσεις του στον τομέα αυτό.

¹ Οι ειδικές εκπομπές υπολογίζονται βάσει της παραγωγικής δυναμικότητας του Ομίλου TITAN το 2009.
² Ο στόχος του Ομίλου υπολογίστηκε με βάση τη μετοχική συμμετοχή του Ομίλου TITAN το έτος 2009.

Διαχείριση Λατομείων και Βιοποικιλότητα

Η κατάλληλη διαχείριση και προστασία της βιοποικιλότητας έχει αναδειχθεί πλέον παγκόσμια ως το σημαντικότερο ζήτημα για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα μετά την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Ο ΤΙΤΑΝ έχει αναλάβει σχετική δράση για την προστασία της βιοποικιλότητας τόσο σε παγκόσμιο και κλαδικό, όσο και σε τοπικό επίπεδο. Στο πλαίσιο της συλλογικής κλαδικής προσπάθειας με την Πρωτοβουλία CSI δύο βασικοί δείκτες μέτρησης των επιδόσεων (KPIs) υιοθετήθηκαν και ενσωματώθηκαν στους ετήσιους Απολογισμούς μετά από σχετική διαβούλευση. Οι δείκτες αυτοί εξειδικεύουν και αντικαθιστούν τους συναφείς δείκτες του GRI αποδίδοντας καλύτερα τις ιδιαιτερότητες του κλάδου και ορίζονται ως εξής:

KPI 1: Αριθμός ενεργών λατομείων που βρίσκονται εντός, περιλαμβάνουν ή είναι παρακείμενα σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως υψηλής αξίας βιοποικιλότητας (όπως ορίζονται από το GRI EN11) και

KPI 2: ποσοστό (%) των εγκαταστάσεων με υψηλή αξία βιοποικιλότητας (σύμφωνα με το KPI 1) όπου υλοποιούνται σχέδια διαχείρισης της βιοποικιλότητας.

Σύμφωνα με αυτούς τους δείκτες, ο αριθμός των ενεργών λατομείων του Ομίλου ΤΙΤΑΝ που περιλαμβάνονται ή γειτνιάζουν με περιοχές υψηλής αξίας βιοποικιλότητας ανέρχεται σε πέντε λατομεία συνολικά έναντι τριών που είχαν αναφερθεί το 2009. Η διαφορά αυτή οφείλεται στην εξαγορά δύο νέων λατομείων στην Ελλάδα που βρίσκονται εντός μιας προστατευμένης από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Natura της Ε.Ε.

Οι πρωτοβουλίες του ΤΙΤΑΝΑ για την προστασία της βιοποικιλότητας σε τοπικό επίπεδο καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα δράσης όπως:

- Εφαρμογή των κατευθυντήριων οδηγιών για την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων, την ανάπτυξη προγραμμάτων αποκατάστασης λατομείων

και την διάδοση βέλτιστων πρακτικών διαχείρισης της βιοποικιλότητας όπως ακολούθως:

- Λατομείο Pennsuso, Miami Dade, Φλόριντα (Η.Π.Α): Σύμφωνα με τη νέα άδεια εξόρυξης (Απρίλιος 2010) και στο πλαίσιο του Σχεδίου για το Lake Belt, που εκπόνησε το Σώμα Μηχανικών του Στρατού των Η.Π.Α, ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ αποκαθιστά συστηματικά τις περιοχές των παραλίμνιων ζωνών στις λίμνες που δημιουργούνται από την εξόφληση των λατομείων και στα παρακείμενα έλη απομακρύνοντας τα εξωτικά είδη δένδρων και αποκαθιστώντας την ενδημική χλωρίδα. Ταυτόχρονα, λαμβάνει ειδική μέριμνα για όλα τα είδη πανίδας που εντοπίζονται και ειδικότερα για εκείνα που θεωρούνται προστατευόμενα.
- Λατομείο «Center Sand» Ορλάντο, Φλόριντα (Η.Π.Α): Ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ έκανε μετεγκατάσταση του πληθυσμού της χελώνας Gopher Tortoise που ανήκει στον κατάλογο προστατευόμενων ειδών, σε ένα καινούργιο καταφύγιο, για προστασία από μελλοντικές εξορυκτικές δραστηριότητες. Η παρακολούθηση και αξιολόγηση της προσπάθειας αυτής είναι συνεχής.
- Λατομείο Zlatna Panega (Βουλγαρία): Με πρωτοβουλία και συντονισμό του Ομίλου ΤΙΤΑΝ, αξιολογήθηκε η υφιστάμενη κατάσταση από εξειδικευμένους ανεξάρτητους συμβούλους στο λατομείο ασβεστολιθίου και μάργας μέρος του οποίου βρίσκεται εντός προστατευόμενης περιοχής σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Natura της Ε.Ε. Εκπονήθηκε και είναι ήδη σε εξέλιξη ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα μετεγκατάστασης ενός είδους άγριας ορχιδέας από το χώρο επέκτασης του λατομείου σε παρακείμενη περιοχή μελλοντικής αποκατάστασης (δημιουργία καταφυγίου άγριας ζωής).

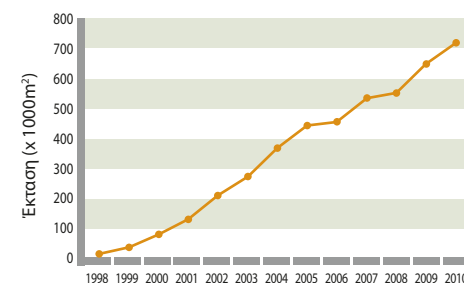
- Νέο εργοστάσιο τσιμέντου στην Αλβανία: Ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ ήδη υλοποιεί ένα σχέδιο αναδάσωσης συνολικής έκτασης 2.500 στρεμμάτων.

- Λατομεία ποζολάνης που λειτουργούν εντός περιοχών Natura στη νήσο Μήλο και στην Πέλλα (Βόρεια Ελλάδα): ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ ήδη εφαρμόζει μέτρα για την προστασία της οχιάς της Μήλου και της μεσογειακής φώκιας ενώ έχει αναθέσει μελέτη αξιολόγησης της βιοποικιλότητας για την καταγραφή των «αρχικών συνθηκών αναφοράς» στη Μήλο και στην Πέλλα ειδικότερα για τους πληθυσμούς πουλιών.

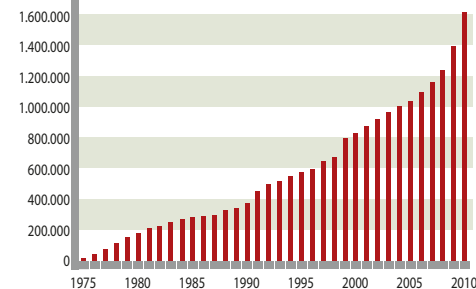
- Λατομείο Αρτιμες (εργοστάσιο τσιμέντου στην Πάτρα): ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ ολοκλήρωσε πρόσφατα μελέτη αξιολόγησης της βιοποικιλότητας βάσει της υλοποιούμενης σταδιακής αποκατάστασης της φυσικής διαδοχής και της φυτικής ποικιλότητας της λατομικής περιοχής.

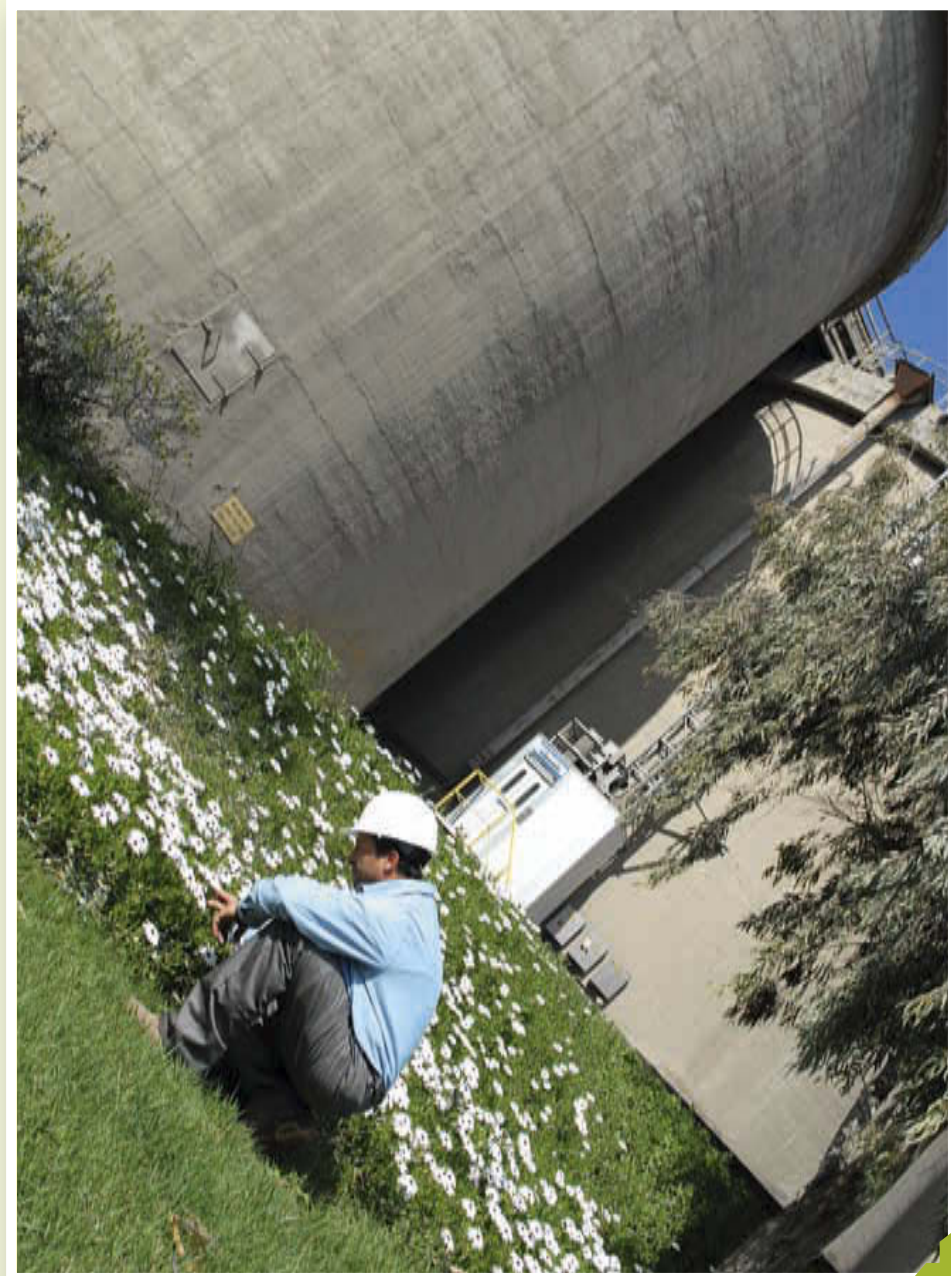
Ο ΤΙΤΑΝ παράλληλα προωθεί συστηματικά τη δενδροφύτευση και την αποκατάσταση περιοχών τόσο εντός των λατομείων όσο και σε περιοχές υπο αναδάσωση. Ο συνολικός αριθμός δένδρων που έχουν φυτευθεί μέχρι σήμερα μόνο στην Ελλάδα ανέρχεται σε 1.650.000 δένδρα. Επιπροσθέτως έχουν αποκατασταθεί περισσότερα από 700 στρέμματα με τη μέθοδο της «υδροσποράς».

Αποκατάσταση λατομείων με τη μέθοδο της Υδροσποράς

Συνολικός αριθμός δένδρων που φυτεύτηκαν από τον ΤΙΤΑΝΑ ή δόθηκαν σε τρίτους (σωρευτικό)

Κοινή πρωτοβουλία για τη βιώσιμη ανάπτυξη

σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Τεχνολογίας της Μασσαχουσέτης (MIT) για την ανάλυση του κύκλου ζωής των κατασκευών από σκυρόδεμα

Η.Π.Α.

Η.Π.Α

- > Μείωση κατανάλωσης τσιμέντου στο σκυρόδεμα οικιακής χρήσης
- > Χρήση βιομάζας ως καυσίμου στο εργοστάσιο του Roanoke
- > Πιστοποίηση κατά Green Star
- > Προστασία της βιοποικιλότητας στους υδροβιότοπους της Φλόριντα

Περισσότερα από 360.000 δέντρα

από τα φυτώριά μας δωρήθηκαν για αναδασώσεις σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας από το 2007

Ελλάδα

- > Μείωση κατανάλωσης νερού
- > Μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του εργοστασίου στο Καμάρι
- > Βιώσιμη ανάπτυξη του κλάδου Σκυροδέματος

Εκπομπή **2.000** λιγότερων τόνων CO₂ από πρωτοβουλίες ανακύκλωσης σκυροδέματος

310
στρέμματα
αναδασώθηκαν
στην Αλβανία

Π.Γ.Δ.Μ.

- > Προστασία οικοσυστήματος στο Usje, Π.Γ.Δ.Μ.
- > "Η περίπτωση του καναλιού στο Usje"

Σερβία
Κόσοβο
Αλβανία
Π.Γ.Δ.Μ.
Ελλάδα

Τουρκία

Αίγυπτος

Βουλγαρία

- > Αξιοποίηση εναλλακτικών καυσίμων και συμβολή στις τοπικές κοινότητες
- > Προστασία της βιοποικιλότητας στη Zlatna Panega

€4,8 εκατ. είναι το κόστος της επένδυσης στο εργοστάσιο Zlatna Panega για τη μείωση κατά 36% της χρήσης συμβατικών καυσίμων

Μείωση του αποτυπώματος άνθρακα στο εργοστάσιο Καμαρίου

Η αξιοποίηση των εναλλακτικών καυσίμων στην παραγωγή τσιμέντου αποτελεί βέλτιστη πρακτική για την ανάκτηση ενέργειας από τα απορρίμματα, συμπληρώνοντας αποτελεσματικά την ανακύκλωση των αστικών και βιομηχανικών απορριμμάτων. Η διαδικασία αυτή προσφέρει μια ασφαλή και ορθή λύση σε ένα μείζον κοινωνικό πρόβλημα, με χαμηλό κόστος για τη διαχείριση των απορριμμάτων, ενώ ταυτόχρονα μειώνει σημαντικά τις παγκόσμιες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) χωρίς ουδεμία αρνητική επίπτωση στις εκπομπές από τη διαδικασία παραγωγής ή στην ποιότητα του τελικού προϊόντος. Επιπλέον, διεξάγεται με ασφαλή τρόπο, χωρίς να επηρεάζει την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων ή των κατοίκων των γειτονικών περιοχών.

Το εργοστάσιο βιολογικής επεξεργασίας λυμάτων στην Ψυττάλεια, ένα από τα μεγαλύτερα της Ευρώπης αλλά και παγκοσμίως, είναι το κύριο εργοστάσιο βιολογικής επεξεργασίας λυμάτων στην ευρύτερη περιοχή των Αθηνών, όντας ο αποδέκτης περίπου 730.000 μ³/ημέρα κατά μέσο όρο. Ένα σημαντικότατο ζήτημα υπήρξε η ασφαλής και αξιόπιστη διάθεση της ιλύος των λυμάτων. Μέχρι πρόσφατα, η μόνη προβλεπόμενη λύση ήταν η ταφή της ιλύος, δημιουργώντας μεγάλη όχληση στις γειτονικές κοινότητες.

Η ιλύς των λυμάτων μπορεί πλέον να χρησιμοποιηθεί ως εναλλακτικό καύσιμο στη διαδικασία παραγωγής κλίνκερ στο εργοστάσιο στο Καμάρι. Μια νέα εγκατάσταση κατασκευάστηκε το Νοέμβριο του 2008 για την καύση της ξηράς ιλύος. Η άδεια που αφορά την ξηρά ιλύ, δόθηκε το 2007 και βασίζεται στην Οδηγία περί Καύσεως Απορριμμάτων (2000/76/EC).

Η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων εκπονήθηκε από ανεξάρτητη εταιρία μελετητών και το περιεχόμενό της συζητή-

θηκε εκτενέστατα με τις τοπικές δημοτικές αρχές, το συμβούλιο της Περιφέρειας και το προσωπικό του εργοστασίου για να διασφαλισθεί η συναίνεση πριν εκδοθεί η άδεια. Το Πανεπιστήμιο Αθηνών συνεισέφερε στην όλη διαδικασία για να επιτευχθεί καλύτερη κατανόηση των επιπτώσεων της διαδικασίας αξιοποίησης της ιλύος.

Το 2010 ο Όμιλος αξιοποίησε περίπου 15.500 τόνους και έτσι μείωσε τις απαιτήσεις για ορυκτά καύσιμα κατά 5.000 τόνους ετησίως μειώνοντας αντίστοιχα τις εκπομπές CO₂ κατά 18.000 τόνους. Ταυτόχρονα συνεισέφερε στην επίλυση ενός χρόνιου κοινωνικού προβλήματος προσφέροντας μια πάγια λύση για την ασφαλή και αξιόπιστη διάθεση της ιλύος από το εργοστάσιο βιολογικής επεξεργασίας λυμάτων της Αθήνας.

Ένα παράδειγμα όπου όλοι οι συμ-μέτοχοι οφελήθηκαν συμβάλλοντας ταυτόχρονα στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου.

Βιωσιμότητα σκυροδέματος

Το σκυροδέμα είναι το δεύτερο σε κατανάλωση υλικό στον κόσμο, μετά το νερό και χρησιμοποιείται για την κατασκευή υποδομών (σπίτια, γέφυρες, δρόμοι, σχολεία, νοσοκομεία, κλπ.). Έχει αποδειχθεί ότι είναι ένα υλικό που συνεισφέρει κατά πολύ στη βιώσιμη ανάπτυξη και έχει πολλά συγκριτικά πλεονεκτήματα έναντι άλλων υλικών (π.χ. στην ενεργειακή αποδοτικότητα των κτιρίων). Εν τούτοις, στην κατασκευή των υποδομών και στο τέλος του κύκλου ζωής τους παράγονται απορρίμματα για τα οποία η κοινωνία μας πρέπει να βρει κατάλληλους τρόπους διαχείρισης.

Μέσω της συμμετοχής στην Πρωτοβουλία CSI, ο Όμιλος συμμετέχει ενεργά στην εξεύρεση τρόπων επαναχρησιμοποίησης ή ανακύκλωσης του σκυροδέματος, όπως

για παράδειγμα ως αδρανές υλικό σε έργα κατασκευών ή σε οδικά έργα.

Κατά τα τελευταία χρόνια, ο Όμιλος TITAN βρήκε μια καινοτόμο λύση – ένα ακόμη βήμα στην αλυσίδα προσφοράς – για τη διάθεση του επιστρεφόμενου σκυροδέματος. Όλη η ποσότητα επιστρεφόμενου σκυροδέματος από τα εργοστάσια της INTERBETON, θυγατρικής του Ομίλου, στις νομαρχίες Αττικής, Θεσσαλονίκης και Αχαΐας, χρησιμοποιείται ως εναλλακτική πρώτη ύλη στην παραγωγή τσιμέντου, με πολλαπλά ωφέλη:

- Εξοικονόμηση μη ανανεώσιμων ορυκτών πρώτων υλών για την παραγωγή τσιμέντου.
- Μείωση του χώρου που απαιτείται για την ταφή απορριμμάτων.

- Μείωση των εκπομπών CO₂ κατά τη διαδικασία παραγωγής, δεδομένου ότι ένα μέρος του παραγόμενου σκυροδέματος αποτελείται από τσιμέντο, το οποίο είναι ελεύθερο από CO₂. Μόνο το 2010, χρησιμοποιώντας άνω των 50.000 τόνων ενισχυμένου σκυροδέματος, εξοικονομήθηκαν περισσότεροι από 2.000 τόνοι άνθρακα.

Στόχος του Ομίλου είναι να αναδείξει επίσης λύση στο πρόβλημα της διαχείρισης των απορριμμάτων από την παραγωγή του σκυροδέματος για τους πελάτες με τους οποίους συνεργάζεται. Επιπλέον, στο μέλλον, τα εργοστάσια παραγωγής τσιμέντου θα μπορέσουν ενδεχομένως να ανακυκλώνουν το σκυροδέμα από τις κατεδαφίσεις, επιλύοντας με αυτό τον τρόπο το πρόβλημα διαχείρισης και αυτού του είδους των απορριμμάτων.

Εξοικονόμηση νερού στις εγκαταστάσεις ΤΙΤΑΝ στην Πάτρα

Το νερό αναγνωρίζεται ευρύτατα σήμερα ως ένα από τα βασικά ζητήματα για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ το έχει αναγνωρίσει αυτό εδώ και αρκετά χρόνια και από το 2007 έθεσε συγκεκριμένους στόχους για να βελτιώσει τη διαχείριση και την κατανάλωση του νερού στις δραστηριότητές του.

Ένα πρακτικό παράδειγμα είναι το εργοστάσιο στην Πάτρα, όπου από το 2008, έχει αναληφθεί μια μακροπρόθεσμη πρωτοβουλία ώστε να μειωθεί η ποσότητα του νερού που αντλείται από τις γεωτρήσεις για την

λειτουργία του εργοστασίου. Για το σκοπό αυτό, υλοποιήθηκαν διάφορα έργα υποδομής, όπως ανακαίνιση του μεγαλύτερου μέρους του δικτύου. Επίσης οι αντλίες, οι οποίες οδηγούσαν συχνά σε υπερχειλίση και σπατάλη του νερού, το 2010 έχουν πλέον ηλεκτρονικό μετρητή ροής νερού. Αυτά τα μέτρα είχαν σαν αποτέλεσμα σημαντική μείωση της ποσότητας του νερού που αντλείται από τις γεωτρήσεις, επιτυγχάνοντας μείωση στην κατανάλωση του νερού κατά 40% σε σχέση με το 2007.

Κατανάλωση νερού γεωτρήσεων στο εργοστάσιο Πατρών

	2007	2008	2009	2010
Συνολική Κατανάλωση (μ ³)	668.982	533.547	382.008	365.735
Ειδ. Κατανάλωση Νερού (μ ³ /τ τσιμέντου)	448,8	309,7	241,6	260,4

Εργοστάσιο ΤΙΤΑΝ, Πάτρα, Ελλάδα

Συλλογικές πρωτοβουλίες

Το 2010, ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ δεσμεύθηκε να στηρίξει και να συνεργαστεί με την "Ομάδα Περιβαλλοντικής Δράσης" στη Δυτική Θεσσαλονίκη, ανταποκρινόμενος θετικά στην πρόσκληση των τοπικών αρχών για συμμετοχή σε ένα συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας «LIFE+», σε συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και το Ελληνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΚΕΤΑ).

Στόχος του προγράμματος είναι η μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην περιοχή της δυτικής Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με τους στόχους που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι το έτος 2020. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, έχουν ενώσει τις δυνάμεις τους και άλλες βιομηχανίες που λειτουργούν στην περιοχή, όπως τα Ελληνικά Πετρέλαια, η ΣΙΔΕΝΟΡ και η ΜΑΒΙΣΩ.

Το πρόγραμμα αποσκοπεί στα εξής :

- > Χρήση κινητού σταθμού για τη μέτρηση των επιπέδων ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην περιοχή και δημιουργία βάσης δεδομένων για την ατμοσφαιρική ρύπανση
- > Καταγραφή των εκπομπών αερίων από τις βιομηχανίες που λειτουργούν στην περιοχή
- > Δημιουργία εργαλείων για τον εντοπισμό των πηγών εκπομπών και,
- > Παροχή τεχνογνωσίας προς τις μικρές επιχειρήσεις ώστε να μειώσουν κι εκείνες τις εκπομπές αερίων

Συλλογική Δράση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στον κλάδο Σκυροδέματος

Το 2009, οι μεγαλύτερες ενώσεις του κλάδου σκυροδέματος στις Η.Π.Α αποφάσισαν να συνεργαστούν σε ένα κοινό πρόγραμμα για τη βιώσιμη ανάπτυξη του κλάδου, την «Κοινή Πρωτοβουλία για τη Βιωσιμότητα». Αυτή η κοινή προσπάθεια εστιάζεται στην υλοποίηση ενός κοινού οράματος για το σκοπό αυτό.

Μετά την υπογραφή ενός Συμφώνου Συνεργασίας που περιγράφει το κοινό όραμα για ένα βιώσιμο μέλλον στον κλάδο ξεκίνησε η υλοποίηση του συγκεκριμένου εγχειρήματος.

Το σκυρόδεμα έχει πολλές εφαρμογές στο σύγχρονο κόσμο. Είναι το πιο σημαντικό υλικό κατασκευής. Όλα τα τμήματα του κλάδου σκυροδέματος και οι κοινωνίες έχουν συμφέρον σε αυτό το υλικό, αλλά επίσης και στο να κατανοήσουν πώς να το παράγουν και να το χρησιμοποιούν συνετά και αποτελεσματικά.

Για να αυξηθεί η βιωσιμότητα του κλάδου και των προϊόντων του, πρέπει να αναζητηθούν και να διερευνηθούν όλες οι διαστάσεις του - τεχνικές, ρυθμιστικές και εμπορικές - υπό το πρίσμα της βιώσιμης ανάπτυξης. Συμφωνήθηκε ότι η συνεργασία για ένα κοινό όραμα είναι ο μόνος τρόπος που θα οδηγήσει τον κλάδο σε πραγματικές λύσεις που δημιουργούν βιώσιμη αξία και εν τέλει βοηθούν τη σαφή και ορθή κατανόηση του κλάδου και των προϊόντων του.

Οι προτεραιότητες που έθεσε η Πρωτοβουλία αποσκοπούν ειδικότερα στα εξής:

- > Ανάπτυξη μιας κοινής ταυτότητας του κλάδου («Ένα πρόσωπο προς τον κόσμο»)
- > Υλοποίηση του κοινού οράματος για τη βιωσιμότητα του κλάδου
- > Συγκέντρωση πόρων και ελαχιστοποίηση των επικαλύψεων για την υλοποίηση αυτού του οράματος
- > Πλήρη τεκμηρίωση των αναφορών και της επικοινωνίας που αφορούν τα θέματα βιώσιμης ανάπτυξης του κλάδου, ώστε να επιτυγχάνεται η απόλυτη διαφάνεια
- > Συντονισμός επικοινωνίας και αποτελεσματική αλληλεπίδραση με τους κύριους συμ-μετόχους

Οι συμμετέχοντες στην Πρωτοβουλία τονίζουν ότι :

“Ο ολοκληρωμένος τρόπος σκέψης μας θα εστιάσει στις κοινωνικές αξίες που παρέχουν οι κατασκευές από σκυρόδεμα, δηλαδή αποδοτικότητα πόρων, ασφάλεια, χρηματοοικονομική υπευθυνότητα, λειτουργική συνέχεια, αισθητικό αποτέλεσμα, κοινωνική συνεκτικότητα και μείωση των υποπροϊόντων”.

Ένα από τα πρώτα προγράμματα μεγάλης κλίμακας που προώθησε η Κοινή Πρωτοβουλία για τη Βιωσιμότητα το 2010, ήταν η συνεργασία με το Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Μασσαχουσέτης (MIT) για μία πλήρη ανάλυση του κύκλου ζωής των προϊόντων σκυροδέματος.

Βελτίωση της βιωσιμότητας του σκυροδέματος

Ο ΤΙΤΑΝ μαζί με άλλες εταιρίες όπως η BASF συνεργάστηκαν για την ανάπτυξη ενός μείγματος σκυροδέματος που διαθέτει αφ'ε-νός τις επιθυμητές πλαστικές ιδιότητες για ευκολία τοποθέτησης από τον κατασκευαστή και, αφ'ετέρου τις ιδιότητες του ενισχυμένου σκυροδέματος για την εκπλήρωση των προ-ϋποθέσεων των οικοδομικών κανονισμών, ενώ παράλληλα μειώνει τις επιπτώσεις του προϊόντος στο περιβάλλον. Αυτό ήταν ένα ειδικό και μοναδικό έργο για το σκυρόδεμα που υλοποιήθηκε στη Φλόριντα των Η.Π.Α συνδυάζοντας τη χρήση υλικών παρασκευής σκυροδέματος, των πρακτικών κατασκευής, την εφαρμογή οικολογικά αποτελεσματικών εργαλείων και μεθοδολογιών ανάλυσης και κανονισμών για την παροχή μετρήσιμων βιώσιμων ωφελειών στις κατασκευές σκυροδέματος.

Οι επιδόσεις του νέου προϊόντος προσαρμόστηκαν ώστε να ληφθούν υπ' όψιν οι καιρικές συνθήκες, οι συνθήκες του περιβάλλοντος χώρου αλλά και οι συνθήκες τοποθέτησης με τη χρήση χημικών προσμίκτων, συμπεριλαμβανομένων και επιταχυντών υπό συνθήκες

ψυχρού καιρού. Το πρότυπο από τον έλεγχο του σκυροδέματος βαθμολογήθηκε με άριστα βάσει της τυπικής απόκλισης και του συντελεστού μεταβλητότητας των δοκιμών καταπόνησης. Το έργο αυτό ανέδειξε τη χρησιμότητα της οικο-αποτελεσματικής μεθοδολογίας ανάλυσης στην ποσοτικοποίηση της περιβαλλοντικής εξοικονόμησης σε τομείς όπου υπάρχουν επιπτώσεις, όπως η ενέργεια, οι εκπομπές, η χρήση γης, η κατανάλωση πόρων, οι πιθανότητες κινδύνου, οι πιθανότητες τοξικότητας και η εξοικονόμηση γλυκού νερού.

Το μειωμένο περιβαλλοντικό αποτύπωμα αυτού του βελτιστοποιημένου μείγματος σκυροδέματος προσφέρει μεγάλες δυνατότητες στον κατασκευαστή διότι έχει την ευχέρεια να προσφέρει στους πελάτες του ένα πραγματικά πιο φιλικό για το περιβάλλον και μακροπρόθεσμα βιώσιμο σπίτι από την αρχή.

Χρήση βιομάζας ως καυσίμου στο Roanoke

Ο ΤΙΤΑΝ προχώρησε στην επένδυση για την λειτουργία ενός συστήματος αξιοποίησης εναλλακτικού καυσίμου από βιομάζα που χρησιμοποιείται τόσο στον θάλαμο ξήρανσης όσο και στον κύριο καυστήρα. Ο στόχος του έργου ήταν η μείωση της ποσότητας άνθρακα που καταναλώνεται στο εργοστάσιο. Τα αρχικά αποτελέσματα της λειτουργίας του συστήματος ήταν πολύ καλά και συμβάλλουν στην επίτευξη του απώτερου στόχου για μείωση της κατανάλωσης ορυκτών καυσίμων χωρίς παράλληλα να επηρεάζεται η ποιότητα του προϊόντος ή να αυξάνονται οι εκπομπές. Η επιτυχία αυτού του έργου βοηθά στη σύγκλιση με τους στόχους που έχει θέσει ο Όμιλος για το 2017.

Πιστοποίηση παραγωγικών δραστηριοτήτων με το πρόγραμμα Green Star

Ο τομέας έτοιμου σκυροδέματος του Ομίλου ΤΙΤΑΝ στη Βιρτζίνια των Η.Π.Α συνεργάστηκε με την Εθνική Ένωση Έτοιμου Σκυροδέματος (NRMCA) με σκοπό να διακριβώσει την περιβαλλοντική απόδοση κάθε μονάδας, ενώ

Η.Π.Α.

ταυτόχρονα ανέπτυξε και έθεσε στόχους συνεχούς βελτίωσης, μία προσπάθεια που αναδεικνύει τη δέσμευση του Ομίλου για ανάληψη πρωτοβουλιών για την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Το πρόγραμμα Green Star της NRMCA, δημιουργήθηκε για να δώσει στη βιομηχανία έτοιμου σκυροδέματος ένα εξειδικευμένο πρόγραμμα για τον συγκεκριμένο τομέα, καθώς και τα μέσα που θα υποστηρίξουν την προσπάθεια του κλάδου για βέλτιστη περιβαλλοντική διαχείριση.

Το πρόγραμμα Green Star απαιτεί την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης (EMS), που αποτελείται από τεκμηριωμένα προγράμματα που προσδιορίζουν τις επιπτώσεις και διασφαλίζουν τη συνεχή βελτίωση μέσω της μείωσης των επιπτώσεων αυτών. Απαιτεί επίσης, συγκεκριμένα βήματα και διαδικασίες για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί, καθώς και την ανάπτυξη διαδικασιών που ποσοτικοποιούν την απόδοση των διαφόρων προγραμμάτων έναντι των στόχων που εμπεριέχονται στο σχέδιο διαχείρισης. Τρεις μονάδες του ΤΙΤΑΝΑ στις Η.Π.Α. έλαβαν το πιστοποιητικό Green Star μέχρι τώρα, ενώ στα μελλοντικά σχέδια υπάρχει πλάνο για απόκτηση αντίστοιχου πιστοποιητικού από άλλες μονάδες κάθε χρόνο μέχρι την ένταξη του συνόλου των μονάδων αυτών στο σύστημα διαχείρισης.

Προστασία και ανάδειξη της βιοποικιλότητας στους υδροβιότοπους της Φλόριντα

Οι δραστηριότητες του Ομίλου TITAN στο Pennsuso της Φλόριντα βρίσκονται εντός της περιοχής Lake Belt στην κομητεία Miami Dade. Η περιοχή αυτή γειτνιάζει με τον Εθνικό Δρυμό Everglades και τις συνδεδεμένες Ζώνες Προστασίας Υδάτινων Πόρων και ιστορικά έχει χαρακτηριστεί ως «υγρολίβαδο». Πέραν των ανθρωπογενών οχλήσεων στην περιοχή Lake Belt κατά τα τελευταία 40 έτη, οι εκτάσεις υγρολίβαδων της περιοχής έχουν σταδιακά μετατραπεί σε δάση όπου κυριαρχούν εξωτικά είδη δένδρων όπως η Melaleuca και το αυστραλιανό πεύκο (*Casurina equestifolia*).

Ως μέρος της νέας άδειας εξόρυξης (Απρίλιος 2010) και της άδειας διαχείρισης υδροβιότοπων, ο TITAN θα αποκαταστήσει περίπου 1.000 στρέμματα στον περιβάλλοντα χώρο των λατομείων ασβεστολίθου, στοχεύοντας στην προστασία και ανάδειξη της βιοποικιλότητας στους υδροβιότοπους που έχουν αναπτυχθεί στις «παραλίμνιες» ζώνες των ανενεργών λατομείων.

Η περιοχή της παράκτιας ζώνης είναι ένα έλος με γλυκό νερό όπου κυριαρχούν το βούρλο, αυτόχθονα και εξωτικά είδη. Η κορυφή της όχθης της παραλίμνιας ζώνης κυριαρχείται από το εξωτικό Αυστραλιανό πεύκο (*Casuarina equisetifolia*). Το πρώτο μέτρο ήταν να αφαιρεθούν από την περιοχή όλα τα εξωτικά και ανεπιθύμητα είδη ώστε να επιτραπεί ο εκ νέου αποικισμός από τα αυτόχθονα είδη και να αυξηθούν οι βιότοποι τροφοληψίας για τα καλοβατικά πτηνά. Σύμφωνα με το σχέδιο, όλα τα εξωτικά είδη αφαιρέθηκαν από την περιοχή αποκατάστασης κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2010 και ο TITAN θα συνεχίσει τη συντήρηση έως το 2013.

Ο TITAN ανέλαβε επιπλέον εθελοντικά την πρωτοβουλία να δημιουργήσει εντός της ιδιοκτησίας του μια ειδική περιοχή έρευνας και επίδειξης των εφαρμογών προστασίας της βιοποικιλότητας για τις παραλίμνιες περιοχές. Στόχος του έργου επίδειξης είναι να δοκιμαστεί η αποτελεσματικότητα του εναλλακτικού σχεδιασμού πριν εφαρμοσθεί στην ευρύτερη περιοχή της Lake Belt.

Οι νέες παραλίμνιες όχθες θα έχουν τώρα μια ζώνη με νερό χαμηλής στάθμης για τη διατροφή των καλοβατικών πτηνών, συμπε-

ριλαμβανομένου ενός καταφυγίου με ψάρια που χρησιμεύουν ως λεία για τα καλοβατικά πτηνά κατά τις περιόδους ξηρασίας. Ο TITAN θα παρακολουθεί στενά τον πληθυσμό των πτηνών αυτών εντός των παραλίμνιων περιοχών. Επίσης, η βλάστηση εντός της περιοχής θα παρακολουθείται ετησίως στο τέλος κάθε περιόδου και στο τέλος της εποχής ξηρασίας, ενώ τα εξωτικά είδη θα απομακρύνονται όταν υπερβαίνουν το 5% που θεωρείται πλέον το μέγιστο αποδεκτό όριο.

Nerolina Australiana

Συντήρηση σε εξέλιξη (Ιανουάριος 2011).

Συντήρηση σε εξέλιξη (Ιούλιος 2008).

Συντήρηση σε εξέλιξη (Ιούλιος 2009).

Συντήρηση σε εξέλιξη (Ιούλιος 2010).

> ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

- > Π.Γ.Δ.Μ.: USJE
- > ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
- > ΑΛΒΑΝΙΑ
- > ΣΕΡΒΙΑ

Προστασία οικοσυστήματος στο Usje - Π.Γ.Δ.Μ.

Η τεχνητή λίμνη εντός του λατομείου μάργας στο Usje, πλησίον του εργοστασίου τσιμέντου στην Π.Γ.Δ.Μ. είχε ήδη "σχηματιστεί" τις δεκαετίες του 1980 και 1990, μετά από την εκσκαφή ενός κλειστού λάκκου εντός της περιοχής του λατομείου. Η συγκέντρωση γλυκού νερού σε αυτό τον περικλειστο λάκκο οφείλεται στις βροχοπτώσεις και τις ροές επιφανειακών υδάτων. Η φυσική διαδικασία αύξησης του πληθυσμού με ζωικά και φυτικά είδη, έχει οδηγήσει στη δημιουργία ενός υδροβιότοπου και ενός οικολογικού πάρκου.

Ως «πρώτο βήμα» για την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης εκπονήθηκε από τον ΤΙΤΑΝΑ μια μελέτη με σκοπό να διαμορφωθούν στη συνέχεια τα κατάλληλα σχέδια διαχείρισης για την προστασία και την ανάδειξη της βιοποικιλότητας εντός και γύρω από την λίμνη και για να βελτιωθεί ταυτόχρονα η διαχείριση των υδάτινων πόρων.

Σύμφωνα με τα ευρήματα της μελέτης, η βλάστηση στον υδροβιότοπο της λίμνης είναι καλά ανεπτυγμένη και τα φύκη είναι ο κυρίαρχος πληθυσμός, τόσο σε πλούτο ειδών όσο και σε πυκνότητα. Ένα ζήτημα που προκαλεί ανησυχία και εντοπίστηκε στη μελέτη είναι η διαδικασία του ευτροφισμού – μια φυσική διεργασία εμπλουτισμού του νερού με θρεπτικά συστατικά που χαρακτηρίζει τέτοιου είδους στάσιμα επιφανειακά ύδατα – και συνεπώς η έλλειψη οξυγόνου στα βαθύτερα σημεία της λίμνης. Το φαινόμενο αυτό δεν ευνοεί την ανάπτυξη ζωοπλαγκτόν και έχει σαν αποτέλεσμα την άνιση αύξηση του πληθυσμού που επηρεάζει την οικολογική ισορροπία του υδάτινου οικοσυστήματος. Κατά τη διάρκεια της περιόδου της έρευνας, καταγράφηκαν επίσης διάφορα είδη πανίδας, όπως πεταλούδες, αμφίβια, ερπετά και θηλαστικά.

Ένα σύνολο συνδυασμένων μέτρων αποκατάστασης βρίσκονται σε εξέλιξη, ώστε να διατηρηθεί και να αναδειχθεί η ποιότητα του νερού της λίμνης και το οικολογικό καθεστώς του λιμναίου οικοσυστήματος, κυρίως με την επιβράδυνση της διαδικασίας ευτροφισμού. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν αερισμό της λίμνης για να προστεθεί οξυγόνο στο νερό, κοπή των καλάμιών, εισαγωγή κυπρίνων νεαρής ηλικίας και αναδάσωση της περιοχής γύρω από την λίμνη.

Η αναδάσωση θα μειώσει επίσης τη σκόνη που παράγεται από το εν ενεργεία λατομείο προς το λιμναίο οικοσύστημα και θα βελτιώσει την όλη όψη της περιοχής.

Για την υλοποίηση του έργου αυτού η διοίκηση του ΤΙΤΑΝΑ έχει ξεκινήσει σχετική διαδικασία διαβούλευσης με τους κύριους συμ-μετόχους και εξειδικευμένους φορείς.

Η περίπτωση του Καναλιού στο Usje

Η κοινωνική πολιτική του ΤΙΤΑΝΑ αντανακλάται επίσης στα έργα συνεργασίας με τις τοπικές αρχές για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κοινοτήτων. Αυτή είναι η περίπτωση του Καναλιού στο Usje, ένα έργο που υποστήριξε με οικονομικούς, τεχνικούς και ανθρώπινους πόρους ο ΤΙΤΑΝ στην περιοχή.

Το έργο περιλαμβάνει εγκατάσταση αγωγών από ενισχυμένο σκυρόδεμα με διάμετρο 1.900 χιλιοστών στην κοίτη του καναλιού. Η επιφάνεια του εδάφους πάνω από το υπάρχον κανάλι θα διευθετηθεί και θα φυτευθεί για να χρησιμοποιηθεί ως μονοπάτι περιπάτου.

Βασισμένη στην ισχυρή σύμπραξη των τοπικών φορέων, στις σχέσεις καλής γειτονίας και στις ανάγκες της κοινότητας, ο ΤΙΤΑΝ προέβη σε χρηματική δωρεά προς το δήμο του Kisela Voda για την κατασκευή μιας πηγής στο νέο "Πάρκο Φρειδερίκου

Σοπέν" για τον εορτασμό των 200 ετών από τη γέννηση του πολωνού συνθέτη.

Επιπλέον, ο ΤΙΤΑΝ δώρισε δένδρα για τον εμπλουτισμό της βλάστησης στον περιβάλλοντα χώρο και τον εξωραϊσμό του ίδιου του πάρκου. Η δωρεά αυτή συμβάλει στη συνολική αναβάθμιση της περιοχής και στην ευαισθητοποίηση σχετικά με την κλασική μουσική και γενικότερα τον πολιτισμό.

> ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

- > Π.Γ.Δ.Μ.: USJE
- > ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
- > ΑΛΒΑΝΙΑ
- > ΣΕΡΒΙΑ

Αξιοποίηση εναλλακτικών καυσίμων και συμβολή στις τοπικές κοινότητες

Η διαχείριση απορριμμάτων παραμένει ένα κρίσιμο ζήτημα τόσο για τις αναπτυσσόμενες όσο και για τις αναπτυσσόμενες χώρες. Τον Ιούνιο του 2010 ξεκίνησε η κατασκευή εγκατάστασης για την προ-επεξεργασία και τροφοδοσία απορριματογενούς καυσίμου (PEF) στο εργοστάσιο τοιμέντου στη Zlatna Panega της Βουλγαρίας. Το έργο είναι μέρος του προγράμματος ανάπτυξης εναλλακτικών καυσίμων του Ομίλου ΤΙΤΑΝ με στόχο την υποκατάσταση των ορυκτών καυσίμων κατά 36% στο εργοστάσιο αυτό έως το 2015.

Το εργοστάσιο τοιμέντου στη Zlatna Panega έχει δύο κλιβάνους με συνολική ετήσια δυναμικότητα 1.100.000 τόνων κλίνκερ. Κάνει χρήση χρησιμοποιημένων ελαστικών επιτυγχάνοντας 10% υποκατάσταση συμβατικών καυσίμων.

Το καύσιμο που δημιουργείται από την αξιοποίηση των απορριμμάτων (PEF) είναι ένα μείγμα από διαφορετικά στερεά απόβλητα, όπως πλαστικά, χαρτί, προϊόντα υφαντουργίας, ελαστικά, λασπώδη κατάλοιπα υδρογονανθράκων, βιομάζα, κλπ. Ο ΤΙΤΑΝ έχει κάνει όλες τις απαραίτητες ενέργειες για να αποκτήσει ειδική άδεια για τη χρήση συγκεκριμένων εναλλακτικών καυσίμων. Η κατασκευή της εγκατάστασης για την προ-επεξεργασία και τροφοδοσία απορριματογενούς καυσίμου θα καταστήσει εφικτό το διαχωρισμό των αστικών στερεών αποβλήτων, των μη ανακυκλώσιμων συσκευασιών και των απορριμμάτων που παράγονται από διάφορες άλλες πηγές.

Αυτή η εγκατάσταση θα επεξεργάζεται 25.000 τόνους διαχωρισμένου υλικού από το Δήμο της Σόφιας και από τις εταιρίες συσκευασίας. Σε ένα δεύτερο στάδιο, η εταιρία προβλέπεται να συνεργαστεί με τους τοπικούς Δήμους του Troyan, του Lovech, του Pleven, του Lukovit και του Veliko Tarnovo οι οποίοι σχεδιάζουν να αναπτύξουν προγράμματα διαχωρισμού των αστικών απορριμμάτων. Σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες της ΕΕ, οι τοπικές κοινότητες στη Βουλγαρία αναζητούν τρόπους για να επιτύχουν πλήρως την αποτελεσματική διαχείριση και αξιοποίηση των αστικών απορριμμάτων.

Η εγκατάσταση προ-επεξεργασίας του PEF αποτελείται από πολλές μονάδες: σταθμό υποδοχής, μονάδα πρωτογενούς τεμαχισμού, μονάδες διαχωρισμού και μονάδα δευτερογενούς τεμαχισμού. Οι επενδύσεις κεφαλαίου για αυτό το πρόγραμμα ανέρχονται σε € 4,8 εκατ. Εκτιμάται ότι είναι εφικτό να επιτευχθεί 15% υποκατάσταση του άνθρακα με PEF και να χρησιμοποιηθεί μαζί με τα χρησιμοποιημένα ελαστικά χωρίς σημαντικές επιπτώσεις στην παραγωγή.

Η προσπάθεια αυτή θα συνεισφέρει στη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα του εργοστασίου Zlatna Panega και των προϊόντων του. Παράλληλα, θα προσφέρει μια σημαντική υπηρεσία για την αποτελεσματική διαχείριση απορριμμάτων στους κατοίκους της Σόφιας και άλλων μεγάλων πόλεων της χώρας.

Αναγνωρίζοντας τις ανησυχίες όλων των συμμετόχων για τα ζητήματα που συνδέονται με τη χρήση των εναλλακτικών καυσίμων, ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ έχει ενσωματώσει στο σχεδιασμό και την υλοποίηση αυτής της πρωτοβουλίας τη Βέλτιστη Διαθέσιμη Τεχνολογία (BAT). Επιπλέον, ο διάλογος με όλους τους συμμετόχους έχει συνεισφέρει πολύ στο να εξεταστούν όλες οι πτυχές της υλοποίησης του προγράμματος αυτού με έμφαση σε θέματα που αφορούν την υγεία, την ασφάλεια, τη μεταφοράς, την αποκατάσταση, κλπ.

Διαφύλαξη προστατευόμενου είδους ορχιδέας στο λατομείο Zlatna Panega

Ο ΤΙΤΑΝ πήρε την πρωτοβουλία να εξετάσει τις πιθανές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα στο λατομείο Zlatna Panega της Βουλγαρίας το 2009. Σε συνέχεια των αποτελεσμάτων της αρχικής οικολογικής μελέτης, το βάρος δόθηκε σε δύο συγκεκριμένα φυτικά είδη υπό προστασία, που εντοπίστηκαν στην περιοχή της ανατολικής επέκτασης του λατομείου: το είδος ορχιδέας *Spiranthes spyrnalis*, που έχει αναγνωριστεί ως προστατευόμενο είδος και το *Chamaecytisus konavevii*, ένα επαπειλούμενο ενδημικό είδος της Βουλγαρίας, που είναι υπό προστασία σύμφωνα με την Πράξη Βιοποικιλότητας της χώρας.

Για την καλύτερη διαφύλαξη της ορχιδέας, προγραμματίζεται η απομάκρυνση του φυτού από το λατομείο και η μεταφορά του σε άλλη περιοχή πριν από οποιαδήποτε λατομική εργασία. Ειδικοί πρότειναν επίσης τη μεταφορά του δεύτερου φυτικού είδους και τη χρησιμοποίησή του για την αποκατάσταση πρανών εντός παλιών εξοφλημένων περιοχών στο λατομείο Zlatna Panega.

Το Νοέμβριο του 2010, μία ομάδα αποτελούμενη από ειδικούς των τμημάτων περιβάλλοντος και λατομείων του εργοστασίου, μαζί με έναν ειδικό στις ορχιδέες από την περιοχή, πραγματοποίησαν μία πρώτη δοκιμή και μετέφεραν περίπου 20 φυτά του είδους *Spiranthes spyrnalis* και τα μεταφύτευσαν σε μία περιοχή παλιάς εξοφλησης του λατομείου καθώς και σε κήπους εντός της περιοχής του εργοστασίου. Η όλη εργασία μεταφοράς και μεταφύτευσης των ορχιδέων έγινε με ιδιαίτερη φροντίδα ώστε να μην προκληθεί ζημιά στους κονδύλους και βλαστούς των φυτών.

Αυτό το πείραμα απέδειξε ότι η μετεγκατάσταση των φυτών μπορεί να είναι αποτελεσματική και μετά τη φύτευση των ειδών στη «νέα κατοικία» τους μπορούν να αναπτυχθούν και να ανθίσουν από μόνα τους, χωρίς κάποια πρόσθετη φροντίδα.

10 χρόνια

Αναλαμβάνοντας δράση σε τοπικό επίπεδο

Η κοινωνική πολιτική του Ομίλου ΤΙΤΑΝ δίνει προτεραιότητα στην υποστήριξη των τοπικών κοινοτήτων, των μη κυβερνητικών οργανώσεων και άλλων σημαντικών συμμετόχων με συνεργασίες που εστιάζονται στην ανταλλαγή και μεταφορά γνώσης, τεχνογνωσίας, εμπειρίας και καλών πρακτικών, στην παροχή μέσων τεχνικών και άλλων, αλλά και ανθρώπινου δυναμικού πέραν της συνεισφοράς με οικονομική βοήθεια. Η προσέγγιση αυτή προϋποθέτει προσεκτική επιλογή των κοινωνικών ομάδων και οργανώσεων που ανταποκρίνονται στην δυνατότητα μεγιστοποίησης του αποτελέσματος αξιοποιώντας τη συλλογική δράση σε όλα τα επίπεδα. Επίσης επιβάλλει την επικέντρωση σε δράσεις που συνάδουν με τη μακροχρόνια εμπειρία και τεχνογνωσία που έχει αποκτήσει ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ και στους οποίους συνεχίζει να επενδύει και συγκεκριμένα :

- Στην πρόληψη ατυχημάτων
- Στην φροντίδα για το περιβάλλον και
- Στην εκπαίδευση

Αναγνωρίζοντας ότι η καλλιέργεια αντίληψης και νοοτροπίας πρόληψης ατυχημάτων από τα πρώτα στάδια της ζωής και της εκπαίδευ-

σης είναι μία ευκαιρία για την εμπέδωση μίας συμπεριφοράς που διαρκεί για όλη τη ζωή, το πρόγραμμα «Πρόληψη Ατυχημάτων στα Σχολεία – Φροντίδα, Οργάνωση, Συνεργασία (ΦΑΟΣ) υιοθετήθηκε το 2000 και παρουσιάστηκε σε τοπικό επίπεδο ως μία πρωτογενής προσπάθεια δημιουργίας τοπικής συλλογικής δράσης. Με την ευκαιρία σχετικής εκδήλωσης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας για την Υγιεινή και την Ασφάλεια στην Εργασία, το Πρόγραμμα τέθηκε σε διαβούλευση παρουσία εκπροσώπων της τότε Κυβέρνησης, των τοπικών αρχών, εκπαιδευτικών και διευθυντών σχολείων και εκπροσώπων συλλόγων γονέων και κηδεμόνων. Οι τοπικοί συμ-μέτοχοι και ειδικότερα η εκπαιδευτική κοινότητα και οι τοπικές αρχές αγκάλιασαν την ιδέα της συλλογικής δράσης και παρ' όλες τις δυσκολίες του εγχειρήματος δημιουργήθηκε ένα δίκτυο συνεργασίας και ανταλλαγής εμπειρίας και στη συνέχεια ιδρύθηκε ως ανεξάρτητη μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα η οργάνωση ΦΑΟΣ θέτοντας πέντε αλληλένδετους στόχους :

1. Να λειτουργήσει ως σύμπραξη δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και επιχειρήσεων
2. Να εισαγάγει στα σχολεία (δημόσια και ιδιωτικά) την εθελοντική καταγραφή, μέτρηση και εμπιστευτική αναφορά ατυχημάτων, σχετικών δεικτών και αιτιών κινδύνων με την υποστήριξη ειδικών
3. Να εκπαιδεύσει ομάδες εκπαιδευτικών για να παρέχουν ως εκπαιδευτές προγράμματα πρόληψης ατυχημάτων στα παιδιά
4. Να παρακινήσει τους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων και την τοπική κοινωνία συνολικά να συμβάλλουν στην εμπέδωση της νοοτροπίας πρόληψης των ατυχημάτων
5. Να μεταλαμπαδεύσει την εμπειρία που αναπτύσσει στον τομέα αυτό σε άλλες περιοχές για την εφαρμογή αντίστοιχων πρωτοβουλιών και τον πολλαπλασιασμό των θετικών αποτελεσμάτων

Το πρόγραμμα επιλέχθηκε από το Οικουμενικό Σύμφωνο του Ο.Η.Ε. ως παράδειγμα καλής πρακτικής που ανταποκρίνεται τόσο στην ανάγκη για ανάληψη συλλογικής δράσης όσο και στην εφαρμογή των αρχών του Οικουμενικού Συμφώνου για τα ανθρώ-

πινα δικαιώματα και παρουσιάστηκε στο Διεθνές Φόρουμ στο Bello Horizonte της Βραζιλίας το 2003. Επίσης αξιολογήθηκε το 2006 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία ως μία από τις 17 καλύτερες πρακτικές που προάγουν την ασφάλεια και την υγεία στους νέους ανθρώπους.

Μία πολύπλευρη σειρά δράσεων έχει πραγματοποιηθεί τη δεκαετία που μεσολάβησε από την έναρξη αυτής της προσπάθειας όπως έλεγχοι και αντιμετώπιση αιτιών κινδύνου μέσα στα σχολεία, καταγραφή και ανάλυση των αιτιών που προκαλούν ατυχήματα, εργαστήρια ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των διευθυντών των σχολείων, των δασκάλων και των καθηγητών, σεμινάρια εκπαίδευσης παροχής πρώτων βοηθειών και πρωτοβουλίες επικοινωνίας για την υγιεινή και την ασφάλεια στις οικογένειες και το ευρύτερο κοινό.

Ως αποτέλεσμα της όλης προσπάθειας τα σχολεία που συμμετείχαν στη συλλογική αυτή δράση κατέγραψαν μείωση των ατυχημάτων τους κατά 50-70% την πρώτη διετία ως το 2006. Το 2005 μία νέα ανάλογη

πρωτοβουλία ξεκίνησε και στην περιοχή της Δυτικής Θεσσαλονίκης, όπου ο ΤΙΤΑΝ επίσης έχει παραγωγική δραστηριότητα. Επιπρόσθετα, αξιοποιώντας την εμπειρία και τα αποτελέσματά της πρωτοβουλίας αυτής, νέες δράσεις ανάλογου περιεχομένου ξεκίνησαν και σε άλλες χώρες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος όπως στην Π.Γ.Δ.Μ. και στη Σερβία.

Επανεξετάζοντας τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί συνολικά αλλά και για κάθε έναν από τους πέντε στόχους, το 2010 ένα νέο πρόγραμμα δράσης αναπτύχθηκε για να αντιμετωπισθούν οι περιοχές που χρειάζονται μεγαλύτερη εγρήγορση και βελτίωση όπως η καταγραφή και αξιολόγηση των ατυχημάτων μέσα στο χώρο των σχολείων.

¹ "Φάος" στη γλώσσα του Ομήρου σημαίνει «φως». Η λέξη αυτή επίσης είναι ο συνδυασμός των αρχικών των λέξεων "Φροντίδα", "Εκπαίδευση", "Οργάνωση" και "Συνεργασία".

Αξιολόγηση και Διασφάλιση Απολογισμού

Δομή απολογισμού, αντικείμενο και μεθοδολογία

Ιστορικό

Η Α.Ε. Τιμέντων ΤΙΤΑΝ δημοσίευσε τον πρώτο Κοινωνικό Απολογισμό της το 1983 και συνέχισε με την ίδια μορφή απολογισμού ως το 2002. Το 2003, ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ υιοθέτησε τις παγκόσμιες κατευθυντήριες οδηγίες και συνέταξε τον πρώτο Απολογισμό Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης σε επίπεδο Ομίλου συμβαδίζοντας με τα διεθνή πρότυπα και τις βέλτιστες πρακτικές. Από το 2005, ο ΤΙΤΑΝ ακολουθεί τις οδηγίες για την Έκδοση Απολογισμών και Αναφορών Προόδου που έχει υιοθετήσει το Γραφείο του Ο.Η.Ε για το Οικουμενικό Σύμφωνο και ο Απολογισμός του Ομίλου αναρτάται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Οικουμενικού Συμφώνου. Το 2010, ο ΤΙΤΑΝ έλαβε πρόσκληση να δηλώσει τον ετήσιο απολογισμό του ως απολογισμό “Προχωρημένου” επιπέδου και συνεπώς, θα ακολουθήσει την ανάλογη διαδικασία.

Ανεξάρτητη αξιολόγηση και διασφάλιση

Ο ΤΙΤΑΝ έχει δεσμευθεί οικειοθελώς για τη συνεχή βελτίωση της διαφάνειας και της επικοινωνίας με τους συμ-μετόχους του και των περιεχομένων του απολογισμού. Ως εκ τούτου, το 2007, ο ΤΙΤΑΝ ήταν μεταξύ των πρώτων εταιρειών του κλάδου και η πρώτη στην Ελλάδα που πέτυχε πλήρη ανεξάρτητο έλεγχο και διασφάλιση του Απολογισμού ΕΚΕ και Βιώσιμης Ανάπτυξης. Έκτοτε αυτή η διαδικασία συνεχίστηκε και επεκτάθηκε, ούτως ώστε σήμερα όλες οι εταιρίες του Ομίλου ΤΙΤΑΝ να περιλαμβάνονται και να ελέγχονται μέσω αυτής. Ο Απολογισμός του 2010 έχει ελεγχθεί και διασφαλισθεί από ανεξάρτητη εταιρία, τη Det Norske Veritas (DNV), και η λεπτομερής δήλωση διασφάλισης περιλαμβάνεται σε αυτή την ενότητα του Απολογισμού.

Αντικείμενο του Απολογισμού 2010

Ως βάση αυτού του Απολογισμού χρησιμοποιούνται τα στοιχεία από όλες τις θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου ΤΙΤΑΝ. Αντικείμενο του Απολογισμού είναι όλο το φάσμα των οικονομικών, κοινωνικών

και περιβαλλοντικών επιπτώσεων των επιχειρήσεων του Ομίλου. Αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με τα οικονομικά στοιχεία και την εταιρική διακυβέρνηση, καθώς και για τις μεγαλύτερες θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου περιλαμβάνονται στον ετήσιο Γενικό Απολογισμό και τα Οικονομικά Αποτελέσματα του 2010. Για μεγαλύτερη διευκόνιση στα περιεχόμενα του παρόντος Απολογισμού περιλαμβάνονται και τα περιεχόμενα του Γενικού Απολογισμού 2010.

Ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ λειτουργεί στην Τουρκία σε κοινοπραξία. Όλα τα στοιχεία από την δραστηριότητα αυτή έχουν ενσωματωθεί στον παρόντα Απολογισμό. Στο τέλος του 2010 ο ΤΙΤΑΝ απέκτησε ένα νέο εργοστάσιο παραγωγής τσιμέντου στο Κόσοβο. Οι αναφορές σε στοιχεία για το εργοστάσιο αυτό είναι περιορισμένες και αναφέρονται ρητά στα σχετικά κείμενα.

Δομή του Απολογισμού

Η δομή του παρόντος Απολογισμού είναι παρόμοια με τη δομή των προηγούμενων. Μία σύντομη εισαγωγή σχετικά με τον Απολογισμό στην αρχή και το μήνυμα του Διευθύνοντος Συμβούλου του Ομίλου ΤΙΤΑΝ και στη συνέχεια μια παρουσίαση του αποτυπώματος του ΤΙΤΑΝΑ και πως αυτό συνδέεται με τη συμβολή των προϊόντων στις κοινωνικές ανάγκες και αξίες. Όλες οι πρωτοβουλίες και πρακτικές που εφαρμόζονται κατά περίπτωση σχετικά με το κοινωνικό και το περιβαλλοντικό αποτύπωμα παρουσιάζονται στον παρόντα Απολογισμό ανά περιφέρεια δραστηριότητας με σκοπό να δοθεί μια σαφέστερη άποψη των προσπαθειών και των πρακτικών του Ομίλου ΤΙΤΑΝ σε τοπικό επίπεδο, όπως έχει καταγραφεί μεταξύ των προσδοκιών των συμ-μετόχων. Επίσης, μεγαλύτερη έμφαση έχει δοθεί στις αντίστοιχες ενότητες του Απολογισμού σε στοιχεία που αφορούν τη δέσμευσή του προς τους προμηθευτές και τις προσπάθειές του για βελτίωση της βιωσιμότητας των προϊόντων του Ομίλου.

Η τελευταία ενότητα του Απολογισμού περιλαμβάνει την Έκθεση των Ελεγκτών, τις επιδόσεις των εργοστασίων τσιμέντου του Ομίλου σύμφωνα με το WBCSD/CSI, τον Πίνακα με τις αναφορές στις αρχές και τους δείκτες του GRI και μία συνοπτική αναφορά στις δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου.

Ουσιαστικότητα και ακρίβεια στοιχείων

Ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για την ανάπτυξη όλων των απαραίτητων εργαλείων που θα διασφαλίσουν τόσο τη διαθεσιμότητα όσο και την αξιοπιστία των στοιχείων που περιλαμβάνονται στον παρόντα Απολογισμό. Αυτό βοηθά στην τήρηση των δεσμεύσεων διαχρονικά, μολοντί υπάρχει πάντα περιθώριο περαιτέρω βελτιώσεων. Για τα περιβαλλοντικά στοιχεία, όλοι οι δείκτες επιδόσεων που μετρούν εκπομπές από εργοστάσια τσιμέντου υπολογίζονται σύμφωνα με τις αρχές αναφοράς του WBCSD/CSI, ήτοι, κατά 100% για όλες τις περιπτώσεις εργοστασίων όπου ο ΤΙΤΑΝ κατέχει την πλειοψηφία των μετοχών και για τις κοινοπραξίες ή συμπράξεις στο ποσοστό που αναλογεί στον Όμιλο. Για τα στοιχεία ασφάλειας στην εργασία, ο ΤΙΤΑΝ αναφέρεται στο 100% όλων των δραστηριοτήτων που βρίσκονται υπό τον επιχειρησιακό του έλεγχο, συμπεριλαμβανομένης και της Τουρκίας. Όλοι οι άλλοι δείκτες περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιδόσεων έχουν καθορισθεί και υπολογισθεί βάσει των κατευθυντηρίων οδηγιών για την Έκδοση Απολογισμών Βιωσιμότητας του GRI(G3), και των οδηγιών για την Έκδοση Αναφορών του Οικουμενικού Συμφώνου του Ο.Η.Ε.

Η διασφάλιση της “ακρίβειας”, “πληρότητας” και “συνάφειας” του απολογισμού, καθώς και της “ουσιαστικότητας” των περιεχομένων του, όπως ορίζεται από το GRI, ανατέθηκε στον DNV. Τόσο η έντυπη όσο και η ηλεκτρονική έκδοση του Απολογισμού, καθώς και σχετικά κεφάλαια του Ετήσιου Απολογισμού και του Οικονομικού

Δελτίου έχουν συμπεριληφθεί σε αυτή την ανεξάρτητη αξιολόγηση.

Απολογισμός προς τους συμ-μετόχους

Ο Απολογισμός απευθύνεται στους βασικούς συμ-μετόχους, δηλαδή τους εργαζόμενους, μετόχους, πελάτες, προμηθευτές, Κυβέρνηση και ρυθμιστικές αρχές, τοπικές κοινότητες και μη κυβερνητικές οργανώσεις. Επίσης απευθύνεται σε εν δυνάμει επενδυτές, αναλυτές και κάθε ενδιαφερόμενο. Σχόλια και παρατηρήσεις είναι ευπρόσδεκτα στην ηλεκτρονική διεύθυνση: csr@titan.gr.

Αναφορά στην πρωτοβουλία Global Reporting Initiative

Όπως και στους προηγούμενους Απολογισμούς, ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ ακολουθεί οικειοθελώς τις οδηγίες του GRI (G3) συμπεριλαμβανομένων των οδηγιών περί καθορισμού του περιεχομένου και της “ουσιαστικότητας” του περιεχομένου του Απολογισμού. Ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ δηλώνει ότι ο παρών Απολογισμός πληροί τις προϋποθέσεις του επιπέδου “A+” του GRI, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάζονται στον αντίστοιχο πίνακα στη σελ. 68 - 72, και αυτό έχει επίσης διασφαλισθεί από την DNV.

Ο ΤΙΤΑΝ δεν συμπεριλαμβάνει στην παρούσα έκδοση τα σχετικά λογότυπα του GRI δεδομένου ότι πρόσφατα μόλις διαφοροποιήθηκε η πολιτική του συγκεκριμένου φορέα στο θέμα αυτό. Προτίθεται ωστόσο να συνεχίσει την εφαρμογή του προτεινόμενου από το GRI πλαισίου.

Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλούμε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα : www.titan.gr ή να επικοινωνήσετε με τη Μαρία Αλεξίου, Διευθύντρια Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου ΤΙΤΑΝ, Γραμματέα της Επιτροπής ΕΚΕ του Ομίλου ΤΙΤΑΝ, Χαλκίδος 22α, 111 43 Αθήνα, Ελλάδα. Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: csr@titan.gr.

Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών

DNV Assurance Statement Titan Group CSR and Sustainability Report 2010

Introduction

Det Norske Veritas (hereafter 'DNV') has been engaged by the management of TITAN Cement Company S.A. (hereafter 'TITAN') to provide assurance services in connection with the English version of TITAN's Corporate Social Responsibility (CSR) and Sustainability Report 2010 (hereafter 'the Report'). This engagement focused on the information provided in the Report and the underlying management and reporting processes. It also included an assessment of the Report's alignment with the WBCSD CSI performance measurement and reporting guidelines for CO₂ and H&S. Moreover, it includes an assessment of the Report against the criteria of the Global Compact for a Communication on Progress of Advanced Level.

This Assurance Statement is aimed at the readers of the Report. The management of TITAN is responsible for all assertions and information provided in the Report, as well as the processes for collecting, analysing and reporting that information. DNV's responsibility regarding this assurance engagement is to the management of TITAN only, in accordance with the scope of work commissioned. DNV disclaims any liability or responsibility to a third party for decisions, whether investment or otherwise, based on this Assurance Statement or the detailed Assurance Statements on the WBCSD CSI initiative or the Global Compact Communication on Progress criteria, available at <http://report2010.titan.gr/en/>

Scope

The scope of DNV's assurance engagement included the verification of data management processes and reported information. This was carried out in the context of TITAN's CSR and Sustainability strategy, management processes and performance in the 12 month period ending on 31 December 2010. The scope of work included a review of:

- CSR and Sustainability policies, objectives, initiatives, practices and achievements in

2010, described in the Report. These were verified at Group and regional levels, and in the following countries: Greece, Serbia and the United States of America (U.S.A);

- Extent to which Group, regional and country-level policies, practices and procedures are known, understood and implemented at the following sites: Patras (Greece), Kosjeric (Serbia), and Campostella Ready Mix Plant and Norfolk Terminal (USA);
- Processes for identification and prioritization of material issues in the U.S.A;
- Processes for defining the boundary, focus and content of the Report;
- Processes and tools for collecting, analysing, aggregating and reporting quantitative and qualitative data in the Report;
- Adherence to WBCSD CSI performance measurement and reporting guidelines for CO₂ and H&S;
- Reliability of CO₂ and H&S performance data for 2010, presented in the WBCSD/CSI table on page 66 of this Report, and associated assertions in the relevant sections of the Report;
- Adherence to the principles set out in the Global Reporting Initiative (GRI) Sustainability Reporting Guidelines (2006), as well as the application level declared by TITAN;
- Extent to which the Report meets the Global Compact criteria relating to an Advanced Communication on Progress;
- Adherence to the principles of Materiality, Inclusivity and Responsiveness established in AA1000 APS (2008);
- Reliability of information relating to TITAN's management approach and achievements;
- Reliability of performance data presented in the Environmental and Social Footprint sections of the Report, and associated assertions.

This assurance engagement included an assessment of the quality of data, information and assertions made in the Report. It did not include a detailed assessment of the adequacy, effectiveness or efficiency of Titan's strategy or management of CSR and Sustainability issues. It also excluded an assessment of CSR and Sustainability management, performance and reporting practices by Titan's suppliers and other third parties mentioned in the Report.

Statement of Independence

DNV states its independence and impartiality regarding this assurance engagement. In 2010, DNV did not work with TITAN or any of its stakeholders on any engagements which could compromise the independence or impartiality of our findings, conclusions or recommendations. Moreover, DNV was not involved in the preparation of any text or data provided in the Report, with the exception of this Assurance Statement and the detailed Assurance Statements relating to the WBCSD CSI initiative, and the Global Compact Communication on Progress criteria, provided online.

Approach

This assurance engagement was carried out between December 2010 and June 2011, by a multi-disciplinary team of suitably qualified and experienced professionals. It was carried out in line with the DNV Protocol for Verification of Sustainability Reports, which is based on the Global Reporting Initiative (GRI) Sustainability Reporting Guidelines (2006), AA1000AS (2008) and AA1000APS (2008). Moreover, the Global Compact Communication on Progress criteria for 'Advanced Level' were also used as a basis for this engagement.

The verification of CO₂ performance information was carried out in accordance with the criteria established in ISO14064 (Part 3), the

verification protocol developed by the International Emissions Trading Association and the WBCSD CSI CO₂ Accounting and Reporting Standard for the Cement Industry (June, 2005). The verification of H&S performance information was carried out in line with the WBCSD CSI Safety in the Cement Industry: Guidelines for Measuring and Reporting (October, 2008). All elements of this assurance engagement were carried out in accordance with the requirements of AA1000AS (2008) for Type 2, moderate level of assurance.

This assurance engagement comprised the following tasks:

- Interviewed over 10 management representatives at Group level, focusing on the following functional areas: CSR and Sustainability; Human Resources; Environmental Management; Health and Safety Management; Internal Audit; Research and Development; Procurement; Finance; Investor and External Relations;
- Facilitated a half day workshop at TITAN America's headquarters in Norfolk, Virginia, aimed at verifying TITAN's perceptions of material issues in the country. This workshop was attended by representatives of Titan America's senior management team and senior executives. This was followed by interviews and a half day visit to Campostella Ready Mix Plant and the Norfolk Terminal, to further discuss and verify the issues highlighted during the workshop. This enabled DNV to perform a comprehensive verification of the Report's content, particularly regarding its materiality. It also enabled an assessment of the adequacy of materiality assessment processes and their consistent application across the Group. This reflects TITAN's commitment to demonstrating transparency and ensuring an adequate adoption of relevant reporting principles;

- Carried out a three day visits to the Patras (Greece) and Kosjeric (Serbia) plants, focusing mainly on the management of Environmental, Health & Safety, Human Resources and Community Engagement/ Relations. These visits also included a detailed assessment of data management processes and the verification of data relating to Health & Safety and CO₂ performance. The visits also enabled an assessment of alignment of on-site practices with Titan Group's strategy, policies and processes. They included: interviews with plant, operations and functional area managers (mainly Plant Management, H&S, Environment and Human Resources), observation of plant operations, review of documentation, records, data, data management processes and practices. These sites were selected on the basis of their significance from a CSR & Sustainability perspective and following TITAN's programme for external assurance;
- Analysed corporate data management systems (for Human Resources, Social, Health & Safety, and Environmental data, including CO₂ emissions), assessing the materiality, reliability and completeness of selected data reported by TITAN in accordance with the requirements of AA1000AS (2008) and AA1000APS (2008), WBCSD CSI and Global Compact Communication on Progress criteria. The assessment of reliability (including completeness and accuracy) of data and information was based on explicit assertions regarding sustainability performance on material issues. It included a review of the methods, practices and tools used in collection, management, internal quality control and reporting of data and information, as it is transferred and managed at different levels in the organisation. DNV's assessment also included: high-level trend analysis, the identification and analysis of causes behind significant changes in performance, compared to 2009, a review of data traceability, and record checks at different stages in data flows from source to Group level;

- Challenged data, assertions and claims made in the Report and reviewed supporting information;
- Reviewed a selection of internal communications, external stakeholder engagement plans and reports, and external media reports relating to TITAN's CSR and Sustainability management and performance.

Conclusions

In DNV's opinion, based on the work carried out, the Report provides a reliable and fair representation of TITAN's CSR and Sustainability-related policies, objectives, initiatives, practices and performance in 2010. DNV also believes that the Report generally meets the content and quality requirements of CSI, Global Compact, GRI (2006) and AA1000AS (2008) and AA1000APS (2008). The Report also fulfils the requirements for the GRI (2006) application level of A+ declared by Titan, and meets the criteria for a Communication on Progress of Advanced Level, according to the Global Compact.

Regarding the alignment of reported information with the WBCSD CSI guidelines and other relevant standards mentioned above, DNV concludes that, based on the work undertaken, the information provided is reliable and:

- CO₂ - Boundary setting (at Group and Site levels) meets the mandatory requirements of the relevant performance measurement and reporting standards and guidelines. Testing of the reporting systems currently in place demonstrated a robust and well managed process for collection, management and reporting of CO₂ performance data at Group level and in the countries and sites visited. No material errors or omissions were found. There was good evidence of an improved process for internal verification and revision of reported data;
- H&S - Robust corporate procedures and guidelines for H&S data collection, management and reporting exist at Group level. These are aligned with the principles

and fulfil the requirements of relevant measurement and reporting guidelines. Corporate procedures and guidelines are generally well known and implemented in the countries and sites visited. There was good evidence of an improved process for internal verification and revision of reported data.

Further conclusions and observations on the adoption of reporting principles and specified performance information are made below.

Inclusivity and Responsiveness

- TITAN has continued to adopt a structured approach to stakeholder consultation and engagement, described in detail in the Report (mainly in connection with specific internal and external stakeholder consultation events);
- The Report has been informed by the results of stakeholder consultation and feedback received in previous versions of the Report. There is strong evidence of Titan's efforts to respond to the main concerns and interests of stakeholders and increased efforts to demonstrate how these have been addressed.

Materiality

- In addition to the stakeholder engagement initiatives mentioned above, TITAN has continued to engage with SRI rating agencies, WBCSD CSI groups, academia and industry working groups in order to identify and better understand the CSR and Sustainability issues which are most material to the sector, operations and regions within which the Group operates;
- The scope of TITAN's materiality assessment has increased, with greater focus being placed on TITAN's operations in Eastern Europe and the U.S.A. Most of the countries where TITAN operates have now been subject to external verification of their materiality assessments (except for Turkey and Kosovo);
- TITAN's materiality assessment results have been adequately used as a basis for the

preparation of the Report, guiding the identification of issues and ensuring that the emphasis given to assertions and information on various topics is proportionate to their relative materiality.

Reliability

- The data measurement techniques and basis for calculations have been adequately described to DNV. No systematic or material errors have been detected for data and information verified in accordance with AA1000AS (2008),

WBCSD CSI or other relevant guidelines.

When potential errors or omissions were identified in CO₂ or H&S performance data, these were promptly justified or corrected by Titan;

- There is evidence of an improved process for internal control of the quality of data. This enabled data to be checked and corrected by TITAN, improving the reliability of the Report;
- A structured and robust performance monitoring and reporting system is in place for CO₂, H&S, SO_x, NO_x and dust performance data, which is believed to be capable of providing consistent and reliable performance information;
- The Report covers all entities that meet the criteria of being subject to control or significant influence of the Reporting organisation;
- There has been an improvement in reporting on biodiversity and water use. Robust processes and tools have been adopted, which will facilitate the measurement and reporting of performance on these topics in the future;
- Reporting on socio-economic impact and the sustainability performance of products has improved but continues to be a challenge. However, these are areas which Titan is committed to improve on in future Reports.

Neutrality

- The report generally provides a fair and balanced representation of TITAN's CSR and Sustainability management approach, performance and challenges in 2010, both in terms of content, tone and emphasis.

Comparability and Clarity

- Progress has been made in presenting information in a format which facilitates understanding and the comparison of performance with previous years, highlighting the key efforts and achievements over the last 10 years. Moreover, issues are increasingly being presented in a lifecycle perspective, which makes it easier for the reader to consider TITAN's performance in the overall context of the cement industry and associated industries/activities;
- Ensuring the comparability of Titan's performance over time continues to be a challenge on a number of CSR and Sustainability issues (e.g. environmental performance and employment) mainly due to changes in product output and the composition of the Group in recent years. It is not always easy to establish whether changes in reported performance are the result of changes in actual performance, the composition of the Group, or due to changes in efficiency of production activities. However, TITAN has made some improvements in this aspect of its performance reporting, and is committed to continually refine its approach to measuring and reporting on its CSR and Sustainability performance.

Overall, DNV commends Titan for its commitment and achievements in continually improving their understanding of material issues, the concerns and expectations of stakeholders, and addressing these in a constructive manner, minimising detrimental impacts from its operations and seizing opportunities to benefit its stakeholders. TITAN has also demonstrated its commitment to continually improve the quality and credibility of its Report and underlying processes, and harmonizing CSR and Sustainability management and reporting practices across the Group.

Opportunities for improvement

Based on the findings of this assurance engagement, the following recommendations are made to encourage continual improvement:

- Undertake a detailed assessment of CSR and Sustainability management processes, practices and performance at TITAN's operations in the more recently acquired plants (Turkey and Kosovo). Ensure the harmonisation of CSR and Sustainability management and reporting practices with TITAN Group;
- Undertake a more detailed assessment of the materiality of CSR and Sustainability issues relating to TITAN's aggregates and Ready Mix activities. Detailed materiality assessments are also recommended for the U.S.A (adding detail to the assessment in 2010) and Greece (revising the assessment carried out in 2007);
- Continue to raise awareness and internally verify compliance with Group data management processes and reporting guidelines, mainly regarding the aggregation and reporting of data at regional and country levels;
- Better define Titan's approach to Stakeholder Engagement at local level, identify and disseminate good practices;
- Develop a more structured approach to measuring and reporting performance on the following aspects: socio-economic impact of TITAN's activities and voluntary initiatives; sustainability performance of products; and sustainability performance of TITAN's supply chain;
- Continue to investigate the level of interest in the CSR and Sustainability Report of various stakeholder groups in the countries where Titan operates. This should also consider the role of the Report as part of a suite of channels and strategies for communication on CSR and Sustainability, supplementing other stakeholder or locally-appropriate communication methods.

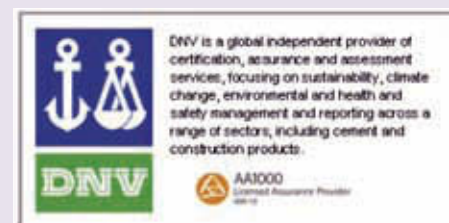

Antonio Ribeiro
Lead Sustainability Verifier
Project Manager

Sven JP Starckx
Lead Environmental and GHG Verifier

Det Norske Veritas, Oslo, 3 June 2011

Όμιλος TITAN - Επιδόσεις εργοστασίων τσιμέντου κατά WBCSD/CSI

Περιγραφή		2007	2008	2009	2010
Διαχείριση Κλιματικής Αλλαγής	Σύνολο άμεσων εκπομπών ⁽¹⁾ CO ₂ (μικτό), τόνοι ⁽²⁾	10.3 million	10.6 million	8.7 million	10.1 million
	Σύνολο άμεσων εκπομπών ⁽¹⁾ CO ₂ (καθαρό), τόνοι ⁽²⁾	10.3 million	10.6 million	8.7 million	10.1 million
	Ειδικές εκπομπές ⁽¹⁾ CO ₂ (καθαρό), τόνοι ⁽²⁾	690.1	684.3	672.6	697.7
	Ειδικές εκπομπές ⁽¹⁾ CO ₂ (μικτό) kg/μετρικό τόνο προϊόντος	690.1	684.3	672.6	697.7
	Ειδικές εκπομπές ⁽¹⁾ CO ₂ (καθαρές) kg/μετρικό τόνο προϊόντος	690.1	684.3	672.6	697.7
	Ειδικές εκπομπές ⁽¹⁾ CO ₂ (μικτό) συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής της ST	651.3	650.6	633.8	654.4
Εναλλακτικά καύσιμα και πρώτες ύλες	Ειδική θερμιδική κατανάλωση kcal/kg κλίνκερ	855.9	852.0	844.4	843.9
	Εναλλακτικό ποσοστό καυσίμων που χρησιμοποιήθηκαν	1.37	1.07	1.53	1.43
	Ποσοστό βιομάζας ως καυσίμου %	0.8	0.6	0.9	0.9
	Ποσοστό εναλλακτικών πρώτων υλών (κλίνκερ & τσιμέντο) %	7.1	6.8	7	5.3
	Αναλογία κλίνκερ τσιμέντου	0.80	0.80	0.82	0.84
Αέριες εκπομπές	Παρακολούθηση και αναφορά αέριων εκπομπών	928	1.268	1.493	1.866
	Συνολικές εκπομπές σκόνης, τόνοι	85.1	108.8	142.5	153.6
	Συνολικές εκπομπές NO _x , τόνοι	19.106	20.979	20.767	22.561
	Ειδικές εκπομπές NO _x , gr/τόνο κλίνκερ	1.752	1.799	1.982	1.857
	Συνολικές εκπομπές SO _x , τόνοι	3.263	3.356	2.456	2.567
	Ειδικές εκπομπές SO _x , gr/τόνο κλίνκερ	299.1	287.8	234.4	211.3
	Ποσοστό κλίνκερ που παρήχθη υπό παρακολούθηση των εκπομπών σημαντικών και μη, %	100	100	100	100
Τοπικές επιπτώσεις	Ενεργά λατομεία στα οποία θέματα βιοποικιλότητας έχουν αναγνωρισθεί ^(3,5)	3	3	3	5
	Ενεργά λατομεία με σχέδια διαχείρισης βιοποικιλότητας	0	0	1	2
	Ποσοστό ενεργών λατομείων με σχέδια διαχείρισης βιοποικιλότητας ^(4,5) , %	0	0	33	40
	Ποσοστό λατομείων που καλύπτονται από πρόγραμμα αποκατάστασης, %	79	79	48	48
Υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας	Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (άμεσο προσωπικό)	0	0	0	0
	Δείκτης θανατηφόρων ατυχημάτων (άμεσο προσωπικό)	0	0	0	0
	Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (εργολαβικό προσωπικό)	1	3	0	0
	Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων τρίτων	0	1	0	0
	Αριθμός ατυχημάτων που οδήγησαν σε απώλεια ημερών εργασίας	20	22	18	18
	Δείκτης συχνότητας ατυχημάτων (άμεσο προσωπικό)	2,85	3.26	2.81	2,49
	Απολεσθείσες ημέρες εργασίας εξ αιτίας ατυχημάτων (άμεσο προσωπικό)	964	718	714	1.234
	Δείκτης σοβαρότητας ατυχημάτων (άμεσο προσωπικό)	137	106	111	171
	Αριθμός ατυχημάτων που οδήγησαν σε απώλεια ημερών εργασίας (εργολαβικό προσωπικό)	7	8	4	11

⁽¹⁾ Οι εκπομπές CO₂ πριν από το 2008 δεν περιλαμβάνουν εκπομπές που σχετίζονται με μεταφορές και κινητό εξοπλισμό

⁽²⁾ Οι συνολικές εκπομπές για την περίοδο 1990-2008 έχουν υπολογισθεί εκ νέου το 2009, σύμφωνα με το Πρώτοκολλο WBCSD/CSI, για να συμπεριλάβουν τις αλλαγές στη συμμετοχή του Ομίλου TITAN στην Τουρκία και στη Αίγυπτο

⁽³⁾ Ενεργά λατομεία που βρίσκονται εντός, περιλαμβάνουν ή είναι παρακείμενα σε περιοχές χαρακτηρισθείσες ως μεγάλης υψηλής αξίας βιοποικιλότητα

⁽⁴⁾ Περιοχές χαρακτηριζόμενες ως μεγάλης σημασίας για τη βιοποικιλότητα όπου εφαρμόζονται ειδικά σχέδια διαχείρισης

⁽⁵⁾ Αναφέρονται σε ενεργά λατομεία που ανήκουν εξ'ολοκλήρου στον Όμιλο TITAN και είναι προσκολλημένα σε εργοστάσιο τσιμέντου (σύμφωνα με το CSI)

Εθελοντικές δεσμεύσεις Ομίλου TITAN

Οι εταιρικές αξίες, ο Κώδικας Δεοντολογίας και οι πρακτικές του Ομίλου TITAN για την ΕΚΕ αναπτύσσονται σε συνάρτηση με τα ακόλουθα πρότυπα και πρωτοβουλίες:

- Οικουμενικό Σύμφωνο του Ο.Η.Ε
- AA1000 SES Αρχές Λογοδοσίας
- ISO 14001: 2004
- OHSAS 18001
- SA 8000
- GRI (G3)
- WBCSD/CSI (κλαδική πρωτοβουλία),
- Ευρωπαϊκή Επιχειρηματική Σύμπραξη για την ΕΚΕ

Όλα τα παραπάνω συνδέονται με τις κατευθυντήριες οδηγίες του ISO 26000 για την ΕΚΕ και συγκεκριμένα τις εξής:

- Λογοδοσία
- Διαφάνεια
- Ηθική συμπεριφορά
- Σεβασμός στους συμ-μετόχους
- Σεβασμός στο νόμο
- Σεβασμός για τα διεθνή πρότυπα και πρακτικές
- Σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα

Όμιλος TITAN - Επιδόσεις εργοστασίων τσιμέντου (πρόσθετοι δείκτες)

Περιγραφή	2007	2008	2009	2010
Συνολική κατανάλωση θερμικής ενέργειας, TJ	39,088	42,822	37,033	42,919
Συνολική κατανάλωση εναλλακτικών καυσίμων, τόνοι	25,500	21,160	30,570	32,290
Συνολική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας GWh	1,509	1,655	1,504	1,639
Συνολική κατανάλωση νερού, μ ³	10,5 εκατ.	8,2 εκατ.	6,3 εκατ.	5,3 εκατ.
Συνολική κατανάλωση πρώτων υλών, τόνοι	19,5 εκατ.	21,7 εκατ.	18,9 εκατ.	21,3 εκατ.
Συνολική κατανάλωση εναλλακτικών πρώτων υλών, τόνοι	1,4 εκατ.	1,5 εκατ.	1,3 εκατ.	1,1 εκατ.

Όμιλος TITAN - Σύνολο δραστηριότητας

Περιγραφή	2007	2008	2009	2010
Σύνολο πρώτων υλών που εξορύχθηκαν, τόνοι (υγρή βάση)	38.7 εκατ.	36,6 εκατ.	29,6 εκατ.	31.0 εκατ.
Σύνολο πρώτων υλών που καταναλώθηκαν				
Για παραγωγή τσιμέντου, τόνοι (ξηρή βάση)	19,5 εκατ.	21,7 εκατ.	18,9 εκατ.	21,3 εκατ.
Για σκυρόδεμα, κονιάματα και τσιμεντόλιθους, τόνοι (υγρή βάση)	13,0 εκατ.	11,3 εκατ.	7,9 εκατ.	7,7 εκατ.
Συνολική κατανάλωση θερμικής ενέργειας, TJ	39,176	42,924	37,257	43,155
Συνολική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, TJ	5,803	6,305	5,797	6,252
Συνολικές άμεσες εκπομπές CO ₂ , τόνοι ⁽²⁾ (μικτές)	10,3 εκατ.	10,6 εκατ.	8,7 εκατ.	10,1 εκατ.
Συνολικές άμεσες εκπομπές CO ₂ ⁽¹⁾ (καθαρές), τόνοι ⁽²⁾	10,3 εκατ.	10,6 εκατ.	8,7 εκατ.	10,1 εκατ.
Συνολική κατανάλωση νερού, μ ³	41,6 εκατ.	35,4 εκατ.	32,4 εκατ.	16,7 εκατ.
Ανακύκλωση (σε τρίτους) απορριμμάτων, τόνοι	374,717	550,775	146,533	145,032

⁽¹⁾ Οι εκπομπές CO₂ πριν το 2008 δεν περιλαμβάνουν εκπομπές που προέρχονται από τη χρήση κινητών μηχανημάτων μέσα στις εγκαταστάσεις.

⁽²⁾ Οι συνολικές εκπομπές για την περίοδο 1990-2008 έχουν υπολογισθεί εξαρχής το 2009, σύμφωνα με τις αρχές του σχετικού Πρωτοκόλλου του WBCSD/CSI, προκειμένου να ενσωματωθούν οι αλλαγές στο κεφάλαιο του Ομίλου TITAN (Αίγυπτος και Τουρκία).

GRI G3 Ενότητες	GRI G3 Περιγραφή	TITAN Αναφορές
Στρατηγική και ανάλυση	1.1 – Δήλωση από το ανώτερο στέλεχος του οργανισμού που είναι αρμόδιο για τη λήψη αποφάσεων	Γενικός Απολογισμός (Γ.Α.) σ. 6 - 7
	1.2 – Περιγραφή σημαντικότερων επιπτώσεων κινδύνων και ευκαιριών	σ. 6, 14 - 15, 18 - 21, 30 - 40
Οργανωτικό προφίλ	2.1 – Επωνυμία του οργανισμού	Όμιλος TITAN
	2.2 – Κύριες μάρκες, προϊόντα και/ή υπηρεσίες	σ. 18 - 20
	2.3 – Λειτουργική δομή του οργανισμού, συμπεριλαμβανομένων των κύριων τομέων, των εταιρειών εκμετάλλευσης, των θυγατρικών και των κοινοπραξιών	σ. 12, 14
	2.4 – Τοποθεσία της έδρας του οργανισμού	Χαλκίδος 22Α, 111 43 Αθήνα, Ελλάδα
	2.5 – Αριθμός των χωρών στις οποίες δραστηριοποιείται ο οργανισμός και τα ονόματα των χωρών που είτε διαθέτουν σημαντικές εγκαταστάσεις είτε είναι σχετικές με τα ζητήματα βιωσιμότητας που καλύπτονται στον απολογισμό	σ. 2
	2.6 – Καθεστώς ιδιοκτησίας και νομική μορφή	A.E. Τσιμέντων TITAN, Μητρική του Ομίλου TITAN
	2.7 – Αγορές που εξυπηρετούνται (συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης σε γεωγραφικό επίπεδο, των κλάδων που εξυπηρετούνται και των τύπων πελατών/δικαιούχων)	σ. 2, 10 - 11, Γ.Α. σ. 16 - 26
	2.8 – Μεγέθη του οργανισμού που εκδίδει τον απολογισμό, συμπεριλαμβανομένων: του αριθμού εργαζομένων, των καθαρών πωλήσεων (για τους οργανισμούς του ιδιωτικού τομέα) ή τα καθαρά έσοδα (για τους οργανισμούς του δημόσιου τομέα), της συνολικής κεφαλαιοποίησης, που αναλύεται σε οφειλές και μετοχικές (για τους οργανισμούς του ιδιωτικού τομέα) και της ποσότητας των παρεχόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών	Γ.Α. σ. 16 - 26
	2.9 – Σημαντικές μεταβολές κατά τη διάρκεια της περιόδου απολογισμού όσον αφορά το μέγεθος, τη δομή ή την ιδιοκτησία	σ. 10, 11; Γ.Α. σ. 8
	2.10 – Βραβεία που απονεμήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου απολογισμού	σ. 11, 17, 35; @
Παράμετροι απολογισμού	3.1 – Περίοδος απολογισμού (π.χ. οικονομικό/ημερολογιακό έτος) για τις παρεχόμενες πληροφορίες	1.1.2010 - 31.12.2010
	3.2 – Ημερομηνία του πιο πρόσφατου προγενέστερου απολογισμού (εάν υπάρχει)	18. 5. 2010
	3.3 – Κύκλος απολογισμού (ετήσιος, διετής κ.λπ.)	Ετήσιος
	3.4 – Σημείο επικοινωνίας για υποβολή ερωτημάτων σχετικά με τον απολογισμό ή το περιεχόμενό του	σ. 62
	3.5 – Διαδικασία καθορισμού του περιεχομένου του απολογισμού, συμπεριλαμβανομένου: του καθορισμού της ουσιαστικότητας, της ιεράρχησης των θεμάτων που περιλαμβάνει ο απολογισμός και προσδιορισμός των συμ-μετόχων που ο οργανισμός αναμένει ότι θα χρησιμοποιήσουν τον απολογισμό	σ. 15, 62
	3.6 – Όριο του απολογισμού (π.χ. χώρες, τμήματα, θυγατρικές, εκμισθωμένες εγκαταστάσεις, κοινοπραξίες, προμηθευτές)	σ. 12, 62
	3.7 – Αναφέρετε τυχόν συγκεκριμένους περιορισμούς ως προς το πεδίο ή το όριο του απολογισμού	σ. 62
	3.8 – Βάση για την κατάρτιση απολογισμών για τις κοινοπραξίες, τις θυγατρικές, τις εκμισθωμένες εγκαταστάσεις, τις δραστηριότητες που ανατίθενται σε εξωτερικούς συνεργάτες και άλλα νομικά πρόσωπα που μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά τη δυνατότητα σύγκρισης από περίοδο σε περίοδο και/ή μεταξύ των οργανισμών	σ. 62
	3.9 – Τεχνικές εκτίμησης δεδομένων και βάσεις για υπολογισμούς, συμπεριλαμβανομένων των υποθέσεων και των τεχνικών εκτιμήσεων που εφαρμόζονται στην κατάρτιση των Δεικτών και των υπόλοιπων πληροφοριών που περιλαμβάνονται στον απολογισμό	σ. 13, 62
	3.10 – Παροχή εξήγησης για τις επιπτώσεις των αναθεωρήσεων των πληροφοριών που συμπεριλήφθηκαν σε προγενέστερους απολογισμούς και τους λόγους για αυτή την αναθεώρηση (π.χ. συγχωνεύσεις/εξαγορές, αλλαγή ετών/περιόδων βάσης, φύση του οργανισμού, μέθοδοι εκτίμησης).	σ. 12 - 13
	3.11 – Σημαντικές αλλαγές, σε σχέση με τις προγενέστερες περιόδους απολογισμών, στο πεδίο, στο όριο ή στις μεθόδους εκτίμησης που εφαρμόζονται στον απολογισμό	σ. 12, 62
	3.12 – Ένας πίνακας που προσδιορίζει τη θέση των Τυπικών Δημοσιοποιήσεων που περιέχονται στον απολογισμό	σ. 68 - 72
	3.13 – Πολιτική και τρέχουσα πρακτική όσον αφορά στην επίλυση εξωτερικής διασφάλισης του απολογισμού	σ. 14, 25, 62
Διακυβέρνηση, δεσμεύσεις και συμμετοχή	4.1 – Δομή διακυβέρνησης του οργανισμού, συμπεριλαμβανομένων των επιτροπών που ελέγχονται από τον ανώτατο φορέα διακυβέρνησης, ο οποίος είναι αρμόδιος για συγκεκριμένα καθήκοντα, όπως η χάραξη της στρατηγικής ή η εποπτεία του οργανισμού	σ. 14 - 15; Γ.Α. σ. 36 - 44; @
	4.2 – Υποδείξτε εάν ο Πρόεδρος του ανώτατου φορέα διακυβέρνησης είναι επίσης ανώτατο στέλεχος (και, εάν συμβαίνει αυτό, υποδείξτε το ρόλο του στη διοίκηση του οργανισμού και τους λόγους για αυτή τη ρύθμιση).	Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. είναι μη εκτελεστικό μέλος
	4.3 – Όσον αφορά τους οργανισμούς που χρησιμοποιούν συγκεντρωτική δομή για το Διοικητικό Συμβούλιό τους, δηλώστε τον αριθμό των μελών του ανώτατου φορέα διακυβέρνησης, τα οποία είναι ανεξάρτητα και/ή μη εκτελεστικά μέλη	Γ.Α. σ. 36 - 44
	4.4 – Μηχανισμοί που χρησιμοποιούνται από τους μετόχους και τους εργαζομένους για την παροχή συστάσεων ή υποδείξεων στον ανώτερο φορέα διακυβέρνησης	Γ.Α. σ. 48 - 50
	4.5 – Σύνδεση μεταξύ των αποδοχών των μελών του ανώτερου φορέα διακυβέρνησης, των γενικών διευθυντών και των ανώτατων στελεχών (συμπεριλαμβανομένων των διακανονισμών αποχώρησης) και της επίδοσης του οργανισμού (συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής και της περιβαλλοντικής επίδοσης)	Γ.Α. σ. 45
	4.6 – Διαδικασίες που εφαρμόζονται από τον ανώτερο φορέα διακυβέρνησης, προκειμένου να αποφεύγεται η σύγκρουση συμφερόντων	Γ.Α. σ. 41, 48 - 49
	4.7 – Διαδικασία για τον καθορισμό των προσόντων και των εξειδικευμένων γνώσεων των μελών του ανώτατου φορέα διακυβέρνησης για την καθοδήγηση της στρατηγικής του οργανισμού σε οικονομικά, περιβαλλοντικά, και κοινωνικά θέματα	Γ.Α. σ. 42

GRI G3 Ενότητες	GRI G3 Περιγραφή	TITAN Αναφορές
Διακυβέρνηση, δεσμεύσεις και συμμετοχή (συνέχεια)	4.8 – Δηλώσεις για την αποστολή ή τις αξίες, τους κώδικες συμπεριφοράς και τις αρχές που αναπτύσσονται εσωτερικά, οι οποίοι σχετίζονται με την οικονομική, την περιβαλλοντική και την κοινωνική επίδοση, καθώς και το στάδιο υλοποίησής τους	σ. 14 - 15, 67
	4.9 – Διαδικασίες που εφαρμόζει ο ανώτατος φορέας διακυβέρνησης για την παρακολούθηση της ικανότητας του οργανισμού να αναγνωρίζει και να διαχειρίζεται τα θέματα που σχετίζονται με την οικονομική, την περιβαλλοντική και την κοινωνική επίδοση, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κινδύνων και ευκαιριών και προσήλωση ή συμμόρφωση με τα διεθνή πρότυπα, τους κώδικες συμπεριφοράς και τις αρχές	σ. 14 - 15, 25, 26; Γ.Α. σ. 32
	4.10 – Διαδικασίες για την αξιολόγηση της επίδοσης του ανώτατου φορέα διακυβέρνησης και συγκεκριμένα ως προς την οικονομική, την περιβαλλοντική και την κοινωνική επίδοση	Γ.Α. σ. 36
	4.11 – Εξηγήσεις σχετικά με το εάν και το πώς ο οργανισμός εφαρμόζει την προσέγγιση ή την αρχή πρόληψης	Η πολιτική του Ομίλου TITAN για την ΕΚΕ εσιτάζεται στον περιορισμό των όποιων αρνητικών επιπτώσεων και τη μεγιστοποίηση της προστιθέμενης αξίας από τις δραστηριότητές του ενσωματώνοντας ανάλογα συστήματα και πρακτικές όπως παρουσιάζονται σε σχετικά παραδείγματα στις σελ. 30 - 41 και 54 - 59
	4.12 – Καταστατικοί χάρτες, αρχές ή άλλες πρωτοβουλίες που αναπτύσσονται εξωτερικά και σχετίζονται με την οικονομία, το περιβάλλον και την κοινωνία, τις οποίες αποδέχεται ή υποστηρίζει ο οργανισμός	σ. 8 -9, 22 - 23, 42 - 43, 56, 60 - 61
	4.13 – Η ιδιότητα μέλους σε σωματεία (όπως τα κλαδικά σωματεία) και/ή σε διεθνείς/εθνικές οργανώσεις προάσπισης δικαιωμάτων, στις οποίες ο οργανισμός έχει θέσεις σε φορείς διακυβέρνησης, συμμετέχει σε προγράμματα ή επιτροπές, παρέχει σημαντική χρηματοδότηση εκτός της συνηθισμένης συνδρομής μέλους ή θεωρεί ότι το να συμμετέχει ως μέλος σε αυτές έχει στρατηγική σημασία	σ. 8 -9, 22 - 23, 42 - 43, 56, 60 - 61, 67
	4.14 – Κατάλογος των ομάδων συμ-μετόχων που συνεργάζονται με τον οργανισμό	σ. 15
	4.15 – Βασικά στοιχεία για τον προσδιορισμό και την επιλογή των συμ-μετόχων, που θα συμμετέχουν	σ. 14 - 15
	4.16 – Προσεγγίσεις όσον αφορά τη συμμετοχή των συμ-μετόχων, συμπεριλαμβανομένης της συχνότητας της συμμετοχής με βάση τον τύπο και την ομάδα συμ-μετόχων	σ. 14 - 15
	4.17 – Βασικά θέματα και προβληματισμοί που προέκυψαν από τη συμμετοχή των συμ-μετόχων και ο τρόπος με τον οποίο ο οργανισμός ανταποκρίθηκε σε αυτά τα βασικά θέματα και προβληματισμούς και τα συμπεριέλαβε στον απολογισμό του	σ. 14 - 17
Οικονομική επίδοση	Δείκτες οικονομικής επίδοσης	σ. 6, 14 - 17; Γ.Α. σ. 6 - 7
	EC1 – Άμεση οικονομική αξία που παράγεται και κατανέμεται, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων, του κόστους λειτουργίας, των αμοιβών των εργαζομένων, των δωρεών και άλλων επενδύσεων σε επίπεδο κοινότητας, παρακρατηθέντων κερδών και πληρωμών σε παρόχους κεφαλαίου και κρατικούς φορείς	σ. 10 - 11; Γ.Α. σ. 8 - 10
	EC2 – Χρηματοοικονομικές επιπτώσεις και άλλοι κίνδυνοι και ευκαιρίες για τις επιχειρησιακές δραστηριότητες λόγω της αλλαγής του κλίματος	σ. 14 - 15, 44 - 46
	EC3 – Κάλυψη των υποχρεώσεων του οργανισμού, σχετικά με το καθορισμένο πρόγραμμα παροχών	σ. 26
	EC4 – Σημαντική χρηματοοικονομική βοήθεια που λαμβάνεται από κυβερνητικούς φορείς	Καμία χρηματοοικονομική βοήθεια
	EC5 – Κλίμακα ποσοστού του τυπικού βασικού μισθού σε σύγκριση με τον κατώτατο μισθό που ισχύει σε τοπικό επίπεδο, σε σημαντικές τοποθεσίες δραστηριοποίησης του οργανισμού	σ. 26
	EC6 – Πολιτική, πρακτικές και αναλογία δαπανών σε τοπικούς προμηθευτές στις σημαντικές τοποθεσίες δραστηριοποίησης του οργανισμού	Περίπου το 60% των συνολικών δαπανών του Ομίλου για προμήθειες κατανέμεται σε τοπικούς προμηθευτές
	EC7 – Διαδικασίες για προσλήψεις προσωπικού από την περιοχή και αναλογία προσλήψεων ανώτερων στελεχών από την τοπική κοινότητα στις περιοχές στις οποίες δραστηριοποιείται σημαντικά ο οργανισμός	σ. 26
	EC8 – Ανάπτυξη και επίδραση των επενδύσεων σε υποδομή και υπηρεσίες που παρέχονται κυρίως για κοινό όφελος, μέσω της συμμετοχής μέσω του εμπορίου, καθώς και της συμμετοχής σε είδος ή δωρεάν	σ. 16
	EC9 – Κατανόηση και περιγραφή των σημαντικών έμμεσων οικονομικών επιδράσεων, συμπεριλαμβανομένης της έκτασης των επιδράσεων	σ. 15, 18 - 19
Δείκτες περιβαλλοντικής επίδοσης	Δημοσιοποιήσεις σε θέματα διοίκησης και οργάνωσης	σ. 12 - 13
	EN1 – Χρησιμοποιούμενα υλικά, με βάση το βάρος ή τον όγκο	σ. 20 - 21, 46 - 47
	EN2 – Ποσοστό χρησιμοποιούμενων υλικών που προέρχονται από εισαγωγή ανακυκλωμένων υλικών	σ. 46 - 47
	EN3 – Άμεση κατανάλωση ενέργειας, με βάση την πρωτογενή πηγή ενέργειας	σ. 46
	EN4 – Έμμεση κατανάλωση ενέργειας, με βάση την πρωτογενή πηγή ενέργειας	σ. 21, 46
	EN5 – Ενέργεια που εξοικονομείται χάρη στην οικονομία και τις βελτιώσεις στην αποδοτικότητα	σ. 46, 59

GRI G3 Ενότητες	GRI G3 Περιγραφή	TITAN Αναφορές
Δείκτες περιβαλλοντικής επίδοσης (συνέχεια)	EN6 – Πρωτοβουλίες για την παροχή προϊόντων και υπηρεσιών που χρησιμοποιούν αποδοτικά την ενέργεια ή βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και περιορισμός των απαιτήσεων σε ενέργεια ως αποτέλεσμα αυτών των πρωτοβουλιών	σ. 44, 46, 54, 59
	EN7 – Πρωτοβουλίες για τη μείωση της έμμεσης κατανάλωσης ενέργειας και περιορισμοί που επιτεύχθηκαν	σ. 44 - 46
	EN8 – Συνολική άντληση νερού με βάση την πηγή	σ. 48
	EN9 – Πηγές νερού που επηρεάζονται σημαντικά από την άντληση	σ. 48, 55
	EN10 – Ποσοστό του συνολικού όγκου νερού που ανακυκλώνεται και επαναχρησιμοποιείται	σ. 48, 55
	EN11 – Θέση και έκταση ιδιόκτητων, εκμισθωμένων ή διαχειριζόμενων γαιών εντός ή παρακείμενων σε προστατευόμενες περιοχές και περιοχές υψηλής αξίας βιοποικιλότητας, εκτός προστατευόμενων περιοχών	σ. 50
	EN12 – Περιγραφή των σημαντικών επιδράσεων των δραστηριοτήτων, των προϊόντων και των υπηρεσιών στη βιοποικιλότητα των προστατευόμενων περιοχών και των περιοχών υψηλής αξίας βιοποικιλότητας, εκτός των προστατευόμενων περιοχών	σ. 50, 57, 58 - 59; @
	EN13 – Οικότοποι που προστατεύονται ή αποκαθίστανται	σ. 50, 57, 58 - 59; @
	EN14 – Στρατηγικές, τρέχουσες ενέργειες και μελλοντικά σχέδια για τη διαχείριση των επιδράσεων στη βιοποικιλότητα	σ. 42 - 43, 50, 58 - 59; @
	EN15 – Αριθμός των ειδών που συγκαταλέγονται στην Κόκκινη Λίστα του IUCN και στον εθνικό κατάλογο προστατευόμενων ειδών, των οποίων ο οικότοπος βρίσκεται σε περιοχές που επηρεάζονται από τις δραστηριότητες, με βάση το επίπεδο κινδύνου εξαφάνισης	σ. 50
	EN16 – Συνολικές άμεσες και έμμεσες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου με βάση το βάρος	σ. 21, 44 - 45
	EN17 – Άλλες σχετικές έμμεσες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου με βάση το βάρος	σ. 44 - 45
	EN18 – Πρωτοβουλίες για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και περιορισμοί που επιτεύχθηκαν	σ. 44 - 45, 54
	EN19 – Εκπομπές ουσιών που προκαλούν μείωση του όζοντος με βάση το βάρος	Δείκτης μη σχετικός με τις δραστηριότητες του Ομίλου TITAN
	EN20 – NO _x , SO _x και άλλες σημαντικές εκπομπές αερίων, με βάση τον τύπο και το βάρος	σ. 48 - 49
	EN21 – Συνολικός όγκος υδάτινων αποβλήτων, με βάση την ποιότητα και τον προορισμό	σ. 48
	EN22 – Συνολικό βάρος των αποβλήτων, με βάση τον τύπο και τη μέθοδο διάθεσης	σ. 47, 54
	EN23 – Συνολικός αριθμός και όγκος σημαντικών διαρροών	Καμία σημαντική διαρροή δε σημειώθηκε εντός του έτους
	EN24 – Βάρος διακινούμενων, εισαγόμενων, εξαγόμενων ή επεξεργασμένων αποβλήτων, που θεωρούνται επικίνδυνα σύμφωνα με τους όρους των Παραρτημάτων I, II, III και VIII της Σύμβασης της Βασιλείας και ποσοστό των αποβλήτων που διακινούνται σε όλο τον κόσμο	Δείκτης μη σχετικός με τις δραστηριότητες του Ομίλου TITAN
	EN25 – Ταυτότητα, μέγεθος, κατάσταση «προστατευόμενου» και αξία βιοποικιλότητας των υδάτινων μαζών και των σχετικών οικοτόπων που επηρεάζονται σημαντικά από τις απορρίψεις νερού και τις απορροές από τον οργανισμό που εκδίδει τον απολογισμό	Σχετικά στοιχεία υπο ανάπτυξη, βλ. σ. 48
	EN26 – Πρωτοβουλίες για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιδράσεων των προϊόντων και των υπηρεσιών και βαθμός μείωσης των επιδράσεων	σ. 20, 44 - 45
	EN27 – Ποσοστό προϊόντων που πωλούνται και τα επιστρεφόμενα υλικά συσκευασίας τους, ανά κατηγορία	Όλα τα υλικά συσκευασίας του τσιμέντου που πωλείται σε σακί (χαρτόσακοι, παλέτες) είτε επιστρέφονται κατά την παράδοση στον πελάτη είτε ανακυκλώνονται και επαναχρησιμοποιούνται από τους πελάτες.
	EN28 – Χρηματική αξία των σημαντικών προστίμων και συνολικός αριθμός μη χρηματικών κυρώσεων για τη μη συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία και τους κανονισμούς	Η συνολική χρηματική αξία για πρόστιμα που αφορούσαν περιβαλλοντικά ζητήματα ανήλθε στο ποσό των € 96.000
	EN29 – Σημαντικές περιβαλλοντικές επιδράσεις από τη μεταφορά προϊόντων και άλλων αγαθών και υλικών που χρησιμοποιούνται κατά τις δραστηριότητες του οργανισμού και μεταφορά των μελών του εργατικού δυναμικού	Όλα τα μέσα μεταφοράς ελεγχονται για το συνεχή περιορισμό των περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων. Προτεραιότητα δίνεται στη μεταφορά προϊόντων με πλοία και τρένα που επιτρέπουν βέλτιστη διαχείριση των φορτίων και μειωμένες επιπτώσεις στο περιβάλλον. Ο TITAN λειτουργεί σχετικές υποδομές για το σκοπό αυτό.
	EN30 – Συνολικές δαπάνες και επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, με βάση τον τύπο	σ. 11

GRI G3 Ενότητες	GRI G3 Περιγραφή	TITAN Αναφορές
Απασχόληση	Δημοσιοποιήσεις σε θέματα διοίκησης και οργάνωσης	σ. 6, 16, 24 - 27
	LA1 – Συνολικό εργατικό δυναμικό με βάση τον τύπο απασχόλησης, τη σύμβαση εργασίας και την περιοχή	σ. 26 - 27
	LA2 – Συνολικός αριθμός και ποσοστό κίνησης προσωπικού με βάση την ηλικιακή ομάδα, το φύλο και την περιοχή	σ. 26 - 27
	LA3 – Παροχές που προσφέρονται από μεγάλες επιχειρήσεις στους εργαζομένους πλήρους απασχόλησης, οι οποίες δεν ισχύουν για τους εποχικούς εργαζομένους ή τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης	σ. 26
	LA4 – Ποσοστό εργαζομένων που καλύπτονται από συμφωνίες που βασίζονται σε συλλογικές διαπραγματεύσεις	σ. 27
	LA5 – Ελάχιστη περίοδος ειδοποίησης όσον αφορά στις λειτουργικές αλλαγές, συμπεριλαμβανομένου του εάν προσδιορίζεται στις συλλογικές συμβάσεις	σ. 16 Ο Όμιλος TITAN ακολουθεί τις προδιαγραφές της Ε.Ε. και της τοπικής νομοθεσίας για την έγκαιρη ενημέρωση των εργαζομένων του σχετικά με σημαντικές αλλαγές.
	LA6 – Ποσοστό του συνολικού εργατικού δυναμικού που εκπροσωπείται στις επίσημες επιτροπές υγιεινής και ασφάλειας, στις οποίες συμμετέχουν από κοινού εκπρόσωποι της Διοίκησης και των εργαζομένων, οι οποίες συμβάλλουν στον έλεγχο και παρέχουν συμβουλές σχετικά με τα προγράμματα υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας	σ. 24 - 25
	LA7 – Ποσοστά τραυματισμών, επαγγελματικών ασθενειών, απώλειας ημερών εργασίας και απουσιών εργαζομένων και αριθμός θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων ανά περιοχή	σ. 24 - 26
	LA8 – Προγράμματα εκπαίδευσης, κατάρτισης, παροχής συμβουλών, πρόληψης και περιορισμού κινδύνων, που εφαρμόζονται για την υποστήριξη των μελών του εργατικού δυναμικού, των οικογενειών τους ή των μελών της κοινότητας σχετικά με σοβαρές ασθένειες	σ. 15, 25, 33
	LA9 – Θέματα υγιεινής και ασφάλειας που καλύπτονται στις επίσημες συμφωνίες με τα εργατικά συνδικάτα	σ. 16, 24 - 27
	LA10 – Μέσος όρος ωρών εκπαίδευσης ανά έτος/ εργαζόμενο, με βάση την κατηγορία εργαζομένων	σ. 27
	LA11 – Προγράμματα για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και τη δια βίου μάθηση που υποστηρίζουν την απασχολησιμότητα των εργαζομένων και βοηθούν την διαχείριση της επαγγελματικής ζωής	σ. 27, 31 - 33
	LA12 – Ποσοστό εργαζομένων που συμμετέχουν σε διαδικασία αξιολόγησης	σ. 26
	LA13 – Σύνθεση διοίκησης με άξονα το φύλο και κατανομή εργαζομένων κατά κατηγορία, φύλο, μειονότητα και άλλα στοιχεία διαφορετικότητας	ρ. 26 - 27
LA14 – Επίπεδο βασικού μισθού ανδρών και γυναικών κατά κατηγορία	Το επίπεδο βασικού μισθού σε κάθε κατηγορία καθορίζεται σε κάθε περίπτωση με τα ισχύοντα στην τοπική νομοθεσία και τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Καμία διαφορά μεταξύ ανδρών και γυναικών δεν είναι επιτρεπτή για την ίδια εργασία.	
Ανθρώπινα δικαιώματα	Δημοσιοποιήσεις σε θέματα διοίκησης και οργάνωσης	σ. 6, 8 - 9, 14 - 15, 26 - 27
	HR1 – Ποσοστό και συνολικός αριθμός σημαντικών επενδυτικών συμφωνιών που περιλαμβάνουν όρους για τα ανθρώπινα δικαιώματα ή έχουν υποβληθεί σε έλεγχο σχετικά με το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	Ο Κώδικας Δεοντολογίας και ο Κώδικας Προμηθειών του Ομίλου TITAN παρέχουν κατευθύνσεις για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην εφοδιαστική αλυσίδα.
	HR2 – Ποσοστό σημαντικών προμηθευτών και ανδόχων που έχουν υποβληθεί σε έλεγχο σχετικά με το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ενέργειες που έχουν πραγματοποιηθεί	Όλοι οι προμηθευτές που συνεργάζονται με τον Όμιλο TITAN υποβάλλονται κατά περιόδους σε αξιολογήσεις με σκοπό την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με συγκεκριμένα πρότυπα για τα ανθρώπινα και εργασιακά δικαιώματα.
	HR3 – Σύνολο ωρών εκπαίδευσης εργαζομένων και ποσοστό συμμετεχόντων σε προγράμματα εκπαίδευσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα	Περίπου το 40% των εργαζομένων και στελεχών συμμετείχαν σε σχετικά με την εταιρική κοινωνική ευθύνη και τη βιώσιμη ανάπτυξη εκπαιδευτικά προγράμματα στα οποία περιλαμβάνεται και η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
	HR4 – Συνολικός αριθμός περιστατικών διάκρισης και ενέργειες που έχουν πραγματοποιηθεί	Μία περίπτωση αναφέρθηκε μέσω της Άμεσης Γραμμής Επικοινωνίας των Εργαζόμενων και αντιμετωπίστηκε με κατάλληλη εσωτερική διαβούλευση.
	HR5 – Δραστηριότητες στις οποίες θεωρείται ότι η ελευθερία του συνδικαλισμού και των συλλογικών διαπραγματεύσεων ενδεχομένως να αντιμετωπίζει σημαντικό κίνδυνο και ενέργειες που έχουν γίνει για την υποστήριξη αυτών των δικαιωμάτων	Ενώσεις εργαζομένων υφίστανται σε όλες τις χώρες συμπεριλαμβανομένων της Αλβανίας και της Αιγύπτου.
	HR6 – Δραστηριότητες στις οποίες θεωρείται ότι ενέχει κίνδυνος περιστατικών παιδικής εργασίας και μέτρα που έχουν ληφθεί για την εξάλειψή της	σ. 14 Η πολιτική προσλήψεων του Ομίλου TITAN θέτει κατώτερο όριο τα 18 έτη. Όλοι οι βασικοί προμηθευτές ελέγχονται για θέματα παιδικής εργασίας.
	HR7 – Δραστηριότητες στις οποίες θεωρείται ότι ενέχει κίνδυνος περιστατικών καταναγκαστικής εργασίας και μέτρα που έχουν ληφθεί για την εξάλειψή της	Κανένας τέτοιος κίνδυνος δεν έχει καταγραφεί από σχετικές αξιολογήσεις.
	HR8 – Ποσοστό προσωπικού ασφαλείας που έχει εκπαιδευθεί στις εταιρικές πολιτικές για θέματα προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	Όλο το προσωπικό ασφαλείας είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο
	HR9 – Συνολικός αριθμός παραβίασης δικαιωμάτων αυτόχθονων πληθυσμών και ενέργειες που έχουν πραγματοποιηθεί	Καμία σχετική αναφορά ή παραβίαση δεν έχει σημειωθεί σε καμία από τις δραστηριότητες του Ομίλου TITAN.

GRI G3 Ενότητες	GRI G3 Περιγραφή	TITAN Αναφορές
Κοινότητα	Δημοσιοποιήσεις σε θέματα διοίκησης και οργάνωσης	σ. 12, 14 - 15
	SO1 – Η φύση, το πεδίο εφαρμογής και η αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων και των πρακτικών που αξιολογούν και διαχειρίζονται τις επιδράσεις των επιχειρήσεων στις κοινότητες, συμπεριλαμβανομένης της εισαγωγής, της λειτουργίας και της εξόδου	σ. 12, 16
	SO2 – Ποσοστό και συνολικός αριθμός επιχειρηματικών μονάδων που εξετάζονται για κινδύνους που σχετίζονται με τη διαφθορά	Όλες οι μονάδες εξετάζονται για κινδύνους που σχετίζονται με τη διαφθορά ακολουθώντας μία μη τυποποιημένη εσωτερική διαδικασία. Η ανάπτυξη σχετικών συστημάτων είναι σε εξέλιξη σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Αγγλίας που έχει υιοθετήσει πρόσφατα ο TITAN.
	SO3 – Ποσοστό των εργαζομένων που εκπαιδεύονται στις πολιτικές και τις διαδικασίες που εφαρμόζει ο οργανισμός κατά της διαφθοράς	Το 40% των εργαζομένων συμμετείχαν σε συναφή προγράμματα εκπαίδευσης το 2010.
	SO4 – Ενέργειες που πραγματοποιούνται για την αντιμετώπιση περιστατικών διαφθοράς	Κανένα τέτοιο περιστατικό δεν καταγράφηκε το 2010.
	SO5 – Οι θέσεις της δημόσιας πολιτικής και η συμμετοχή στην ανάπτυξη της δημόσιας πολιτικής και στη δημιουργία ομάδων πίεσης (λόμπι)	σ. 6, 8 - 9, 22 - 23, 42 - 43
	SO6 – Συνολική αξία οικονομικών συνεισφορών και συνεισφορών σε είδος σε πολιτικά κόμματα, πολιτικούς και σχετικά ιδρύματα ανά χώρα	Η συνεισφορά σε πολιτικά κόμματα, πρόσωπα και φορείς δεν επιτρέπεται σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας του Ομίλου TITAN, εκτός από τις Η.Π.Α. όπου ακολουθείται το ισχύον τοπικό θεσμικό πλαίσιο.
	SO7 – Συνολικός αριθμός δικαστικών προσφυγών που αφορούν σε αντι-ανταγωνιστική συμπεριφορά, αποφυγή δημιουργίας τραστ και απαγόρευση μονοπωλιακών πρακτικών, και η έκβασή τους	Μηδενικός
	SO8 – Χρηματική αξία των σημαντικών προστίμων και συνολικός αριθμός μη χρηματικών κυρώσεων για τη μη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς	Κανένα πρόστιμο ή άλλης μορφής κύρωση δεν επιβλήθηκε στον TITAN για μη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς.
Σήμανση προϊόντων και υπηρεσιών	Δημοσιοποιήσεις σε θέματα διοίκησης και οργάνωσης	σ. 17, 44
	PR1 – Στάδια του κύκλου ζωής κατά τα οποία οι επιδράσεις των προϊόντων και των υπηρεσιών στην υγιεινή και την ασφάλεια αξιολογούνται με στόχο τη βελτίωση και ποσοστό των σημαντικών κατηγοριών προϊόντων και υπηρεσιών που υπόκεινται σε αυτές τις διαδικασίες	Όλα τα προϊόντα αξιολογούνται για πιθανούς κινδύνους και επιπτώσεις στην υγεία και την ασφάλεια κατά την διάρκεια του σχεδιασμού, της ανάπτυξης, της παραγωγής, της μεταφοράς και της χρήσης τους
	PR2 – Συνολικός αριθμός περιστατικών μη συμμόρφωσης με τους κανονισμούς και προαιρετικοί κώδικες που διέπουν τις επιδράσεις των προϊόντων και των υπηρεσιών στην υγεία και την ασφάλεια, με βάση τον τύπο της έκβασης	Μηδενικός
	PR3 – Τύπος προϊόντων και υπηρεσιών που απαιτούνται με βάση τις διαδικασίες και ποσοστό σημαντικών προϊόντων και υπηρεσιών που υπόκεινται σε τέτοιου είδους απαιτήσεις πληροφόρησης	Έντυπα ασφάλειας υλικών προϊόντων συνοδεύουν όλα τα προϊόντα του Ομίλου και για το ενσασκισμένο τιμέντο σχετικές πληροφορίες αναγράφονται στο χαρτόσακο. Σχετικές πληροφορίες για το σκυρόδεμα περιλαμβάνονται στα παραστατικά που εκδίδονται και συνοδεύουν το προϊόν κατά την παράδοση στον πελάτη.
	PR4 – Συνολικός αριθμός περιστατικών μη συμμόρφωσης με τους κανονισμούς και τους προαιρετικούς κώδικες σχετικά με τις πληροφορίες και τη σήμανση των προϊόντων και των υπηρεσιών, με βάση τον τύπο και την έκβαση	Μηδενικός
	PR5 – Πρακτικές που σχετίζονται με την ικανοποίηση των πελατών, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων των ερευνών, βάσει των οποίων υπολογίζεται η ικανοποίηση των πελατών	σ. 17, 44
	PR6 – Προγράμματα για τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία, τα πρότυπα και τους προαιρετικούς κώδικες συμπεριφοράς, που σχετίζονται με τις επικοινωνίες μάρκετινγκ, όπως η διαφήμιση, η προώθηση προϊόντων και η χορηγία	Ο TITAN παρακολουθεί τις εξελίξεις στη νομοθεσία, τα διεθνή πρότυπα και τους εθελοντικούς κώδικες συμπεριφοράς ώστε να προσαρμόζει συνεχώς τις πρακτικές του και να διασφαλίζει την προσαρμογή τους σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές.
	PR7 – Συνολικός αριθμός περιστατικών μη συμμόρφωσης με τους κανονισμούς και τους προαιρετικούς κώδικες σχετικά με τις επικοινωνίες μάρκετινγκ, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης, της προώθησης προϊόντων και της χορηγίας, με βάση τον τύπο και τα αποτελέσματα	Μηδενικός
	PR8 – Συνολικός αριθμός τεκμηριωμένων παραπόνων σχετικά με παραβιάσεις του απορρήτου των πελατών και απώλειες προσωπικών δεδομένων πελατών	Μηδενικός
	PR9 – Χρηματική αξία των σημαντικών προστίμων που επιβλήθηκαν για τη μη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς αναφορικά με τη χρήση των προϊόντων και των υπηρεσιών	Μηδενικός

Συνοπτική Αναφορά στο Οικουμενικό Σύμφωνο και το GRI

Ο Όμιλος TITAN προσυπέγραψε το Οικουμενικό Σύμφωνο του Ο.Η.Ε. το 2002. Από το 2003, ο ετήσιος Απολογισμός Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ομίλου TITAN αναφέρεται σε όλες τις δραστηριότητες του Ομίλου και ακολουθεί τις κατευθυντήριες οδηγίες της Πρωτοβουλίας GRI (έκδοση 2002). Ο Απολογισμός ΕΚΕ και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ομίλου TITAN ακολουθεί επίσης τις αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου για την έκδοση Αναφορών Προόδου. Από το 2007, ο TITAN εφαρμόζει διαδικασία ανεξάρτητης αξιολόγησης και διασφάλισης των περιεχομένων του ετήσιου Απολογισμού ΕΚΕ και Βιώσιμης Ανάπτυξης και τις κατευθυντήριες οδηγίες του GRI όπως αναθεωρήθηκαν το 2006. Σε αυτό τον Πίνακα παρουσιάζεται σύνοψη των αναφορών του παρόντος Απολογισμού στις δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου και στους συναφείς δείκτες του GRI.

	Αρχές Οικουμενικού Συμφώνου	Δείκτες GRI	Αναφορές TITAN (στον Απολογισμό)
Ανθρώπινα Δικαιώματα	Αρχή 1 - Οι επιχειρήσεις οφείλουν να υποστηρίζουν και να σέβονται την προστασία των διεθνώς αποδεκτών ανθρωπίνων δικαιωμάτων	EC5, LA4, LA6 - LA9, LA13 - 14, HR1 - 9, SO5, PR1-2, PR8	σελ. 14 - 17, 24 - 27, 30 - 40, 60 - 61
	Αρχή 2 - Οι επιχειρήσεις οφείλουν να εξασφαλίζουν ότι δεν εμπλέκονται σε παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	HR1 - 9, SO5	σελ. 8 - 9, 14 - 17, 22 - 23, 60 - 61, 67, 71
Δικαιώματα Εργαζομένων	Αρχή 3 - Οι επιχειρήσεις οφείλουν να σέβονται την ελευθερία του συνδικαλισμού και να αναγνωρίζουν το δικαίωμα για συλλογικές διαπραγματεύσεις	LA4 - 5, HR1 - 3, HR5, SO5	σελ. 8 - 9, 14 - 17, 22 - 23, 60 - 61, 67, 71 - 72
	Αρχή 4 - Οι επιχειρήσεις οφείλουν να περιορίζουν κάθε μορφή καταναγκαστικής εργασίας	HR1 - 3, HR7, SO5	σελ. 8 - 9, 14 - 17, 22 - 23, 60 - 61, 67, 71 - 72
	Αρχή 5 - Οι επιχειρήσεις οφείλουν να περιορίζουν κάθε μορφή παιδικής εργασίας	HR1 - 3, HR6, SO5	σελ. 8 - 9, 14 - 17, 22 - 23, 60 - 61, 67, 71 - 72
	Αρχή 6 - Οι επιχειρήσεις οφείλουν να περιορίζουν κάθε μορφή διάκρισης σε σχέση με την απασχόληση	EC7, LA2, LA13 - 14, HR1 - 4, SO5	σελ. 8 - 9, 14 - 17, 22 - 23, 60 - 61, 67, 71 - 72
Περιβάλλον	Αρχή 7 - Οι επιχειρήσεις οφείλουν να υποστηρίζουν μία προσέγγιση προβλεπτικής διαχείρισης των περιβαλλοντικών προκλήσεων	EC2, EN18, EN26, EN30, SO5	σελ. 10 - 11, 12 - 17, 42 - 43, 44 - 51, 66 - 69
	Αρχή 8 - Οι επιχειρήσεις οφείλουν να υποστηρίζουν πρωτοβουλίες προώθησης της περιβαλλοντικής υπευθυνότητας	EN1 - 30, SO5, PR3 - 4	σελ. 10 - 11, 12 - 15, 42 - 43, 44 - 51, 66 - 69
	Αρχή 9 - Οι επιχειρήσεις οφείλουν να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη και διάδοση των φιλικών για το περιβάλλον τεχνολογιών	EN2, EN5 - 7, EN10, EN18, EN26 - 27, EN30, SO5	σελ. 10 - 11, 14 - 15, 12 - 13, 42 - 43, 44 - 51, 52 - 59, 66 - 69
Διαπλοκή και Διαφθορά	Αρχή 10 - Οι επιχειρήσεις οφείλουν να εργάζονται ενάντια σε κάθε μορφή αδιαφάνειας συμπεριλαμβανομένης και της διαφθοράς	SO2 - 6	σελ. 14 - 15, 27, 72

Ο Απολογισμός αυτός είναι το αποτέλεσμα της συλλογικής προσπάθειας εργαζομένων και Διοίκησης του Ομίλου TITAN.

Συντάσσεται από ειδική ομάδα στελεχών υπο την εποπτεία της Επιτροπής Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου. Η συνεισφορά όλων των συμ-μετόχων μας, όπως και των ανεξάρτητων ελεγκτών με εποικοδομητικά σχόλια για τη συνεχή βελτίωση των περιεχομένων του είναι πολύτιμη και ευχαριστούμε ειλικρινά για την ειλικρίνεια, την εμπιστοσύνη και τη συνεργασία στη μακρόχρονη αυτή πορεία αυτογνωσίας, αυτοβελτίωσης και αυτοδέσμευσης.

A.E. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ

Χαλκίδος 22Α, 111 43 Αθήνα
Τηλ.: 210 2591 111, e-mail: main@titan.gr
www.titan-cement.com

Γενικός Απολογισμός 2010

INK DESIGN

